500 KURUŞ
YIL 6 SAYI 2313.

CUMARTESİ 4 AĞUSTOS 1979

EKONOMİ Politika
SAVAŞSIZ SÖMÜRÜSÜZ BİR DÜNYA İÇİN

Halk düşmanları, birer birer ortaya çıkıyor

Yağ yokluğunu AP ve yağ patronları kararlaştırdı

- Hükümeti Ramazan öncesinde güç durumda bırakmak için, AP Genel Sekreteri Nuri Bayar ile aralarında Sabancı'nın da bulunduğu yağ tekellerinin yöneticileri bir toplantı yaptılar
- Sabancı'ya ait MARSA yağ fabrikasından sonra, Koç'a ait AYMAR yağ fabrikasında da denetleme yapıldı

Ankara (Politika) — Binlerce ton yağ stoku yaparak karaborsaya yol açan ve yağ üretimini tekellerinden bulunduranların bundan bir süre önce AP yöneticileriyle bir toplantı yaptıkları ve toplantının ardından hükümeti zor duruma düşürmek amacıyla yağ karaborsası yaratma operasyonunu uygulamaya geçirdikleri öğrenildi. Edinilen bilgiye göre aralarında Sabancıların da bulunduğu özel sektöre bağlı yağ tekellerinin bazı yöneticileri AP Genel Sekreteri Nuri Bayar ile yaptıkları toplantıda yağ fabrikalarının düşük kapasiteyle çalışmaları karara bağlandı ve sözkonusu uygulamanın Ramazan ayı eşiğinde başlatılması konusunda görüş birliğine varıldı. Konuyla ilgili bir açıklama yapan Ticaret Bakanı Teoman Köprülüler «fabrikadaki denetimimiz sürekli olarak devam edecektir. Tam kapasite ile çalışmayan fabrikalara hamyağı vermeyeceğimizi bildirdik» dedi. Öte yandan, tüm uyarılara karşın düşük kapasiteyle çalıştırılan ve Vehbi Koç'a ait olduğu bildirilen Aymar Yağ Fabrikasında denetleme yapıldığı belirtildi.

(Devamı Sa. 7. Sü. 8'de)

YIDAŞ Tekstil patronlarının hazine arazisine elkoyduğu saptandı

İçel'in Tarsus ilçesinde Yıdaş Tekstil Fabrikası işverenlerinden Yavuzlar'ın Mersin'in Eğriçam mevkiinde yaptırmakta oldukları bir inşaatta, hazine ve karayollarının arazilerine tecavüz ettiği saptandı. Olaya Belediye ve Fen İşlerince müdahale edildiği bildirildi. Mersin Belediye Fen İşleri Müdürlüğü yetkilileri Eğriçam'daki Yıdaş işverenlerinden Yavuzlar'ın yaptırmakta oldukları inşaatın İmar Kanunu'na aykırı olduğunun tesbit edildiği bu nedenle kale duvarları şeklinde yapılan çevre duvarının da yıktırıldığını söylediler.

Ticaret Odası likidite darlığının küçük sanayiciyi ortadan kaldıracağını savundu

İstanbul (A.A.) — İstanbul Ticaret Odası (İTO) Yönetim Kurulu Başkanı Nuh Kuşçulu, piyasada görülen likidite darlığının küçük sanayici ve tüccarı ortadan kaldıracak boyuta vardığını ileri sürerek, kamu kredilerindeki genişlemeye karşı, özel kesimin kredi bulmakta güçlük çektiğini iddia etti.

Nuh Kuşçulu, yazılı açıklamasında, Türkiye'nin tarımsal karakteri yanısıra

Devamı Sa. 7. Sü 5'de)

Katil, «Ya hepinizi (anı susturacağız, ya hepinize kan kusturacağız» diye bağırdı.

Çiftçiyi suça azmettirenler MHP yöneticileri

- İdam kararı üzerine, MHP Genel İdare Kurulu Türkiye'ye dönen Türkeş'in başkanlığında toplandı

Ankara Sıkıyönetim Komutanlığı Askeri Mahkemesi, Cumhuriyet Savcı Yardımcısı Doğan Öz'ü öldüren İbrahim Çiftçi'yi suça azmettirmek suçundan MHP yöneticileri hakkında dava açılması için Sıkıyönetim Komutanlığı ve Sıkıyönetim Askeri Savcılığına başvurmayı kararlaştırdı.

Ankara Sıkıyönetim Mahkemesi olayla ilgili olarak MHP Konya Milletvekili İhsan Kabadayı, MHP Genel Sekreter Yardımcıları Nevzat Köseoğlu ve Yaşar Okuyan ile birlikte MHP üyeleri hakkında yasal soruşturma açılması kararını verdi.

MHP GENEL İDARE KURULU TOPLANDI

MHP Parti Divanı, yurt dışından dönen Genel Başkan Alparslan Türkeş başkanlığında toplanarak seçim hazırlıklarının ve son siyasal gelişmeleri görüştü.

Toplantıda MHP'nin kapatılmasına yönelik gelişmelerin değerlendirileceği, bu arada özellikle Ankara Sıkı-

(Devamı Sa. 7. Sü. 7'de)

DOĞAN ÖZ'ÜN KATİLİ İDAMA MAHKUM OLDU

Ankara (Politika) — Ankara Sıkıyönetim Komutanlığı askeri mahkemesi Cumhuriyet Savcı Yardımcısı Doğan Öz'ü öldüren İbrahim Çiftçi'yi ölüm cezasına çarptırdı. Askeri mahkeme İbrahim Çiftçi ve suç ortakları ile oluşturdukları gizli suç örgütünün anayasa dışı hedefe yönelmeleri için eğitimle, silahlanma ve eyleme geçmek üzere azmettirme tahrik ve teşvik ettirme, koruma ve kollama konusunda etkinlikleri bulunduğu konusundaki kanıtlarla birlikte MHP Konya Milletvekili İhsan Kabadayı MHP Genel Sekreter Yardımcıları Nevzat Köseoğlu ve Yaşar Okuyan ile birlikte MHP ve üyeleri hakkında yasal soruşturma açılması için Sıkıyönetim Komutanlığı ve Sıkıyönetim Askeri Savcılığına başvurmayı kararlaştırdı.

Hamdi Savinç'in başkanlığında toplanan askeri mahkeme geçtiğimiz yıl öldürülen Cumhuriyet Savcısı Doğan Öz'ün katili İbrahim

(Devamı S. 7 Sü. 4'de)

MESS, «İşçi atarım» tehdidini savurdu

- MESS Yönetim Kurulu Başkanı Turgut Özal, «İşçilerin aşırı taleplerinin, işten atarak cevaplandırılacağını» söyledi

İzmir (Politika) — MESS Başkanı Turgut Özal, toplusözleşme dönemi yaklaşırken sendikaları ve işçileri tehdit ederek «Aşırı taleplerde bulunuyorlarsa işten çıkarmalar artacaktır» dedi. 45 bin işçiyi ilgilendiren toplu sözleşme döneminin yaklaştığını anımsatan Özal, sözleşmelerle ilgili olarak MESS üyesi iş yerlerini ziyaret etti. İşverenlerin görüşlerini alan MESS başkanı daha sonra bir basın toplantısı düzenledi.

Özal toplantıda özetle şunları söyledi:

«Ekonomik durumumuz hiç iyi değildir. Bu badireden çıkmak için gerçekçi olarak hatalarımızı iyi değerlendirmek ve Hukuk politika, idare, ekonomi sistemlerimizi yeniden düzenlemek gerekmektedir. Herkese mavi boncuk dağıtarak, her zümreyi aynı derecede tatmin etmeye çalışma politikası son iki senede geçersizliğini herkese ispat etmiştir. Sadece bugünü düşünen, biraz daha koltukta oturabilmek için memleketin emanet ettiği imkanları israf eden politikalarla hiç bir yere gidi-

(Devamı Sa. 7. Sü. 6'da)

MESS Yönetim Kurulu Başkanı Turgut Özal.

Topuz, MHP ile hiçbir partinin hükümet kurmayacağını öne sürdü

Ankara, (ANKA) — Köyişleri ve Kooperatifler Bakanı Ali Topuz hükümetin parlamentodaki gücünün yakın bir zamanda artacağını savunarak, «hükümetin izlediği politikanın olumlu sonuçlar vermesi, hükümete parlamentoda yeni destekler kazanması sonucunuda doğuracaktır» dedi. Topuz, MHP ile hiçbir, partinin hükümet kurmayacağını söyledi.

Köyişleri ve Kooperatifler Bakanı Ali Topuz, Ege'nin bazı illerinde bakanlığı ile ilgili incelemelerde bulunduktan sonra, Ankara'ya dönüşünde gazetecilerin kendisine yönelttiği soruları yanıtladı.

Topuz, kendisine yöneltilen soruları yanıtlarken, şunları söyledi:

«Bir buçuk yıldan beri hükümetin izlediği politikaların so-

(Devamı Sa. 7. Sü. 5'de)

İstanbul ve Adana'da 4 kişi öldürüldü

- İstanbul Serencebey yokuşunda MHP'lilerin kaldığı binada patlama oldu
- Apocularla AP'li Bucak'ın adamlarının saldırılarına karşı geniş güvenlik önlemleri alındı

Haber Merkezi — Adana'da Ertuğrul Aktoros adlı bir diş teknisyeni 2 kişi tarafından tabancayla vurularak öldürüldü. İstanbul'da Kartal MHP eski İlçe Başkanı Haydar Çağlar, dün evinden işine giderken silahlı üç kişinin silahlı saldırısı sonucu öldü. Gaziantep Öğrenci Yurdu Müdür Yardımcısı komandoların silahlı saldırısına uğrayarak yaralandı. İstanbul'da işadamı olduğu bildirilen Ahmet Çetin Kuştepe'de öldürüldü.

(Devamı Sa. 7, Sü. 6'da)

ISO Yönetim Kurulu üyesi Suhubi, moda konusunda diğer ülkelerle rekabet önerdi

İstanbul, (Politika) — Giyim Sanayicileri Derneği'nin düzenlediği «Hazır Giyim Dışsatımında Beklenen Gelişmeler» konulu toplantıda konuşan İstanbul Sanayi Odası Yönetim Kurulu Üyesi Mehmet Suhubi «tekstil ürünlerimiz ihraç etmek istiyorsak, diğer ülkelerin kalitesini tutturmalıyız» dedi. Suhubi, Türkiye'nin tekstil sanayinde ileri düzeylere erişmiş olduğunu ancak süratli karar, moda ve kalite konularında diğer dışsatımcı ülkelerle rekabet edilmesi gereğini vurguladı. Mehmet Suhubi dışsatıma tek yönlü olarak eğilmek isteyen kişisel kaprislerden vazgeçilmesi gereğine değine-

(Devamı Sa. 7. S. 7'de)

HİLVAN OLAYLARIYLA İLGİLİ 6 KİŞİ GÖZALTINA ALINDI

Diyarbakır (A.A.) — Diyarbakır - Hakkari - Siirt - Mardin ve Urfa illeri Sıkıyönetim Komutanlığı Basın-Yayın ve Halkla İlişkiler Şubesi Hilvan olayları ile ilgili bir açıklama yaptı. Açıklamada, olaylarla ilgili görülen 6 kişinin gözaltına alındığı belirtildi.

Açıklama şöyle:

«1 — 30 Temmuz 1979 günü saat 20.30 sıralarında Hilvan ilçesi Kırbaşı köyünde, Urfa ili AP Milletvekili M. Celal Bucak'ın misafir olarak bulunduğu eve kimliği meçhul 10 kadar silahlı kişi tarafından yapılan baskın sonunda, biri çocuk olmak üzere 2 kişi ölmüş AP Urfa Milletvekili M. Celal Bucak dahil 3 kişi yaralanmıştır.

Olay üzerine bölgeye sevkdilen güvnlik kuvvetleri geniş çapta takip ve arama yapmış, Adıyaman yolu üzerinde terkedilmiş vaziyette bir aracın bagajında, Salih Kandal isminde, bölgede militan olarak aranan şahsın cesedi bulunmuştur. Olayla ilgili olarak, 5 kişi gözaltına alınmıştır.

2 — 31 Temmuz 1979 günü saat 18.00 sıralarında, Siverek ilçesi Arabık köyünde kimliği meçhul şahıslar tarafından yapılan silahlı baskında, 1 kişi ölmüş, 3 kişi yaralanmış, 1 kişi de kaçırılmıştır.

3 — 2 Ağustos 1979 günü

Devamı Sa. 7. Sü 5'de)

Mehmet Can'ı tanıyalım

Turgut KAZAN

Geçtiğimiz günlerde Beyoğlu ilçesine yeni bir adliye binası açıldı. Gazeteciler çağrıldı, Adalet Bakanı Mehmet Can konuşmalar yaptı. Böylece, hizmetin halka ulaştırıldığı veciz bir biçimde anlatılmış oldu. Yalnız, Beyoğlu adliyesinin açılışında iki nokta dikkatleri çekiyordu. Acaba adliyeyle ilgili bir açılış niçin adli tatile rastlatılmıştı? Ve böyle bir açılış İstanbul Barosundan niçin saklanıp kaçırılmıştı?

İlk bakışta, bu sorular teknik ve protokole ilişkin sorularmış gibi görülebilir. Hatta adli mekanizmanın işlerliği açısından, girişimin yararlı olduğu sanılabilir. Gerçekten, bugün İstanbul'da yargı erki ciddi bir tıkanıklığın içine düşmüştür. Davalar yıllarca sürmekte, bu yüzden «hak arama özgürlüğü» zedelenmektedir. Ancak, İstanbul ilçelerine yeni adliyeler kurulması, bu tıkanıklığı giderebilecek bir girişim değildir. Tersine, başvurulan bu yol tıkanıklığı daha da artırabilecek niteliktedir.

Dememiz o ki, İstanbul'a yeni adliyeler açılışı teknik bir olay değildir. Bu olayın altında —açıkça— CHP'nin takım kurmaktaki tutarsızlığı yatmaktadır. Ve tabii, Adalet Bakanı Mehmet Can'ın niyetleri aydınlığa çıkmaktadır. Bu bakımdan, soruna birazcık göz atmak yararlı olacaktır. İlçe adliyeleri işi nedir? Mehmet Can —özünde— ne yapmak istemiştir?

Hemen belirtelim ki, İstanbul'un Şişli,

(Devamı Sa. 7. Sü. 1'de)

İlaç tekellerinde bir yıllık stok var

Haber Merkezi — Türkiye İlaç Endüstrisi İşverenleri Sendikasının elinde en az bir yıl yetecek kadar ilaç stokunun bulunduğu belirtildi. İstanbul, Ankara, İzmir Eczacılar Odası ve Kamu Eczacılar Derneği dün İstanbul'da bir basın toplantısı düzenleyerek, Ankara'da ezcacıların giriştiği üç günlük boykot kararını desteklediklerini bildirdiler. Ankara'da da 25 demokratik kitle ve meslek örgütü ortak bir açıklama yaparak hükümetin ilaç tekellerine boyun eğmemesini istedi.

İLAÇ İŞVERENLERİ İLAÇ STOKLADI

İstanbul'da bir basın toplantısı düzenleyen Eczacılar Odaları ve Kamu Eczacılar Derneği, Türkiye İlaç Endüstrisi İşverenleri Sendikasının elinde en az bir yıl yetecek kadar ilaç stokunun bulunduğunu açıkladı. İstanbul, Ankara, İzmir Eczacılar Odası ve Kamu Eczacılar Derneği adına konuşan Rıfat Güney,

(Devamı Sa. 7. Sü. 2'de)

İzmir'de stoklanmış 20 ton ilaç ele geçirildi

İzmir (A.A.) — Mali polis bir ecza deposunda çoğunluğu hayati önem taşıyan yirmi ton stoklanmış ilaç ele geçirdi.

Bu operasyondan sonra İzmir çapında bir araştırmaya başlandı. Polis, İzmir'deki tüm eczahane ve ecza depolarında sıkı bir kontrole girişti.

Mali polis müdürlüğü yetkililerinden alınan bilgiye göre, hayati önemi taşıyan pek çok ilacın piyasada bulunmamasına karşın bazı kişi ve kuruluşla-

(Devamı s. 7. Sü. 7'de)

bu aşamada

ŞÜKRAN KURDAKUL

«Infarctus»un Zokası...

Harun Karadeniz, ölümünden sekiz gün önce, Şeyh Bedrettin üzerine yazılmış bir kitabı götürdüğüm zaman.

— Şu kitabı bir yıl önce elime geçirebilseydim, demişti.

Son günlerinde bile, parçalanmış ciğerlerine oksijen gönderebilmek birincil sorunu olması gerekirken, dakikasını boş geçirmemek yaşamının birincil işlevi oldu Harun'un.

Hastalıkları yenmek yalnızca bireysel çaba, güç ve istenç işi değil elbet.

Ama hastalık karşısında yenilgiye uğramamak daha çok bilinç ve istenç sorunudur sanıyorum.

Yalın bir mantıkla bile şöyle düşünüp rahat etmek elimizde olmalıdır.

Ne ilk benim.. Ne de son ben.

Peki ama, görevlerim?

Tasarılarım...

Yalnız benim yapabileceğimi sandığım işler.

Sanat yaratılarım. Tarih çalışmaları...

Öteki toplumsal sorumluluklarım.

Beşinizle, onunuzla, yüzlercenizle konuşma görevim.

Örgüt görevlerim.

Bir ay Bulgaristan'da, geçirdiğim «infarctus»le bir dalından çatlayan yüreğimi, yanlız doktor değil, düşünür zenginliğiyle iyileştirmeye çalışan Doçent Dr. Dimitr Koçenkov, yatağımın karşısındaki cama şu sözleri yazdırdı beni tanıdıktan sonra:

— Yavaş yavaş...

Yanlız yürürken, merdiven çıkarken, Ağustos denizlerinde bilemediniz on dakika kulaç atarken değil, yazarken ko-nuşur-ken bile yavaş yavaş.

— Bu toplumsal koşullarda bile, mi?

Evet bu toplumsal koşullarda bile.

Beş haftalık bir yarenlik havasından sonra sizlerden uzak kalmamı öngören bilimdi.

Şimdi,

— Haydi günde üç saat iş başına!.. diyen de bilimdir.

Daha dün, faşizmin MİSK'te sendikacı adı ile birleştirdiği «lumpen»lerin ipliği pazara çıktığı ülkemiz Türkiye'de nasıl yetinilir üç saatlik çalışmayla..

Daha dün, 15 sanıklı bir davada doğru tanıklık yapmak isteyen «sağ görüşlü» Selçuk Alpay'ın bıçaklanarak öldürüldüğü ülkemiz Türkiye'de nasıl yetinilir üç saatlik çalışmayla..

Daha dün, faşist katillerce öldürülüşünün birinci yıldönümünde, öğretmen Fahrettin Yılmaz'ı anaların alıp götürüldüğü ülkemiz Türkiye'de nasıl yetinilir üç saatlik çalışmayla..

Ve bugün solcu, sosyalist bilimsel sosyalist sınıf savaşımına inanmış, kavgayı yaşamın gerekçesi sayan bunca adamın Marksist-Leninist öğretinin gereklerine bakıp hizaya gelemediği ülkemiz Türkiye'de nasıl yetinilir üç saatlik çalışmayla..

Yanıt:

— Üç saati de yitirmemek için.

N'apalım.

Orhan Kemal gidende yazdığımız dörtlükle ne diyorduk.

Doğaya borcumuz var... Ödenecek n'aparsın
Azalıyoruz, azalmak ta gerçek n'aparsın
Yıllar yılı giyilmiş bir gömlek gibi
Eskitiyor yaşam bizi... eskitecek n'aparsın.

«Infarctus»ün zokasını yer yemez, cigaranın tutsaklığından kurtulma savaşından yengiyle çıktıktan sonra, içimin bir yanını şairliğin bile seslendiremediği çok yönlü acılara götüren bu savaşın da adı sabır savaşıdır.

Hoş görün.

Bu yazıda çağrışımlarım daha çok şiirler doğrultusunda oluyor.

İlk kez 1965'lerde yayımlanan PARTİM adlı şiirde şöyle dizeler vardı.

«Bir bilincini silah gibi kullandığın zaman
Suyu kesilmiş değirmenler gibi kalacak onlar.»

Şimdi ola ki, sabrı silah gibi kullanma dönemi başlıyor bende.

Bir süre daha ölümü yenebilmek için.

Hastalık, üç haftalık ayrılıktan sonra kendimden söz etme zorunda bıraktı beni.

Özellikle sekiz on saat çalışan kardeşlerden, gönüldaşlardan özür dilerim.

FORUM

Günümüzde toplu sözleşmeler

Genellikle bilinçlenmemiş işçileri kullanıp devrimci ve ilerici sendikaların işyerlerinden çıkarılması için büyük paralar döndürerek, gerekirse istemlerin üzerinde paralar ödeyerek, işveren, kendi kurdurduğu sarı sendikalarda işçileri örgütlemek istemektedir. Giderek ileri kazanımları elde eden ve yönetimin belirli kısmını ellerine geçirme aşamasında olan ilerici ve devrimci sendikalardan alabildiğine korkmaktadır. İstenenin üzerinde para verdiği sarı sendikalarda, kesinlikle sosyal hakları ve kazanımları vermemektedir. Sosyal haklar parasal haklardan soyutlanmayacağına göre günümüzde işverenlerin bu aldatıcı oyunlarına gelmemek için de uyanık olmak gerekir.

Asım ÖZTÜRK

PETKİM-İŞ İZMİR ŞB. YÖNETİM KURULU ÜYESİ

Örgütlü işçi sınıfının işverenle karşı karşıya oturup parasal ve sosyal hakları içeren maddeleri görüşüp uygun koşullarda anlaşması, tümüyle toplusözleşmenin içeriğini anlatmasa bile, yalın olarak ortaya koyar sanırım.

İşçi sınıfı, yıllardan beri verdiği savaşımlar sonucu toplusözleşme ve örgütlenme haklarını elde etmiştir. Bu haklara dünya işçi sınıfının genel tarihi açısından ya da Türkiye işçi sınıfının tarihi açısından da bakabiliriz. Hangi açıdan ele alırsak alalım, ikisinde de (Türkiye işçi sınıfı hareketi genelin içinde yer alır, ondan soyutlanamaz) uzun yılların, kazanımlara ilişkin savaşımlarla geçtiğini görürüz. Amacım, bu tarihsel gelişimi burada sergilemek değil. Bu gelişim içinden, bugün gelinen aşamaya, işçi sınıfı bilimi açısından bakmaktır. Günümüz Türkiyesi'nde, çok ileri demiyeceğim ama, burjuva yasalarını çalışmaz duruma getiren maddeler toplusözleşmelere girmiştir ve bunun giderek yaygınlaştığı da gözlemlenmektedir. Her dönemde olduğu gibi işverenler, gelişen bilinçlenme doğrultusunu saptırmak, durdurmak amacıyla girişimlerde bulunmaktadırlar. Bunu, genellikle yapay sendikalaşma içine giren işyerlerinde görüyoruz. İşverenler şunu kesinlikle kabullenmişlerdir: Ne kadar direnirlerse direnşinler, her işyerine işçilerin örgütleri olan sendikalar gireceklerdir. Gün geçtikçe sosyal ve parasal haklarını, insanca yaşayabilmenin istemlerini da yatacaklardır.

Bu nedenle, ellerini çabuk tutup, kendi paralı uzantıları olan yapay sarı sendikaları işyerlerinde kurmakta ve işçileri bu sendikalara üye olmaya zorlamaktadırlar. Zorlamanın ve aldatmacanın ardında yatan korku, gün geçtikçe güçlenen işçi sınıfının bütünlüğü ve bilinçliliğidir. Yaşamları uzun olmasa bile, kısa sürelerde yapılan sözleşmelerde hem parasal hakların yetersiz olduğu, hem de yönetime ilişkin sosyal haklarda çok çok gerilerde kalındığı gözlemlenmektedir. Şurası açıktır ki, işçilerin işe alımında, işten çıkarımında, disiplin kurullarının, sınav kurullarının oluşumunda tüm yetki işverenin olmaktadır. İş Bankası'nda ve Akbank'ta yapılan sözleşmeler işçilerin atanmasını, yükselmesini tümüyle işverene bırakmıştır. Bu işyerlerinde yöneticinin onayı olmadan yükselme sınavlarına girilemez, bilgi geliştirme kurslarına katılınamaz. İzinlere çıkışlar, fazla çalışmalara kalmalar işçinin isteğinde değildir. Bunlara insanca yaşama doğrultusunda karşı koyanlar da ya sürülmekte ya da işlerinden çıkarılmaktadır.

Toplusözlemşelere amaçlı ve işverenin isteğine uyularak konmayan bu maddelerin eksikliği, gün geçtikçe, belirttiğim ve benzeri işyerlerinde işçi sınıfı doğrultusunda bilinçli bir gelişmeyi oluşturmaktadır. İşveren Akbank'taki işçilerin ve kendi kurduğu sarı sendikanın isteği olan ücreti vermezken (kuşkusuz bu, işçilerin haklarından doğan paraların faizlerinden yararlanmak açısından danışıklı bir anlaşma olmalı), tabanda işçi sınıfı doğrultusunda BANK-SEN içinde çalışmalar başlayınca, aylardır vermemekte direttiği tüm istekleri hemen kabul etmiştir.

Genellikle bilinçlenmemiş işçileri kullanıp devrimci ve ilerici sendikaların işyerlerinden çıkarılması için büyük paralar döndürerek, gerekirse istemlerin üzerinde paralar ödeyerek, işveren, kendi kurduğu sarı sendikalarda işçileri örgütlemek istemektedir. Giderek ileri kazanımları elde eden ve yönetimin belirli kısmını ellerine geçirme aşamasında olan ilerici ve devrimci sendikalardan alabildiğine korkmaktadır. İstenenin üzerinde para verdiği sarı sendikalarda, kesinlikle sosyal hakları ve kazanımları vermemektedir. Sosyal haklar parasal haklardan soyutlanamayacağına göre, günümüzde işverenlerin bu aldatıcı oyunlarına gelmemek için de uyanık olmamız gerekmektedir. Parasal haklar, sarı sendikalarda umulanın altında ve yaşam pahalılığının çok gerisindedir. Bu durum, işçinin nasıl işçi düşmanları tarafından satıldığını göstermektedir. İşveren, hiç bir diretmeyle karşı karşıya kalmayacağı biçimde işçileri işten çıkarıyorsa, onları istediği gibi çalıştırabiliyorsa, işçiler kendi isteklerinin dışında sözleşme maddelerinin eksik ve amaçlı konmasından ötürü fazla çalışmalara kalabiliyorsa, bu sözleşmeler ne denli iyi parasal haklar alırsa alsın işçiyi satan sözleşmelerdir.

Sözleşmelerin içeriğindeki sarı sendikacılık karakteri, yıllardan beri sömürülen emekçi güçlerin susturulmasına cılız ve bireysel karşı çıkışların en kısa sürede tüm çalışanlardan soyutlanmasını da getirmektedir. Toplusözleşmelerde, işçiler üzerinde denetim kurulmasını amaçlayan 13-14. ve 17. maddelerin tanıdığı yetkileri sınırlandıran bölümlere yer verilmesi; güncelliğini yaşadığımız bu maddelerin işçi ve işveren temsilcilerinden oluşan dengeli bir komisyonun denetimine bırakılmış olması, ileri bir hak kazanımıdır. Gelecek sözleşmelerde, bu denetimdeki dengenin kuşkusuz gitgide işçilerin lehine dönüşmesi gerekmektedir. Konan maddelerle işçi, her an kıdem ve tazminatı ödenerek işine son verilmesi olgusuyla karşı karşıya gelmemelidir. İşçinin bundan aldığı güven, biliminden aldığı bilinçle kendi sınıfının düşüncesi doğrultusunda çalımşasını hızlandırmalıdır. İşçilerin üzerinde yılgınlık yaratacak toplu çıkarmalara açık olan bu maddeler denetlendikçe, sarı sendikaların tutarsız, bilimsiz tavrı iyice ortaya çıkarılacaktır.

İşçilerin yıllık dinlencelerini en iyi şekilde geçirmeleri için gerekli dinlenme yerlerinin sağlanması konusunda, yeni yeni maddeler sözleşmelere konmalıdır. Tüm yılını en ağır koşullarda çalışarak geçiren işçinin bir ay ya da daha kısa olan dinlence günlerinin uzatılması ve iyi geçirilmesi için gerekli yerlerin yapılması konusunda yaptırımcı maddelerin konması gerekir. Yine, bu konunun da sarı sendikaların etkin olduğu işyerlerinde denetlenmediği, özellikle bu işyerlerine özgü dinlence yerlerinin gerçek emekçiler için değil, etiketli yöneticiler için ayrıldığı gözlenmektedir. Bu tür dinlence yerlerinin denetimi işçi örgütlerinin elinde olmalıdır.

İşçinin genel sağlığını koruyacak olan beslenme ve spor çalışmalarına gereken ağırlık verilmelidir. Yemek çıkarılmayan çoğu işyerinde yemek çıkarılmalı, çıkan bu yemekler tüketilen işgücünü karşılar nitelikte olmalıdır. Tok tutucu yemekler yerine, besin değeri yüksek yemekler çıkarılmalı, bunların düzenliliği sağlanmalıdır. Son Bakanlar Kurulu kararı, hemen hemen tüm işyerlerinde işçinin sağlığı açısından spor çalışmaları yapılması ve bunun için belirli saatlerin ayrılmasını getirmektedir. Burjuva eğitiminin genellikle beden sağlığının korunmasına önem vermemesi, buna duyulması gereken önemi de sürekli kitlelerin gözünden uzak tutmuştur; işçiler pis, karanlık ve havasız yerlerde oturmak zorunda bırakılmışlardır.

Derin ayrıntılarına inmeden ve tek tek ele alıp incelemeden, yalnızca ortak özelliklerinden ötürü değindiğim günümüzün toplusözleşme konuları:

a) İşveren sendikaları olan sarı sendikalara karşı savaşımı,

b) Kazanılmış ileri demokratik hakların daha da ilerletilmesini,

c) Ekonomik hakların, durmadan değer yitiren paranın düşüşüne ayak uydurabilir hale getirilmesini,

d) Tüm işyerlerinde işçilere yönelik sosyal kurumların işletilmesini ve denetlenmesini,

e) İşçilerin, kendi kurumları olan Sosyal Sigortalar Kurumu'nun yönetimini ellerine almaların sağlayabilmelidir.

yorum

OYA BAYDAR

İki gazete iki yazı

ELİMİZDE 2 Ağustos tarihli iki gazete var: **Hergün** ve Aydınlık gazeteleri... Aydınlık'ta Doğu Perinçek imzalı bir başyazı: «İsmail Bilen'i yanlış anlamışsınız» başlıklı. Hergün'de, gazetenin son sayfasında yeralan Taha Akyol imzalı bir sonyazı: «Rus köpeği havlıyor» başlıklı. Yazılar birbirine şaşılacak biçimde benziyor. Sanki Aydınlık ve Hergün'ün başyazarları biraraya gelmişler; ne yazacaklarını ve aynı konuyu işbölümüyle, nasıl, ne yönleriyle ele alacaklarını konuşmuşlar; sonra geçmişler daktilolarının başına, döşenmişler...

HER iki yazıda da tek ve baş hedef, her ikisinin de ortaklaşa «başdüşman» ilan ettikleri: Türkiye Komünist Partisi ve TKP Merkez Komitesi Genel Sekreteri İ. Bilen... Şimdi iki çeşit alıntı sunuyoruz. Biri bir yazıdan, diğeri öteki yazıdan. Bilin bakalım hangisi Perinçek'e, hangisi Hergün ve MHP ideologlarından Taha Akyol'a ait?

«MOSKOVA'DAKİ efendinin İ. Bilen'in kulağını büktüğü anlaşılıyor... İ Bilen de bütün kuklalar gibidir. Şu ipi çekersen iki büklüm yere eğilir, diğerini çekersen takla atar...» Ve diğer alıntı: «Sovyet beslemesi İ. Bilen yine havlamaya başladı... Ruslar bu adamı beslerler..»

İKİ alıntı daha: «TKP'nin tezgâhlamaya çalıştığı can güvenliği komiteleri ile çetin savaşlar içindeyiz, savaşımız daha da sertleşecek sloganları ile iç harp kundakçılığı yapılmaktadır.» Ve diğer alıntı: «İç savaş siyasetinin piyasaya sürülmesinden bu yana, bu yayınlarda sürekli olarak suçlananlar, daha sinsi ve daha ihtiyatlı bir tutumu savunanlardı. Daha kısa bir süre önce bir bildiri yayınlayan sahte TKP Merkez Komitesi 'sağ sapmacılar' adını verdiği sinsileri suçluyor ve savaş örgütleri siyasetini savunuyordu...»

ASLINDA, hangi alıntı kimden, diye sormaya bile pek değmez. Çünkü alıntıların özü, anlamı birbirinin aynı. Ama yine de söyleyelim: İlk iki alıntının birincisi Perinçek'e ikincisi Akyol'a ait. İkinci iki alıntının ise ilki Akyol'dan, ikincisi Perinçek'den...

MHP'NİN yarı resmi sözcüsü Hergün gazetesi ile maocu, TİKP'nin sözcüsü Aydınlık gazetelerinin başyazıları, birkaç küçük bölüm atılıp yer değiştirse kimse yadırgamaz. O kadar birbirinin aynı. Ve her ikisinin ana teması, ana hedefi, baş düşmanı TKP.

TAHA Akyol, TKP'nin, «Faşizme ve MHP'ye karşı birleşme» çağrılarına bozulmuş. Perinçek ise, «TKP saldırı örgütleri kuruyor, Türkiye'de anarşi yaratmayı hesaplıyor» gibisinden yalana, tahrifata dayalı haberlerinin yorumlarının propagandasının en yetkili ağızlardan yalanlanmasına bozulmuş. İkisi de almışlar kalemi ellerine veya daktiloyu önlerine, yumulmuşlar «baş düşman»ı karalamaya. Her ikisi için de başdüşman Türkiye işçi sınıfı, işçi sınıfının siyasal örgütlenmesi dünya sosyalist sistemi ve enternasyonalizm. Her ikisinin ömürleri ve çıkarları ve de «görev»leri bunlara saldırmaya bağlı.

AKYOL yazısının sonunda, kendi kadrolarına taktaktik veriyor: «Bize düşen görev, solu birleştirici provokasyonlardan dikkatle kaçınmak, TKP'yi tecrit etmektir» diyor. «Solun tümünü aynı kefeye koymayalım» diyor. Yani ana hedefi ve baş düşmanı açıkça böyle belirliyor. Aydınlık'ın çeşitli yazarları ve başyazarı da defalarca aynı şeyi yazdılar, vurguladılar.

ŞİMDİ çok iyi bilinen bir mantıksal gerçeği, bir kez daha dile getirelim: Ana hedefleri ve baş düşmanları aynı olan kişiler, gruplar, siyasal çizgiler, güçler, birbirlerinin -bir noktaya kadar da olsa- dostudurlar, kavga arkadaşıdırlar. Birbirlerine benzerler. Özleri, hamurları aynıdır. İşte iki gazete, iki yazı, iki başyazar. Biri faşistlerin diğeri maocuların görüşlerini dile getiriyor. Giderek ne kadar birbirlerine benziyorlar, değil mi? Yakında iki gazete birleşip bir «Her Aydınlık Gün» gazetesi çıkarsa, kimse şaşmayacak.

Okurlardan Politika'ya

GÜLTEKİN GAZİOĞLU'NA AÇIKMEKTUP

Sayın Gazioğlu, Sayın TÖB-DER Genel Başkanı,

Bugünlerde sesiniz, soluğunuz çıkmaz oldu. Dut yemiş bülbüle döndünüz. Artık demeç bile vermiyorsunuz. Yoksa hasta mısınız? Herhalde hastasınızdır. Belki de elinizi, ağzınızı bağladılar. Hızlı koşan çabuk yorulurmuş. Siz de 100 metrelik bir koşu yarışına çıkmıştınız. Öyle değil mi Gazioğlu?

Hey bre Gazioğlu hey! Daha düne kadar faşizme, emperyalizme, iç ve dış gericiliğe karşı savaşım cephesine, yani Ulusal Demokratik Cephe'ye saldıranlar, TÖB-DER öncülüğünde UDC'ye karşı cephe kurmaya kalkışanlar neredesiniz? Neredesiniz bay Gazioğlu?

Gerici AP'sinden faşist MHP'sine kadar irili ufaklı tüm gerici faşist güçler «TÖB-DER kapatılsın» derken, eğitim emekçilerini katlederlerken, devrimci demokrat kişileri tek tek ya da toptan kıyıma uğratırlarken, Kürt halkına yönelik provakasyonlar ve operasyonlar düzenlerlerken siz yine susuyordunuz. Niye susuyorsunuz? Sormak hakkımız değil mi Genel Başkanım?

Suskunluğun, korkunun, eylemsizliğin ecele faydası yok. Bunu siz de iyi bilirsiniz. Bilirsiniz ama..

Evet Genel Başkanım, gün tekellere, faşist tehlikeye, şovenizme karşı savaş günüdür. Gün, halkımıza dayatılan zamlara, İMF'ya ve NATO antlaşmalarına karşı savaşım günüdür. Bu koşullarda 160 bini aşkın üyesiyle TÖB-DER ne yapıyor? TÖB-DER yöneticileri nerede?

Başınızı kumdan çıkarın baylar. MHP ve yan örgütleri sanık sandalyesine oturmuşken buna sessiz kalanlardan bir gün hesap sorarlar. Sorarlar değil mi Genel Başkanım?

İlerici, devrimci öğretmen hareketi bugüne dek olup bitenler karşısında sessiz kalmamıştır. Bundan sonra da kalmayacaktır. Hemen şunu söyleyeyim ki, bugünden tezi yok, çok çalışmanız gerekmektedir. TÖB-DER öğretmen hareketinin sınavından geçmek güçtür.

Baş katil Türkeş'in tutuklanması, faşist katillerin cezalandırılması, gerici militaklardan hesap sorulması için TÖB-DER üzerine düşen görevi yerine getirmelidir. İşçi sınıfımız, onun politik örgütü bu konuda yol göstermektedir. Bu yol, tüm ulusal demokratik güçlerin cephe ve savaş birliğinden geçer. Saygılarımla.

MİKTAT ÜZÜLMEZ
TÖB-DER DİYARBAKIR ŞUBESİ ÜYESİ

TAŞERON AĞALIĞI SEKA'DA ZULÜM

Kapitalizmin çarpık kenti İzmit'te, kentin merkezinde yolsuzluk, zulüm, açlık ve işsizlik açıkça görülür. SEKA işvereninin Taşeron denilen haydutla yaptığı anlaşma sonucu, tomruk işinde yıllardır geçici işçi çalıştırılır. Bu işçiler sigortasızdır, yemekhanede sürekli işçilerin yanında oturamazlar, herhangi bir sosyal hak istemek şöyle dursun konuşmaya bile hakları yoktur. Sarı Selüloz-İş yöneticileri, karşı koyanları işverenle bir olup attırmaktadır. Evet, burası sözde bir devlet işletmesidir. Ama devleti kim temsil ediyor? İzmit'in batısında kurulan irili ufaklı dört bin elli dükkanlık sanayi sitesi inşaatında sapsarı Evrim-İş Sendikasıyla SEKA işvereni faşizmi ilan etmişlerdir. Burada toplumsal konulardan söz etmek yasaktır. İşçiler, insanların barınamayacağı yerlerde yatmaktadırlar. Su yoktur, banyo yoktur. İşveren, verdiği yemeğin parasını ücretlerimizden kesmektedir. Pazar tatili ücreti verilmemektedir. Buraya yasalar girer ama, işçileri ve insanları ezmek için girer.

Buralar, kapitalist sömürünün acımasızca işlediği açlık, işsizlik, işkence, bunalım, cinayet, soygun ve talan yerleridir.

VECDİ ŞENGÜL

Ünvanımız verilsin

Ben, Batman Meslek Yüksek Okulu öğrencisiyim. İki yıldır bu okula bağlanmış olup bir umut ışığı aramaktayız. Şu anda okulu bitirdiğimiz halde ne yapacağımızı bilemiyoruz. Bize bu iki yıl süresince yakıştırılan tek ad «ünvansızlar ordusu» oldu. Türkiye'de bu okullara kayıtlı tüm arkadaşlarımız ızdırap çekmekte ve unvan beklemektedirler.

Okulumuzun sayısız sorunları vardır. Fakat Milli Eğitim Bakanlığı, bu sorunlarımıza birazcık olsun eğilmemiştir. Başta gelen sorunumuz öğretmen sorunudur. Yıl boyunca TPAO mühendisi, Sanat Okulu öğretmenleri ve ilkokul öğretmenleri derslerimize gelmiştir. Bu öğretmenler, ellerinden geldiğince bizleri bilgi sahibi kılmaya çalışmışlardır. Fakat, kendi okulumuzun öğretmenleri ile diğer okulların öğretmenleri arasında önemli farklar vardır. Acaba Milli Eğitim Bakanlığı, öğretmen sorunumuzu çözümlemek konusunda bir girişimde bulunmuş mudur? Yakın bir gelecekte tıp fakültelerinde ilkokul öğretmenleri görevlendirilirse buna hiç şaşmayalım.

Bir başka sorunumuz ise, branşımız olan makina-motor uygulama dersidir. Atölye olarak Sanat Okulu atölyesini kullanıyoruz. Atölyede bir iki motordan başka birşey yok. Batı okullarında 5 kişi bir motor indirme-bindirme işlemi yaparken, bizde yıl boyunca bu işlemi 40 kişi yapamamıştır. Galiba Milli Eğitim Bakanlığı, bizim «doğu zekamız»ı çok ileri bulduğundan bu konuya eğilmek gereksinimini duymamaktadır. Ama, sorunlarımızı dile getirmek istediğimizde, «doğulu öğrenciler bölücülükle uğraşıyor» damgasını yeriz.

Sayın Cumhurbaşkanımız, sizlerden tüm arkadaşlarım adına unvanımızın kısa süre içinde verilmesini rica ediyorum. Bu öğretmen sıkıntısında derslerimize girerek bizi bilgilendiren diğer okulların öğretmenlerine tüm arkadaşlarım adına sonsuz teşekkürler.

MAHFUZ UYANIK
BATMAN MESLEK YÜKSEK OKULU ÖĞRENCİSİ

BULMACA

SOLDAN SAĞA: 1) Ankaralı eczacıların protesto eylemine giriş melerine yol açan konu. 2) Ayakkabının tabandan yukarı olan yumuşak kısmı — Eski Mısır'da bir tanrı — Ateş (eski dil). 3) Atatürk'ün, dilimizin özleşmesi için kurduğu örgüt — Telefonun bir kesimi. 4) Tersi, bir soru eki — Alışkanlık, yadırgamazlık. 5) Urfa'da bir ova. 6) Çevresine sıcaklık yayan (iki sözcük). 7) Kısa zaman — Tecrübe, test etme. 8) Başkan — Tersi, İstanbul Belediye Başkanının soyadı. 9) Hıristiyan inanışının tersine, İsa'nın tanrılığını yadsıyan mezhep. 10) Bir gemide bulunan sefer işçileri (eski dil) — Tersi, yabancı bir erkek adı.

YUKARDAN AŞAĞI: 1) Terörle savaşımda önemli bir öğe. 2) Tersi, ağacın bir bölümü — Tersi, bir iktisat profesörümüzün soyadı. 3) Bağdaşmaz — «Kötü» karşıtı. 4) Tersi, yeme gereksinimi duyan — İngilizcede «bayan» — Arı, katışıksız. 5) «Uluslararası Gelişme (!) Örgütü»nün simgesi — Bir soru. 6) «Garip akımı»nın ünlü ozanı. 7) Tersi, belgi, slogan — Tersi, Çanakkale'nin bir ilçesi. 8) Adı geçmek, anmak. 9) Tersi, reklam levhasında kullanılan tür lamba — Elektrik mühendislerinin kitle örgütü. 10) Bir klasik Türk müziği çalgısı — Tersi, Doğu Afrika'da bir ülke.

DÜNKÜ BULMACANIN ÇÖZÜMÜ:

SOLDAN SAĞA: 1) Metafizik. 2) Arizona — tO. 3 — Sakatat — Pt. 4) Asa — On. 5) Tu — Akçadağ. 6) Ekoloji. 7) Not — Pırasa. 8) İr — Tilt 9) Şada — Kla. 10) İkilikçi.

YUKARDAN AŞAĞI: 1) Masatenisi. 2) erasU — Ocak. 3) tikA — Et — Li. 4) Aza — Ak — Tel. 5) Fotokopi. 6) İnancılık. 7) Zat — Aort. 8) adjA — Kl. 9) KTP — Als. 10) Otağ — Alet.

ARAFAT: «ABD, FKÖ'YÜ TANISIN, GÖRÜŞELİM»

Dış Haberler Servisi — Filistin Kurtuluş Örgütü lideri Yaser Arafat, FKÖ'yü Filistin halkının tek ve yasal temsilcisi olarak tanıyan ülke sayısının 105 olduğunu belirterek bunun İsrail'i tanıyan ülke sayısından daha fazla olduğunu söyledi.

Londra'da yayınlanan Middle East dergisine bir demeç veren Arafat, FKÖ - ABD ilişkilerine değindi ve Arap ülkelerinin Amerika'ya karşı kesin tavır almaları ve bu ülkeyle olan tüm ilişkilerini kesmeleri gerektiğini söyledi. ABD ile görüşmelerle ilgili bir soruyu da Arafat, «ABD, BM'nin 3236 sayılı kararını tanır ve Filistin halkının kendi ülkesine dönmesini ve kendi geleceğini kendisinin saptamasını kabul ederse o zaman bu görüşme gerçekleşebilir" şeklinde yanıtladı.

Arafat demecinin son bölümünde, ABD'nin bölgede Sovyetler Birliğinin ve hatta Avrupa ülkelerinin varlığından bile rahatsız olduğunu belirterek Arap halklarının büyük dostu Sovyetler Birliği ile FKÖ ile ilişkilerin her zaman olduğu gibi en iyi düzeyde olduğunu bildirdi.

FKÖ - ABD GÖRÜŞMELERİ İLE İLGİLİ HABERLER YALANLANDI

Öteyandan FKÖ Tanıtma Dairesi Başkanı ve FKÖ Sözcüsü Yaser Abd Rabbo Beyrut'da yaptığı açıklamada FKÖ ile ABD arasında gizli görüşmelerin yapıldığı haberlerinin asılsız ve gerçek dışı olduğunu söyledi. Rabbo, ABD'nin bu tür yalan söylentilerle Arap halklarının Camp David'a karşı tepkilerini azaltmayı amaçladığını belirtti.

Bu arada FKÖ siyasi büro şefi Faruk Kaddumi, FKÖ'nün BM Güvenlik Konseyinin 242 sayılı kararını reddettiğini ve konseyin, Filistin halkının kendi geleceğini kendi seçme hakkını tanıyan yeni bir karar kabul etmesini istediğini söyledi.

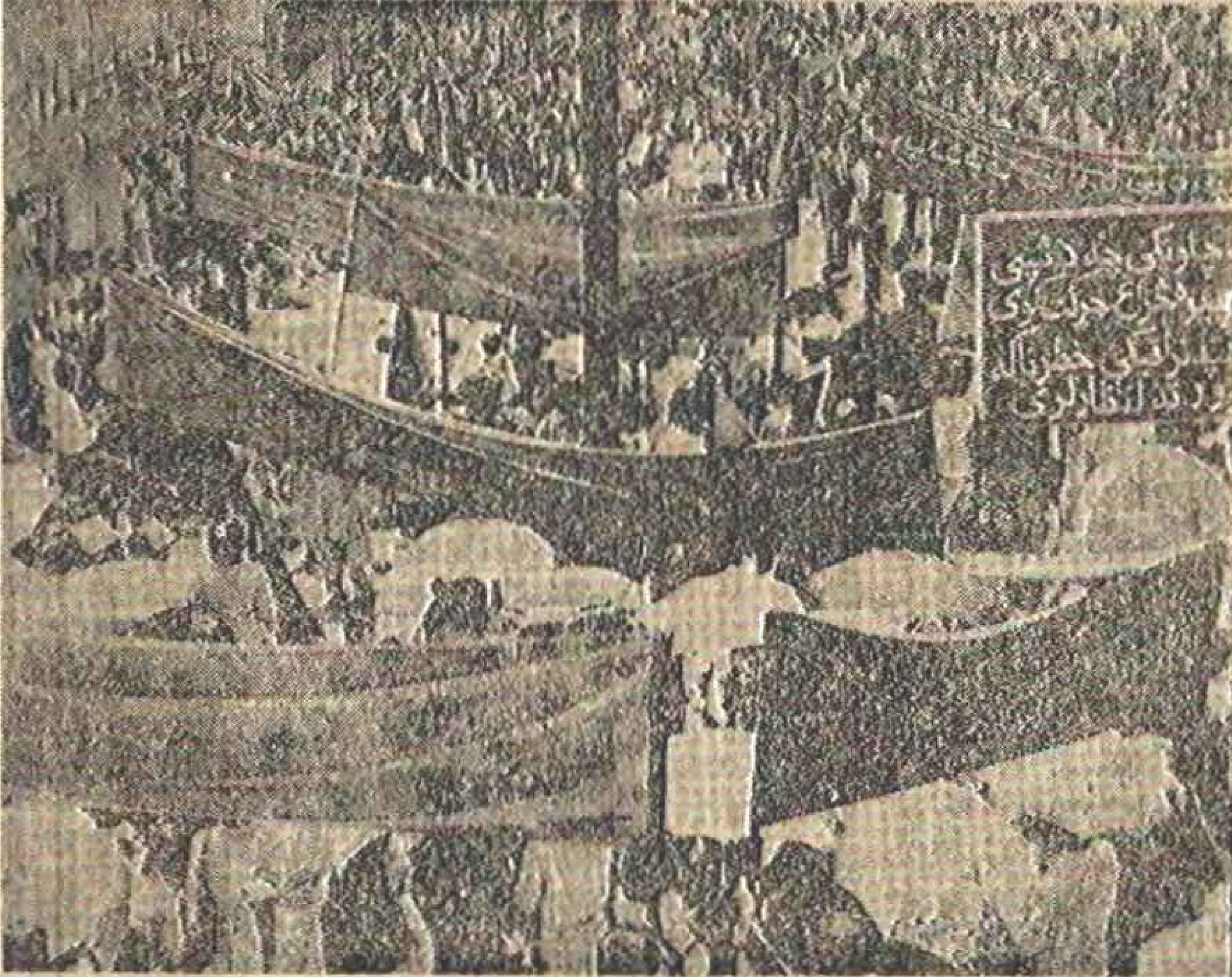
İsrail yeniden Güney Lübnan'a girdi

Dış Haberler Servisi — İsrail birliklerinin Güney Lübnan'da Filistin ve ilerici güçlerin mevzilerine karşı yeni bir saldırıya girdikleri açıklandı.

Lübnan Radyosu İsrail birliklerinin Güney Lübnan'da BM Barış Gücü'ne bağlı Nepal'lı birliklerin bulunduğu bölgeye karşı saldırıya geçtiklerini, BM kuvvetlerini, İsrail saldırısına müdahale etmediklerini bildirdi.

Bu arada İsrail hücumbotlarının da Sur kenti yakınlarındaki Filistin göçmen kamplarını süreyle bombardıman ettiği, İsrail topçusunun da Güney Lübnan'daki köy ve kampları topa tuttuğu bildirildi.

Bu arada Mısır Devlet Başkanı Sedat, Mısır Üniversitesinde öğrenimlerini ya da teknik alanlarda uzmanlık çalışmalarını sürdürmekte olan 9 bin Filistinli genci en geç bu yıl sonuna doğru kovacağını söyledi.

Afganistan'da toprak reformu sevgi gösterileriyle kutlanıyor

Dış Haberler Servisi — Afganistan'da ülke nüfusunun yüzde 90'ının yaşamını değiştiren ülkedeki tüm feodal ve yarı feodal ilişkilere son veren toprak reformu, sevgi gösterileriyle kutlanıyor. Afganistan Demokratik Cumhuriyeti hükümeti ülkenin kalkınması ve emekçi halkın yaşam düzeyinin yükseltilmesi ve bağımsız, güçlü bir ekonominin inşa edilmesi için geçtiğimiz günlerde başlatılan; ilk beş yıllık plan çerçevesinde yapılacak yatırımlar için 44 milyar Afgani ayrıldığını açıkladı. Fotoğrafta, Bahtar'daki Mirva Alanı'nda bölgede tamamlanan toprak reformunun kutlanışı görülüyor.

KOMÜNİSTLER HÜKÜMET PROGRAMINI DESTEKLİYOR

Nikaragua'ya uluslararası yardım yoğunlaşıyor

● **SOSYALİST PARTİ, "SANDİNİST PARTİ" KURULMASI GİRİŞİMİNİ DESTEKLİYOR**

Dış Haberler Servisi — Nikaragua'nın yıkılan ekonomisinin yeniden kurulması için yoğun bir uluslararası yardım faaliyetinin başladığı bildiriliyor. Sovyetler Birliği'nden sendika merkezi iki uçak dolusu ilaç ve besin maddesini Nikaragua'ya gönderdi. Demokratik Alman Cumhuriyeti'nden ilaç ve besin getiren bir uçak, Somoza'ya karşı çarpışmalar sırasında ağır yaralananlardan ve hastalardan oluşan bir grubu Demokratik Alman hastahanelerine götürdü. Bu arada DAC ile Nikaragua arasında diplomatik ilişki kuruldu. Meksika sendikal merkezine bağlı 270 bin işçi birer günlük ücretlerini Nikaragua'ya yardım olarak bağışladılar. Latin Amerika Ekonomik Sistemi SELA'nın Caracas'taki toplantısında Nikaragua'ya yardım için uluslararası bir komisyon oluşturuldu. İspanya 1 milyon liralık yardımda bulundu. Küba'dan yardım uçakları Nikaragua'ya gidiyor. Venezuela Nikaragua'ya mali yardım yapılmasını onayladı. ABD 20 milyon Dolar yardım vermeyi kabul etti. Birleşmiş Milletler ve Sosyalist Enternasyonal'in yardım heyetlerinin Nikaragua'ya ulaşması bekleniyor.

Öte yandan, Nikaragua komünistlerinin partisi olan Nikaragua Sosyalist Partisi, yeni kurulan demokratik hükümetin programının, Sosyalist Parti'nin programının bir çok noktasını içerdiğini ve Sosyalist Parti'nin bu programı desteklediğini açıkladı. Dışişleri bakan yardımcılığına getirilen Sosyalist Parti Genel Sekreteri Doktor Alvaro Ramirez, Sosyalist Parti'nin Nikaragua'da ayaklanmanın hazırlanmasına aktif olarak katıldığını ve sivil halk milislerinin kurulmasında büyük rol oynadığını söyledi. Ramirez, Sandinist Cephe'nin, bir Sandinist Parti kurulması ve Sandinist Emekçi Merkezi adı altında sendikal bir örgüt oluşturulması planını desteklediklerini belirtti. Öte yandan Sosyalist Parti Başkanı Vargas Morales, Sosyalist Parti'nin, Sandinist Parti'ye katılacağını açıkladı. Sosyalist Parti'den Natan Sevilla'nın da çalışma bakan yardımcılığına getirildiği bildiriliyor.

(bir dakika)

MISIRLI bir marangoz, Camp David'i becerdiği için ABD Başkanı Carter'a bir yatak odası takımı yapıyor. Ancak marangoz, 650 bin TL. değerindeki bu takımı, 9 ay yerine 7 ayda bitirdi.

Mareşal Ogarkov: «SALT-2 tüm dünyanın yararınadır»

Dış Haberler Servisi — Sovyetler Birliği Genelkurmay Başkanı Mareşal Ogarkov, ABD'de SALT-2 karşıtlarının antlaşmaya yaptıkları eleştirileri cevaplayarak antlaşmanın hem her iki ülkenin hem de tüm dünyanın güvenliğini artırdığını ve iki ülke arasındaki askeri dengeyi koruduğunu söyledi. SBKP yayın organı Pravda gazetesine bir makale yazan Ogarkov, SALT-2'nin Sovyetler Birliği'ne askeri üstünlük sağladığı yolundaki iddiaların yanlış olduğunu belirterek bu iddiaların ABD'deki SALT karşıtları ve Pekin yönetimi tarafından uydurulduğunu bildirdi.

Mareşal Ogarkov, Sovyetler Birliğinin hiçbir zaman bir başka ülkeye saldırmadığını, tehdit etmediğini ve içişlerine karışmadığını bildirerek, geçmişte ve günümüzde silah yarışını hızlandıranların ABD ve NATO müttefikleri olduğunu yazdı. Ogarkov, "bizim gerçekten çok güçlü, modern silahlarımız vardır, ancak gücümüz kimse için tehdit unsuru değildir," dedi.

Kıbrıs Barış Komitesi, Türkiye'nin Helsinki kararlarına uymasını istedi

Dış Haberler Servisi — Kıbrıs - Avrupa Güvenliği ve İşbirliği Komitesi, Helsinki Sonuç Belgesi'ni imzalayan tüm ülkelere çağrıda bulunarak Türkiye'nin bu belgenin ilkelerine saygılı olması için etkili girişimlerde bulunmalarını istedi. Komite, Türkiye'nin imzasını attığı belgeye ters düşen davranışlarda bulunduğunu açıkladı.

Öte yandan Kıbrıs Hükümeti, Türk tarafının bağımsızlık ilan etme hazırlığı içinde bulunduğunu bildiren ve durumu kınayan bir mektubu Lefkoşe'deki yabancı büyükelçilere gönderdi.

Moritanya, Batı Sahra'dan çekiliyor

Dış Haberler Servisi — Moritanya Hükümeti, Moritanya askerlerinin işgali altında bulunan Batı Sahra topraklarının kısa bir süre sonra boşaltılacağını ve bu bölgelerin Polisario'ya teslim edileceğini açıkladı.

Konuyla ilgili görüşmelerin yakında Polisario ile başlayacağını açıklayan Moritanya Hükümeti ayrıca, Polisario'yu destekleyen Cezayir ile de iyi ilişkiler kurmak istediğini bildirdi.

Bu arada Fas Kralı II. Hasan, Moritanya'yı uluslararası anlaşmaları ihlal etmekle suçlayarak Fas birliklerinin bulundukları bölgeleri işgal etmeye devam edeceklerini söyledi.

Cezayir Devlet Başkanı ile görüşen Etyopya Askeri Konsey Başkanı ve Başbakan Magnisto Hela Mariam, ülkesinin şimdiye kadar olduğu gibi Polisario'nun mücadelesinden yana olduğunu bildirdi.

olaylar ve gerçekler

A.BİLGE DİCLELİ

AET'ciler

SAYIN işadamlarımız, AET'ye başvurunun 21. yıldönümünde yaptıkları açıklamalarla, bu kapitalist ekonomik bütünleşme örgütüne üyeliğin zorunlu olduğunu iddia ettiler. Hem de, «AET'ye üye olmak ya da olmamak» edebiyatlarıyla. TÜSİAD denilen örgütün başkanı, her yurt dışı gezisinin ardında, iflas ettikleri emperyalizmin yayı norganlarında bile teslim edilen Güney Kore, Brezilya örneklerini veren genel sekreteri, ve diğerleri «ille de AET» diye tutturuyorlar.

SAYIN işadamlarımız AET üyeliğine gerekçe olarak şunu gösteriyorlar: «Dünya politik bütünleşme hareketleri karşısında hangi yanda olduğumuzu açıkça ortaya koyacağız... Sonra da bu ortaklarla düzenli, dengeli ilişkilere geçeceğiz.»

ASLINDA sayın işadamlarımız, dipten gelen dalganın yükselmesinden, yani Türkiye halkının ekonomik kalkınma yolu olarak dayatılan kapitalist düzenden vazgeçmesinden korkuyorlar. Bu korkunun etkisiyle, ceplerinin, kasalarının tıkabasa dolmasının birgün sona ereceği düşüncesiyle dipten gelen dalgaya karşı AET'den medet umuyorlar.

TÜRKİYE'NİN AET üyeliği, vatandaşa, işçiye - köylüye - memura, çalışıp da para kazanan, ama sömürü çarkının dişleri nedeniyle bir türlü rahata eremeyen hakkını alamayan yurttaşlara neler getirecektir?

BUNU anlamak için AET üyeliği geçenlerde tescillenen Yunanistan'a bakalım. «Batıya aitiz» diyen Karamanlis'in son aldığı «Avrupalı» önlemlerin de tamamlanmasıyla, artık Yunanistan'da AET tekellerinin diktasına doğru hızla yolalınmaktadır. Düşük taban fiyatları, artan işsizlik, işten atılanların sayılarındaki kabarma, orta sermayeli işletmelerin iflasa doğru sürüklenmesi, polis teşkilatının takviyesi, grev hakkına büyük kısıtlamalar konması, demokratik hak ve özgürlüklerin Avrupa'daki müttefikleri rahatsız etmemesi yolundaki önlemler, NATO'nun askersel kanadına hızla yöneliş, vs, vs...

TÜRKİYE emekçilerinin yol arkadaşı, Türkiye halkının kardeşi Yunan emekçileri, Yunanistan halkı, AET üyeliğine karşı çok yoğun bir savaşımın içindeler. «AET üyeliğine hayır» diyorlar. Bu yolda güçbirliğine yöneldiler. Tekellerin Avrupa'sının sultası altında ülkelerinin bağımlılığının perçinleneceğini söylüyorlar. Ve gidişi durdurmak için çalışıyorlar.

GELİN görün ki bizim işadamlarımız, Yunanistan iş adamlarının AET üyeliğiyle caka satmalarına dayanamıyorlar. «Ah, biz de bir üye olsak» diye iç çekiyorlar. Çünkü onların derdi, ithalat ve ihracat kolaylıkları, ceplerinin şişmesi, kasaların dolması. Çünkü onların derdi, polisiye önlemler, dipten gelen dalga kabardığında, «Avrupa müdahalesi». Türkiye'de ağır sanayinin kurulması, yeni iş sahalarının açılması, kalkınma emekçilerin yaşam düzeylerinin yükselmesi demokratik hak ve kazanımların genişleyip yepyeni boyutlara varması, onlar için korkunç bir olay. Bu onlar için ürktücü politik tercih. Çünkü bu, tekellere bağımlılık yerine, bağımsızlık yolunda bir tercih.

EVET baylar, siz AET üyeliğini istiyorsunuz. Siz tekellerin Avrupasının Türkiye'yi daha da kemirmesine yolu açmak niyetindesiniz. Siz, zaten bizi mahveden o ortaklarla ilişkileri daha da geliştirmek yanlısısınız.

Ama biz de AET üyeliğine karşıyız. Biz, bağımsızlıktan yanayız. Türkiye üzerine çöreklenen emperyalizmle olan tüm bağların koparılmasından yanayız. Tıpkı Yunanistan emekçileri, Yunanistan halkı gibi...

Dünya turu

● **LİZBON**'daki komünist doktorlar bir açıklama yaparak, bazı doktorların üç günlük boykotunun, doktorları bölmeye ve ulusal sağlık hizmetlerini sağlayan yasanın uygulanmasını engellemeye yönelik olduğunu belirttiler.

● **İSPANYA**'da ETA örgütü, turistlere karşı eylemlerin durdurulduğunu açıkladı ve turistlerden özür diledi.

● **KUZEY İRLANDA**'da süren çatışmalarda son 10 yıl içinde 2 bin kişinin öldüğü, İngiliz ordusunun ölenlerin sayısının 300'ü aştığı bildiriliyor.

● **ÇİN** Gençliğinden Haberler gazetesinde yayınlanan bir yazıda, gençlerin aile planlaması programlarına uymaları ve her ailenin bir çocuk eksik yapması istendi.

Cezayir, Sosyalist ülkeler haberleşme şebekesine bağlandı

Cezayir Halk Cumhuriyeti haberleşme sisteminin direkt olarak Sovyetler Birliği haberleşme ağını düzenleyen Stasyonar 4. uzay haberleşme sistemine bağlandığı bildirildi.

Cezayir Ulaştırma ve PTT Bakanlığından verilen bilgiye göre Başkent Cezayir'in 60 kilometre doğusunda Elahdariye bölgesinde kurulan bir alıcı sistemiyle Cezayir'in Küba dahil tüm sosyalist ülkelerin bağlı olduğu haberleşme ağına bağlandığını bildirdi.

● **İNGİLİZ** bilgisayar ve telekomünikasyon firması Plessey'in, Güney Afrika'dan uzman getirtip eğittiği saptandı.

● **ABD**'de ekonomistler iktisadi durgunluğun beklenenden daha kötü olacağını ve işsizliğin 8 milyona çıkacağını açıkladılar.

● **İTALYAN** Hristiyan Demokrat Parti Başkanı Flaminio Piccoli'ye, bir suikast girişiminde bulunuldu. Piccoli'nin koruma polisi açılan ateş sonucu yaralandı.

● **FEDERAL ALMANYA** Çalışma Bakanlığı, temmuz ayı içinde işsiz sayısının %5,3 oranında arttığını açıkladı.

● **MARSİLYA**'da 17 aylık bir kız çocuğu bir apartmanın ikinci katından düşerken yoldan geçen bir yaya çocuğu havada yakalayarak kurtardı.

● **ABD**'de yapılan bir ankete göre, şu anda bir Başkanlık seçimi yapılması halinde, Carter'ın Cumhuriyetçi adaylardan Reagan veya Senatör Baker'a yenileceği ortaya çıktı.

Seçim sonuçları, 11 Ağustostan sonra açıklanacak

● SÖMÜRGECİLİĞE VE IRKÇILIĞA KARŞI DIŞ POLİTİKADA NİJERYA'NIN ANA ÇİZGİSİ

● ÜLKEDE EN BÜYÜK SORUN, 200 ETNİK GRUBUN BİRARADA YAŞAMASININ KOŞULLARINI YARATMAK

BP'Yİ DEVLETLEŞTİREN NİJERYA'DA SİVİL YÖNETİME GEÇİLİYOR

Nijerya Devlet Başkanı Oba Senja

Afrika'nın 75 milyon nüfuslu, 923 bin kilometrekarelik yüzölçümüyle en büyük ülkelerinden birisi olan Nijerya'da, seçimler sürerken, İngiliz BP şirketinin mal varlığına el konulduğu açıklandı. Bu karar, İngiltere tarafından şiddetle kınanırken, gözlemciler, Nijerya'nın sömürgeciliğe ve ırkçılığa karşı politikada ısrarlı olacağı görüşünde birleşiyorlar.

Nijerya'da en büyük sorun, 200 etnik grubun ve kabilenin birarada yaşamasının koşullarının yaratılması. Bu konuda ortaya çıkan zorluklar, sık sık darbelerin düzenlenmesine neden olmakta. 1 Ekim 1963 tarihinde bağımsızlığına kavuşan Nijerya, bir sivil, üç askeri hükümet değişikliğine sahne oldu.

İLK HÜKÜMET BATI YANLISI İDİ

Balewa başkanlığında 1961 yılında kurulan ilk Nijerya hükümeti bir koalisyondu. Koalisyonu ülkenin en büyük iki partisi, Kuzey Halkının Kongresi ve Nijerya Yurttaşlarının Ulusal Konseyi Partileri oluşturdular. Balewa başkanlığındaki bu hükümet, ülke resmen bağımsızlığına kavuşmadan kurulduğu için, doğal olarak, Batının, özellikle de İngiltere'nin güdümünde idi. Hükümetin emperyalist tekeller tarafından yönlendirilmesi sonucu ülkede ayrılıkçı hareketler başladı. Özellikle Nijerya petrolünü elinden kaçırmak istemeyen emperyalizm bu hareketleri körükledi. Sonuçta hükümet kontrolü kaybetti ve 1966 yılı Ocağında ordu ilk kez Nijerya'da yönetimi ele geçirdi. General Ironsi başkanlığında kurulan askeri hükümet çok sayıda etnik grubun yaşadığı Nijerya'yı bir bütün haline getirmeye çalıştı. Sonuçta 24 Mayıs 1966 yılında tüm partiler kapatıldı ve politik her türlü faaliyet yasaklandı. Tüm ülkede ayaklanmalar başladı. Nijerya'yı bir bütün haline getirmeye çalışan Ironsi bir geziye çıktı ve Ibadan'da bir suikast sonucunda öldürüldü.

BİAFRA BÖLGESİ'NDEKİ AYAKLANMA

Ironsi'den sonra Yakubu Gowon başkanlığında ikinci askeri hükümet kuruldu. Gowon başkanlığındaki bu hükümet, ülkenin ancak federal bir sistemle yönetebileceğini gördü ve bu yönde çalışmalar yaptı. Ancak Biafra bölgesinde Ojukwu başkanlığında ve ırkçı Güney Afrika, Pekin yönetimi ve emperyalizm tarafından desteklenen ünlü ayaklanma başlamıştı. Sosyalist ülkelerin ve diğer bağımsız Afrika ülkelerinin yardımları ile bu ayaklanma, üç yıl sonra 1970 yılında bastırıldı. Gowon hükümeti 1 Ekim 1974 yılında sivil yönetime geçileceğine söz verdi. Sözünü tutmayınca 28 Temmuz 1975 yılında General Muhammed liderliğinde düzenlenen bir darbe ile devrildi.

ÜÇÜNCÜ ASKERİ HÜKÜMET ANTİ-EMPERYALİST BİR DIŞ POLİTİKA İZLEDİ

Muhammed başkanlığındaki üçüncü askeri yönetim, federal sistemle örgütlenmeyi geliştirdi. 1 Ekim 1979 yılında sivil yönetime geçileceğine söz verildi. Bu yolda verdiği her sözü yerine getirdi ve antiemperyalist bir dış politika uyguladı. 1975-76 yıllarında yeni fedaratif devletler kuruldu. 1976-78 yılları arasında seçimleri de kapsamasına alan bir anayasa hazırlandı, 1978-79 yılları arasında da politik partilerin faaliyetlerine izin verilmesi planlandı. Bütün bunlar emperyalizmi iyice kuşkulandırdı. 3 Şubat 1976 yılında bir kaç saat içinde bastırılan bir darbe girişimi oldu. Bu girişim sonucunda General Muhammed öldürüldü ve yerine bugünün başkanı Obasanjo geldi. Obasanjo, Muhammed'in tüm politikasını değiştirmeden uyguladı.

NİJERYA'NIN DIŞ POLİTİKASI

Nijerya'nın ulusal kurtuluş hareketleri ve ilerici Afrika ülkeleri ile sağlam ilişkileri var. Angola kurtuluş hareketine büyük destek sağladı ve MPLA'yı Angola halkının tek yasal temsilcisi olarak tanıyan ilk ülkeden birisi oldu. Afrika ülkeleri arasındaki sorunların barışçıl yönde çözümlenmesi için yoğun bir çaba harcamaktadır. Kenya, Uganda, Angola, Zaire arasında ki uyuşmazlıkların çözümünde arabuluculuk yaptı. Afrika Birliği Örgütü Etiyopya - Somali sorunu Komisyonunun başkanlığınada Nijerya getirildi. Nijerya yeni uluslararası ekonomik düzen için de yoğun çaba harcıyor. Başta Sovyetler Birliği olmak üzere sosyalist ülkelerle olan ilişkileri gelişiyor.

DÜNYA BASININDAN SEÇMELER

Sovyet Basını, Helsinki Sonuç Belgesi'nin yabancı gazetecilerin çalışma koşullarının iyileştirilmesi konusunda imzacı devletlere yüklediği yükümlülüklerin nasıl işlediğini inceliyor. Bu yazıda, özellikle Sovyetler Birliği ve Batılı ülkelerde Sonuç Belgesi'nde yeralan bu konudaki önlemlerin yerine getirilişi karşılaştırılıyor.

Helsinki anlaşmaları ve gazeteciler

International Affairs

- Aylık dergi
- Moskova'da yayınlanır

Kitle haberleşme araçları ve gazeteciler, kamuoyunun oluşturulmasında, halklar ve devletler arasında güven ve karşılıklı anlayışın güçlendirilmesinde ve böylece barış ve güvenliğin ilerletilmesinde büyük bir rol oynarlar. Helsinki Sonuç Belgesi bütün bunları göz önüne alarak, gazetecilerin çalışmaları hakkında bazı önlemler getirdi. Sonuç Belgesi, bu sorumlu ve güç meslekte çalışan insanların çalışmalarının kolaylaştırılması için özel önlemler belirledi.

Şu sırada Sovyetler'de SSCB Dışişleri Bakanlığı Basın Departmanı'na kayıtlı 300'den çok yabancı gazeteci vardır. Bu gazeteciler, 50 ülkeden 121 basın organını, 30 haber ajansını ve 37 radyo ve televizyon şirketini temsil ediyorlar. Yabancı muhabirlerin sayısı, özellikle 1980 Moskova Olimpiyatları nedeniyle her yıl artıyor.

Moskova'da bu kadar büyük bir yabancı muhabir grubunun bulunmasının nedeni en başta bu kentin dünyanın en büyük politik merkezlerin biri olması ve Sovyetler Birliği'nin yabancı haberleşme ortamının temsilcilerine hiç bir sınırlama getirmemesidir.

Ayrıca, 1 Mart 1979'da yapılan düzenlemelerle yabancı gazetecilerin ülke içinde seyahat etmeleri daha kolaylaştırıldı ve bu olanaklar genişletildi.

Bunlardan başka Sovyet yetkilileri, vize isteklerinin incelenmesi için gereken süreyi azalttılar, kayıt yöntemlerini kolaylaştırdılar, oturma izni gerekliliğini kaldırdılar. Bütün yabancı muhabirlerin sahip olması gereken şey artık yalnızca Dışişleri Bakanlığı Basın Departmanı'nın hazırladığı muhabir kartıdır. Sovyetler Birliği, Helsinki Konferansı'ndan hemen sonra bir çok ülkeyle sürekli olarak kayıtlı muhabirler ve aileleri için bir yıllık vize anlaşmaları imzaladı.

Sosyalist ülkelerin bütün vatandaşları Sovyetler'e vizesiz giriş yapabilirler.

Ülkede düzenlenen düzenli geziler bir başka enformasyon kaynağıdır. Geçen yıl 20-40 kişilik muhabir gruplarından oluşan 30'dan çok gezi düzenlendi. 800'den çok kişisel gezi yapıldı.

Yabancı gazeteciler genellikle bütün büyük kitlesel ve politik olaylara katılırlar: SSCB Yüksek Sovyeti oturumlarına, askeri gösterileri, sendikaların, Komsomol'un ve diğer kitle örgütlerinin kongrelerine.

Her ay Merkez Muhabirler Kulübü'nde Sovyet gazetecileriyle ve sanatçılarıyla toplantı yaparlar ve yeni dökümanter filmler görürler. Ayrıca tiyatrolar, film ve spor yarışmaları, Kış Festivalleri için davetiye alırlar.

Birçok yabancı muhabirin görüşüne göre, onların çalışma koşullarının sürekli olarak iyileştirilmesi, Sovyetler Birliği'nin yabancı gazetecilerin çalışmalarıyla ilgili bölüm de dahil olmak üzere Sonuç Belgesi'ne samimiyetle uyduğunu kanıtlıyor.

Maalesef Batılı gazetecilerin hepsinin, bu ülkenin onlara tanıdığı olanakları aynı samimiyetle kullandıkları söylenemez. Bunların bazıları detant karşıtlarının hesabına çalışarak Sovyet iç ve dış politikasını olduğundan değişik göstermeye, «Sovyet tehdidi» gibi söylentiler yaymaya ve Sovyet gerçekleri ve Sovyet yaşam tarzı hakkında çarpıtmalar yapmaya çalışıyorlar.

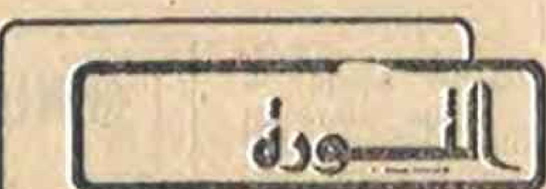
Sonuç Belgesi'ni imzalamış burjuva ülkelerinde Sovyet muhabirlerinin durumu nedir? Şüphesiz ki, buralarda Sovyet gazetecilerine karşı ayırımcılık uygulamalarının sürdürülmesi, onların mesleklerini uygulamalarını güçleştiriyor. Örneğin Kanada'da izinlerinin uzatılması için altı ayda bir Adalet Bakanlığı'na başvurmak zorundalar... İsviçre'de Sovyet muhabirleri yabancı işgücü kategorisi içine düşüyor; gelir, savunma, federal ve kantonal vergi ödemek zorundalar... Norveç'te de yabancı işgücü kategorisine düşüyorlar. Yetkililer bazen onları basın toplantılarına ve diğer resmi olaylara davet etmeyi «unuturlar». İngiltere'de bir Sovyet muhabirinin giriş vizesi başvurusunun incelenmesi en az 45 gün alır. Bir Sovyet gazetecisi oturduğu yeri değiştirmek ya da iki aydan çok bir süre için terketmek isterse yedi gün önceden polise bildirmek zorundadır... Yunanistan, Hollanda, Türkiye ve diğer bazı ülkelerde de Sovyet gazetecilerinin mesleksel faaliyetleri üzerinde kısıtlamalar vardır. ABD yetkilileri 1977'de, Literaturnaya Gazete sorumlu müdürüne giriş vizesi vermeyi reddettiler. TASS muhabiri Alexeyev, TASS bürosuna haber bile verilmeden gerekçesiz sınır dışı edildi.

Belgrad Konferansı, Helsinki Konferansı'na katılan devletlerin, gazetecilerin çalışma koşullarının iyileştirilmesi konusunda Sonuç Belgesi'nde yer alan önlemleri yerine getirmelerinde kaydedilen gelişmeleri ele aldı.

Belgrad Konferansı'na katılan sosyalist delegeler, Sonuç Belgesi'nin, gazetecilerin yaydıkları enformasyondan sorumlulukları üzerine bir madde içermesi için Çekoslavakya'nın yaptığı öneriyi desteklediler. Öneri, Helsinki Konferansı'na katılan devletlerin gazetecilerinin ve kitle haberleşme ortamlarının, yaydıkları enformasyondan sorumluluklarının bilincinde olmaları gerektiğini söylüyordu. Gazeteciler, ulusal, ırksal ve dinsel ayırımcılığa, güvensizliğe karşı çıkmalıdırlar. Kitle haberleşme ortamının savaş, şiddet ve uluslararasında düşmanlık propagandası için kullanılmasını ve yalan haber yaymalarını ve yanlış bilgilendirmeyi engellemelidirler. Onlar, Konferans'a katılan devletlerin yasalarına, adetlerine ve geleneklerine saygı göstermeli ve kitle haberleşme ortamının içişlerine karışma için kullanılmasına izin vermemelidirler.

Irak'da yayınlanan Elsevra gazetesi Amerikan tehditlerinin yalnız petrol kuyularını işgal etmeyi amaçlamadığını aynı zamanda Arap ulusal kurtuluş hareketlerini ve Filistin devrimini ortadan kaldırmayı amaçladığını yazıyor. Gazete özetle şöyle diyor:

Amerikan tehditleri

EL-SEVRA

- Günlük gazete
- Irak Baas Partisi'nin resmi yayın organı.
- Bağdat'ta yayınlanır.

Amerikan yönetimi ve bu yönetimle ve CIA ile iç içe olan tekelci emperyalist basın bu konuda sık sık haberler verdikleri için ABD Savunma Bakanı ve NATO komutanının bu yoldaki sözleri gözlemcileri şaşırtmıyor. Buna benzer tehditler 1973 petrol ambargosundan bu yana yapılıyor. Ama bu tür tehditlerin özellikle Camp David anlaşmasından sonra sık sık tekrarlanması ve yoğunlaştırılması ister istemez dikkati çekiyor.

Burada şunu söylemek gerekiyor:

ABD yönetimi bu tehditlerle Sedat-siyonist işbirliğine karşı tavır alan Araplar baskı yaparak onları bu tür anlaşmalara çekmeyi ve Camp David kararlarını hayata geçirmeyi amaçlıyor. ABD bu tehditlerle Sedat-siyonist işbirliğinin pekiştirilmesi için zaman kazanmayı ve bu işbirliğine CIA ve Pentagon tarafından yüklenen görevlerin yerine getirilmesini sağlamayı hedefliyor.

ABD yöneticilerinin bu tür tehditleri, Amerika'nın yeni stratejisinin bir parçasıdır. ABD yalnızca Arap petrol bölgelerini yada tüm Arap ülkelerini işgal etmeyi değil aynı zamanda Arap ulusal kurtuluş hareketlerini de vurmak istiyor ve Arap ulusunun ana sorunu Filistin sorununu ortadan kaldırmayı amaçlıyor.

ABD, NATO'yu da kullanarak dostu Batılı ülkeleri de askeri saldırganlık politikasına ortak etmek istiyor. ABD daha önce de Sina'da BM Barış Kuvvetleri yerine «Ortak Kuvvetler» geçirilmesi önerisinde bulunmuştu.

ABD yönetimi eğer bu tehditlerle Arap ulusunu korkutmak ve dize getirmeyi amaçlıyorsa çok yanılmış olduğunu bilmelidir. Yanılıyor çünkü, bu yöntemlerle kendisine ve hain emellerine hiç bir çıkar sağlamayacağını bilmiyor.

Anlaşılan emperyalistlere Vietnam, Küba'da askeri müdahale sonucu yedikleri tokatları hatırlatmak gerekiyor. Ayrıca onlar artık petrolün «yanıcı bir madde» olduğunu da biliyorlar!

Faşist terör olaylarının suçluları ile MHP arasında organik bağlar bir bir ortaya çıkıyor. Bunda yurtsever savcıların kararlı tutumları da büyük ölçüde etken oluyor.
Bugüne kadar MHP hakkında soruşturma açılması istemiyle Cumhuriyet Başsavcılığına gönderilen altı dosyadan biri de Zonguldak Savcısı Yusuf Soydaş tarafından düzenlendi. Aşağıda İSTA Zonguldak muhabirinin, Savcı Yusuf Soydaş ile yaptığı röportajı sunuyoruz:

«Bombalı eylemcilerle MHP arasında organik bir bağı saptadık ve Başsavcılığa durumu bildirdik.»

● Zonguldak Savcısı Yusuf Soydaş...

● ZONGULDAK'TAKİ BİR FAŞİST TERÖR OLAYININ ÜGD'Lİ SANIKLARINI SAVUNAN BİR BİLDİRİ YAYINLAYAN MHP ZONGULDAK İL GENÇLİK KOLUNUN YAYINLADIĞI BU BİLDİRİYİ, TERÖR OLAYI İLE MHP ARASINDAKİ ORGANİK BAĞIN BİR KANITI OLARAK DEĞERLENDİREN ZONGULDAK SAVCISI YUSUF SOYDAŞ, MHP HAKKINDA SİYASİ PARTİLER YASASI UYARINCA SORUŞTURMA YAPILMASI İSTEMİYLE CUMHURİYET BAŞSAVCILIĞINA BAŞVURDU

İSTA — Sayın Savcı, MHP ve yan örgütü durumundaki bazı kuruluşların terör eylemlerine karıştığı adli makamlarca saptanıyor. Bu ara, İstanbul, Adana, Ankara ve Zonguldak savcılıklarının Cumhuriyet Başsavcılığına, toplam 6 dosya gönderdikleri ve gerek MHP, gerekse yan örgütleri hakkında işlem yapılmasını istedikleri biliniyor. Örneğin sizin gönderdiğiniz dosyada «MHP ile ÜGD Zonguldak örgütleri arasındaki organik bağlardan söz edilerek gerekli işlemin yapılması isteniyor. Konuyu biraz daha açar mısınız?

SOYDAŞ — 14 Şubat 1979'da ilimiz Devlet Demiryolları Büfesine patlayıcı madde atmaktan sanık olarak ÜGD eski başkanı Cengiz Güner, Celal Kurudere, Aytekin Yazıcı ve diğer bazı şahıslar yakalandı. Hazırlık soruşturmaları sürerken MHP İl Gençlik Kolu bir bildiri dağıttı. «Muhterem Halkımıza» başlıklı bildiride Zonguldak'ta yeni oyunlar tezgahlandığı belirtiliyor, büfeye konulan bombanın solcular tarafından konulduğu ileri sürülerek, ülkücülerin evlerinin basıldığı karakollarda işkence gördükleri söyleniyordu. Görüldüğü gibi, MHP İl Gençlik Kolu yakalanan sanıklara sahip çıktığını, kendi arkadaşları olarak nitelediklerini, yine kendileri bu bildiriyle açıklıyorlar.

Siyasi Partiler Yasasının 111, 112, ve 114. maddeleri ve Dernekler Yasasının ilgili maddeleri gereğince durumu Adalet Bakanlığı ve Cumhuriyet Başsavcılığına bildirdik. Sanıklardan ÜGD İl eski Başkanı Cengiz Güner halen firardadır. Haklarında dava açtık.

Sanıkların ÜGD üyesi ve kında kanuni işlem yapmak gerekiyor. İrtibat bir siyasi parti ile olmuşsa, işlemi Cumhuriyet Başsavcılığı yapar. Bizim yetkimiz yoktur. Biz bu olayda olduğu gibi sadece konuyu oraya göndeririz. Biz organik ilişki olarak Zonguldak'ta sadece sempatizanları olduğu, MHP Zonguldak İl Gençlik Kolu tarafından dağıtılan bildiride bu sanıklara sahip çıkılıp, kendi mensupları oldukları kabul edilmekte olduğundan, 648 sayılı Siyasi Partiler Kanununun 111, 112 ve 114. maddeleri gereği konuyu Başsavcılığa ilettik. İhbar ettik. Bu iki örgüt arasındaki ilişkinin kendileri tarafından kanıtlandığını bildirdik.

İSTA — Sayın Soydaş, yasalara göre ÜGD veya başka bir örgütün MHP ile organik bağının saptanması halinde gerekli işlem ne olur? Örneğin, Zonguldak'ta şimdiye değin böyle bir ilişkinin varlığı saptandı mı?

SOYDAŞ — Bazı dernek mensupları kendi adlarına suç işlerse dernek adına işlem yapmak mümkün olmuyor. Ama söz konusu kişiler dernekleri adına suç işlerlerse, örneğin bir derneğin başkanı, yöneticisi veya bu yöneticiler tarafından görevlendirilmiş üyeleri suç işledikleri takdirde, dernek hakkında... bu olayı saptayabildik. Onu da bir üst makama ilettik.

İSTA — Sayın Savcı, kendi bölgenizde faşist terör eylemlerine karşı alınan önlemler konusunda bize bilgi verir misiniz? Bu yönde halktan ihbarlar geliyor mu?. Bildiğimiz kadarıyla Zonguldak'ta bir çok bombalama olayı oldu. Yine bir çok silahlı saldırıya tanık olduk. Örneğin 20 Temmuz günü İGD üyesi gençlere MHP üyesi oldukları öğrenilen 4 kişinin silah çektiği daha sonra da yakalanarak tutuklandıkları biliniyor. Benzeri olaylarda halktan yardım görüyor musunuz?

SOYDAŞ — Aslında önlem almak idari yetkililerin görevidir. Tabii ki bir çok önlemler alınıyor. Adliye ve idare koordinasyon içinde görev yapıyoruz. Bu çalışmalar tatmin edicidir, fakat ideal olduğu da söylenmez. Bu ilişkinin teknik ve personel yönünden de bir çok eksiklikleri var. Araç ve gereç yönünden eksiklikleri var. Vatandaştan yardım konusuna gelince bunu sağlamak için vatandaşı tarafsız olduğunuza inandırmanız şarttır. Onların size sunduğu bir önerinin siz de kalacağını bilmesi gerekir. Adaletten emin olması gerekir. Çekinmeden olayların üzerine gidiyoruz. Olayları büyümeden önlemeye çalışıyoruz.

Örneğin sorunuzda değindiğiniz 20 Temmuz günü meydana gelen olayda, bir vatandaş emniyet yetkililerine telefonla durumu bildirmiş. Daha sonra polis yetişiyor ve sanıkları silahlarıyla yakalıyor.

İSTA — Sayın Soydaş, bir hukukçu olarak size bir başka soru daha yöneltmek istiyoruz, 141-142. maddeler konusunda. Bu maddeler için özellikle son günlerde, Sıkıyönetim Mahkemeleri de dahil bir çok mahkeme Anayasaya aykırı olduğu görüşünde birleşiyorlar. Sizce 141 ve 142. maddeler kaldırılmalı mı?

SOYDAŞ — 141 ve 142 maddeler eski bir hüküm olması nedeniyle eleştirilere uğruyor. 141 ve 142. maddeler hem komünizme, hem de faşizme karşı maddelerdir. Fakat bizde ekseriye sola karşı kullanılır. 141, 142 ve bunun yanında 163. maddelerin kaldırılmasını isteyenler çoktur. Bu bir aşama sorunudur. Konu Anayasa Mahkemesine intikal etmiştir. Bunun dışında tartışmaya gerek görmüyorum.

ÇUVAL SATILACAKTIR

800.000 adet kullanılmış sağlam ithal pirinç çuvalı satılacaktır. Teklifler 13 Ağustos 1979 günü saat 12.00'ye kadar alınıp aynı gün saat 14.00'de açılacaktır.

Bu işe ait şartnameler Ankara'da Müdafaa caddesi No. 18'deki Genel Md. lüğümüz Malzeme Satınalma ve İkmal Md. lüğünden İstanbul'da Karaköy Bankalar Cad. Malzeme Şube Md. lüğümüzden ve İzmir, Konya, Afyon, İskenderun ve Diyarbakır Bölge Md. lüklerimizden temin edilebilir.

Ofisimiz 2490 sayılı kanuna tabi değildir.

TOPRAK MAHSULLERİ OFİSİ
GENEL MÜDÜRLÜK
(Basın: 19113) — 1966

4 KALEMDE 53 ADET VENTİL SATINALINACAKTIR

Şartnamesi, bedelsiz olarak aşağıdaki adreslerden alınabilir.

1 — İSKENDERUN'da Müessesemiz Ticaret Müdürlüğü.
2 — İSTANBUL'da Sirkeci Yalıköşkü Cadde Yalıköşkü Han Kat: 4-5'deki Mümessilliğimiz,
3 — ANKARA'da Küçükesat Büklüm Sokak No: 22'deki Mümessilliğimiz,

İSTEKLİ'lerin şartnamemiz esaslarına göre hazırlayacakları 79—0473 No.lu dosyayla ilgilidir, meşruhatlı kapalı teklif mektuplarının, geçici teminatlarıyla birlikte en geç 21.8.1979 günü saat 14.30'a kadar İskenderun Demir ve Çelik Fab. Müessesemiz/Haberleşme ve Arşiv Müdürlüğünde bulundurmaları ilân olunur.

(Basın: 19021) — 1960

BEYKOZ/İSTANBUL DENİZCİLİK VE SU ÜRÜNLERİ MESLEK LİSESİ MÜDÜRLÜĞÜNDEN

1 — Lisemiz Sınıf ve Atelye binalarında Onarım işi 2490 sayılı Kanunun 31. maddesine göre Kapalı Zarf Usulü ile eksiltmeye çıkarılmıştır.
2 — İşin Keşif bedeli 600.000.— liradır.
3 — Eksiltme 7.9.1979 tarihinde Cuma günü saat 14.00'de Üsküdar II. Okullar Saymanlığı Müdürlüğü Komisyon huzurunda yapılacaktır.
4 — Eksiltme evrakları mesai saatleri içinde Lisemiz Muhasebesinde ücretsiz olarak görülebilir.
5 — Eksiltmeye katılabilmek için isteklilerin
a) 18.000.— liralık Geçici teminatını,
b) 1979 Yılına Ait Ticaret odası vesikası,
c) Müracaat dilekçesi ile Bayındırlık 1. Bölge Müdürlüğünden alacakları yeterlik belgesini, teklif mektupları ile birlikte Zarfa Koymaları gereklidir.
6 — Telgrafla müracaat ve postada vaki olacak gecikmeler kabul edilmez.

Keyfiyet ilân olunur.

(Basın: 19122) — 1986

İşçilerin 4.500'er lirasına el koyan Sağlık-İş'e karşı tepkiler yoğunlaşıyor...

MHP eğilimli sarı Sağlık-iş Sendikası, toplu sözleşme farklarına el koydu

● SSK Zonguldak hastanesinde çalışan işçiler işverene dilekçeler vererek kesintilerin durdurulmasını ve sendika aidatlarının dışında hiç bir şekilde para kesilmemesini istediler

● 6. dönem toplu sözleşme farklarından doğan toplam yirmi bin işçinin 90 milyon lirasının faşist Sağlık-İş Genel Başkanı Mustafa Başoğlu'nun seçim yatırımları için kullanacağı ileri sürülüyor

Zonguldak (İSTA) — Genel Merkezi Ankara'da bulunan ve tabandaki tüm muhalefete rağmen yönetiminde MHP eğilimli Mustafa Başoğlu'nun başkanlığını yapmayı başardığı Sarı Sağlık-İş Sendikasının geçtiğimiz Cuma günü SSK Zonguldak Hastanesi'nde imzaladığı toplu iş sözleşmesine karşı sert tepkiler gelişiyor.

İşkolu düzeyinde toplam 20 bin sağlık işçisi adına yapılan toplu iş sözleşmesi gereği her işçiden 1. ayın farkları olarak 4.500'er lira para kesilip, Sağlık-İş'in kasasına yatırılacak..

Yirmi bin işçiden kesilen toplam 90 milyon lira paranın böylesi hesaplarla gasp edilmesine karşı işçilerde geniş tepkiler olduğu öğrenildi. SSK Zonguldak Hastanesinde çalışan işçiler, işveren ve vekillerine birer dilekçeyle başvurarak «Sendika aidatı dışında hiç bir şekilde para kesilmemesini» istediler. Kesintileri protesto eden işçiler bu 90 milyon liranın Sağlık-İş Başkanı Mustafa Başoğlu'nun yeniden AP milletvekili olabilmek için kullanacağını» da sözlerine eklediler.

İleri sürüldüğüne göre yapılan toplu sözleşmeyle Sağlık-İş Sendikası Genel Merkezi toplam yirmi bin üyesinden kestirdiği 4.500'er lira ile üyelerinden doksan milyon lira gibi büyük bir parayı kasasına indiriyor. Buna karşı işçiler arasında sert tepkiler gelişirken, geniş işçi kitlesi «hakkımızı alacağız, bu soyguna müsaade etmeyeceğiz» diyor.

HER HAFTA KIBRIS!...

Özgül ERTEN

— 1 —

Girne'de, «Eğitim-Öğretim ve Kültür İşleri Bakanlığı Girne Halk Kütüphanesi» kitaplığına giriyorum. Üç oda var: Birinde dergiler, çocuk yayınları. Dergilerin çoğunda ağzından köpükler saçan Bozkurt amblemi.

Öteki odada haritalar. «Eski Türk İmparatorlukları» yazıyor birinin üstünde. Tüm dünyayı saran, yayılan Türk imparatorlukları. Öte yanda kitaplar, çocuk kitapları...

Felsefe bölümünde kitap isimlerini okuyorum: «Zübbe-tül Buhari», «Esma-ül-Hüsnö Şerhi», «Envar-ül-Külüb», «Türkiye'de Milliyetçilik Hareketleri», «Milliyetçilik, Ülkücülük, Aydınlar», «Nasyonalizm, Sosyalizm-Mistisizm», «Hayır, Esir Türkler ileri, Kurtarılacaktır». «Sovyet Rusya'da Ölüm Kampları», «Türkçülüğün Sembolü Bozkurt», «Fetihlerde Anadolu'nun Türkleşmesi, İslâmlaşması...»

Çocuk bölümünde Ayşegüller, Topuz, Fatih'in çocukluğu, Pollyanna ve bu tür diziler.

Kitaplık yöneticisiyle konuşuyoruz. «Gördüğünüz kitapların çoğu bağış» diyor. «Elimizde iki Yaşar Kemal, iki Aziz Nesin, bir iki de Oğuz Özdeş'in kitapları var. Hiç kitaplıkta kalmıyor. Okuyucu boyuna soruyor. Ama başka yok. Öteki kitapları daha hiç alan olmadı. Çeviri aşk romanlarını en çok ev kadınlarına veriyorum. Aslında kitaba çok ihtiyacımız var. Neden yayınevleri arada bağış göndermezler?»

Denetim konusunu soruyorum.

«Önce bir denetim söz konusu idi, ama şimdi genellikle denetim yok diyebilirim» diye ekliyor.

Yayınevleri kendi satışları için bile bu kitapları desteklemeliler. Öğrenim Kıbrıs'ta oldukça ileri. Okunacak nitelikli kitaplar yaygınlaştırılırsa, kısa sürede Kıbrıs Türk kesiminde istek artacaktır. Yazarlarımızın, yayınevlerinin Kıbrıs'taki dört kitaplığa, Lefkoşe, Girne, Magosa, Güzelyurt Halk Kitaplıklarına ilerici yayınlardan göndermeleri çok yararlı olacak.

● ÇOCUKLARA AŞILANAN KİN

Girne'de bir grup arkadaşla tanıştırılıyoruz. Konuşmalarımız arasında eğitimdeki aksaklıklardan söz ediyoruz. İlkokullara bir genelge gönderilmiş. Baharda çocuklar Beşparmak dağlarına ve ormanlara çıkartılırmış eskiden piknik için. Bu genelgeden sonra, 1974'den bu yana çocuklara Atlılar köyü ve Muratağa köyleri gezdirilmekte ve olaylar anlatılmaktaymış. Amaç Rum-Türk «düşmanlığı»nı küçücük beyinlere şimdiden yerleştirip, gereğinde kullanmak. Ada'da barışçı ilerici bir hava oluşmaya başladı mı? Bu öyküler diriltilip, yeniden savaş ve gerilim sağlansın diye...

● ETİN KİLOSU 160-200 LİRA

Kıbrıs'a gezi düzenleyen turların duyurularının çoğunda «yarım pansiyon» deyimi kullanılıyor. Kahvaltıdan başka, bir öğün yemek verilecek anlamında... İsterseniz öğlen ya da akşam yemeğini otelde yiyeceksiniz, öteki öğün için otelde yerseniz para ödeyceksiniz, ya da dışarda yiyeceksiniz. Gümüşleri, porselenleri satın alan hanımların, zayıflamak bahanesi ile Türkiye'den getirdikleri peksimetlerle öğleni geçiştirdikleri ve akşam yemeğini büyük iştahla bekledikleri gözlemleniyor.

Yolda bir kasap görüyorum. Kapıda «Butcher» yazıyor. İngilizce kasap anlamında. Bir de ben öğrenmek istiyorum fiyatları. Evet etin kilosu 160, 180, 200 arasında. 60 yaşındaki Zehra Hanımın bir kilo et alması için nerdeyse iki gün çalışması gerek.

Yurtsever Kadınlar Birliği yöneticileriyle tanışıyorum. Gencecik, aydın kadınlar. Kıbrıs'ın bütünlüğünü savunuyorlar. İki toplumun zorla birbirine düşman edildiğini söylüyorlar. Birlik üyesi Hülya Mustafa anlatıyor:

«Bizim köy Rumlar ve Türkler'in birlikte yaşadığı bir köydü güneyde. Kapı komşumuz Rum'du ve annemin en yakın arkadaşıydı. Ben doğarken onların da bir kızları olmuş. İki anne Türk ve Rum, gerektiğinde birbirlerinin çocuklarını emzirirlermiş. Süt kardeşi olmuşuz Rum yaşıtımla. Annem bir yere giderken beni ve kardeşimi onlara emanet ederdi. Onlar da bir yere giderken evlerini, çocukları konusunda yalnız bize güvenirlerdi. Hiç ayrımız gayrımız yoktu. Şimdi onlar sınırın ötesindeler, biz bu yandayız.»

Özlemler sevgiler ölçüsünde yoğundu. Gerçekleri doğru değerlendirenler ise, bu karmaşanın altında yatan oyunları doğru çözümlüyorlardı. Bir olay daha anlattılar.

«Türkiye'den Kıbrıs'a göçenlerden iki erkek genç bir kızı kaçırmışlar ve iğfal etmişler. YKB'liler olayı kınamış ve gerçekten çok üzüntü duymuşlar. Rum kesimindeki ilerici kadınlar bu olaydan duydukları üzüntüyü ve olayı kendilerinin de aynı biçimde kınadıklarını radyo ve gazeteler aracılığıyla duyurmuşlar. Ancak hiçbir iletişim aracı ile bu mesajda cevap verememiş, izin alamamışlar YKB'li kadınlar...»

Türk ve Rum analar çocuklarını ortaklaşa emzirirlerdi eskiden...

● 1974'den bu yana çocuklara Atlılar köyü ve Muratağa köyleri gezdirilmekte ve olaylar anlatılmaktaymış. Amaç Rum - Türk «düşmanlığı»nı küçücük beyinlere yerleştirip, gereğinde kullanmak...

Toplumcu Kurtuluş Partisi Kadınlar Kolu Başkanı Mahide Ergül'e soruyorum.

— Parti olarak kadın kolu kurmak gereğini neden duydunuz?

«Bildiğiniz gibi, Türk toplumu Kıbrıs'ta genel olarak politikanın dışında kalmıştır. Kadınlar ise politikaya kendi konuları gibi bakmıyorlar. Onlara, politikanın günlük yaşayışlarının içinde olduğunu anlatmak istiyoruz. Partinin normal çalışması ile kadına ulaşmak çok zor. Biz yeni kurduğumuz kadın kolu ile sürekli toplantılar yapmakta, onlarla konuşmakta, günlük sorunlarına eğilmekte ve genel politikanın etkilerini onlara anlatmaya çalışmaktayız.»

— Kadının sorunlarını toplumsal açıdan nasıl değerlendiriyorsunuz?

«Kadın-erkek ayırımının yapaylığına inanıyorum. Aslında toplumda kadına başka bir yer tanıyan üretim ilişkileridir. Kapitalist üretim ilişkileri Kıbrıs'ta da etkisini göstermiş ve kadınımızı toplumun ezik kişisi yapmıştır.»

— Kadının Kıbrıs'ta öğrenim düzeyi hiç düşük değil. Okuma yazma bilmeyen yok. Lise bitirmek doğal bir durum gibi. Ama Kıbrıs'ta Türkler arasında her kesimde, özellikle kadınlar arasında örgütlenme çok zayıf ve yeni. Nedenlerini anlatır mısınız?

«Gerçekten kadınlarımızın çoğu iyi öğrenim görmüştür. Ama tüketime alıştırılmışlardır. Çalışan kadınlarımızın çoğu iyi giyinmek, mutfaklarını, takılarını zenginleştirmek için çalışırlar.»

Yeşil Ada, Akdeniz'in ortasında kıvıl kıvıl. Adada ileri doğru atılan adımlar dursun diye bin türlü oyun sahnelenmiş. Rum-Türk ayırımı değil sadece. Her kesim de, kendi içinde çeşitli düşünceler işlenerek parçalara bölünmüş. Türk kesiminde yönetim halktan yana bir düzeni gerçekleştirmekten çok uzak. Görünen o ki, sınıfsal yapı giderek belirginleşmekte. «Zenginler daha zengin, fakirler daha fakir oluyor» derken de bunu anlatmak istemişlerdi. Topraklar yönetimdeki partiyi tutanlara dağıtılmış. Türkiye'den göçüp adaya yerleştirilenlerin çoğu, bu gerici yönetimi güçlendirmeye dönük oy çokluğunu sağlamışlar. İleri, toplumcu düşünceye çelme takmak Türk topluluğunda değişimi engellemek için tutucu güçler ithal edilmiş. Ama bu arada nüfus büyüdükçe işsizlik de artmış. Her iki kesimde de ileri düşünce, barıştan yana istek çok yoğun. Gelişim, kuşkusuz adaya gerçek barışı getirecektir. Zorlanmış tutucu güçlerin bu gelişimi engelleyemeyeceği ise apaçık ortada.

● SON

---

tırmık

AYDIN ENGİN

Bir «nutuk»un otopsisi

Otopsi sanırsak, kesip biçip, parçaları tek tek inceleyip, hastalığın ya da ölüm nedeninin araştırılması demek. Yanlışımız varsa hekim dostlarımız hoşgörsün. Zaten, biz sadece bir «nutuk»u otopsi masasına yatırmak istiyoruz. Başbakan Ecevit'in, Demirel'i bile yaya bırakıp, Adnan Menderes'i hatırlatan «temel atma seferi»nin duraklarından birinde, Konya Ereğlisi'nde yaptığı konuşmaya değinmek istiyoruz.

Ecevit'in «nutuk»unu TV uzun uzun verdi. Milyonlarca izleyici Başbakan'ın sözlerinin hiç olmazsa en canalıcı yanlarını bizzat kendi sesinden dinledi. O yüzden «nutuk»un tümünü önce burada sunup, sonra da «kesip biçmeye» gerek yok.

CHP'nin mitinglerinde faşist olmamak önkoşuluyla çeşitli siyasi çizgilerin topluca yer alıp, demokrasiyi savunan, faşizmi lanetleyen belgileri yükseltmeleri kuşkusuz olumludur. Ancak, «slogan atmayı» bir maraz tutku haline getirip, konuşmacıyı, «konuşturmama» eylemine dönüştürmenin de propaganda-ajitasyon tekniği açısından zerre kadar değeri olmadığına inananlardanız.

Ancak bunun tartışmasını bir başka «Tırmık»a bırakıp, biz Başbakan'ın sözlerine döneceğiz.

• • •

Kimi safça CHP'liler tanıyoruz. Öğünüyorlar:

— Benim Başbakan'ım kültürlüdür, diyorlar.

Sonra da bu yargılarına kanıt getiriyorlar:

— Yabancı memleketlerin Başbakanlarıyla İngilizce konuşuyor.

Bir kere İngilizce konuşmanın, konuşabilmenin «bir kültür göstergesi» olduğu yıllar epey geride kaldı. Üstelik sorun İngilizce konuşulması değil, İngilizce ya da Türkçe, «ne konuşulduğu»dur artık.

Bakın «kültürlü» Başbakan, Konya Ereğli'de Türkçe olarak neler söyledi:

«... Dünyada faşizmin demokratik rejim içinde iktidara geldiği çok görüldü ama demokratik rejim içinde iktidardan düşürülebildiği, sadece Türkiye'de 1977 yılında görülmüştür. Nasıl? Devrimle mi? Hayır oyla, halkın oylarıyla, halkın bize verdiği güçle... Faşizmi halkın oyları yendi...»

Şimdi neresini düzeltmeli bu «kültürlü» lafların?

Ne çıkıyor bu sözlerden? Faşizm yenilmiş. Hımmm, Kahramanmaraş'ta yüzü aşkın yurttaşımızı öldüren kim öyleyse? Bedrettin Cömert'i, Profesör Karafakioğlu'nu, Abdi İpekçi'yi, Ali İhsan Özgür'ü öldüren ve öldürtenler kim? Server Tanilli'yi kim kurşunladı acaba? Adlarını burada sayamadığımız yüzlerce devrimciyi, ilericiyi, sosyalisti, komünisti öldüren kurşunlar kimlerin namlularından, öldürten planlar kimlerin kafalarından çıktı öyleyse?

MHP'nin Hükümet ortaklığından ayrılması, yani MC'nin çökertilmesi bir demokratik kazanımdır elbette. Ama bunun, faşizmin yenilmesi anlamına geldiğini söyleyebilmek hangi «kültür»le açıklanmalı?

Faşizmi bu denli küçümseyebilmek, bu denli kolay yenilir bir «tehlike» olarak göstermek ne demektir? Faşist darbe kapıyı çalarken, faşist tırmanış sistemli zigzaglarla yükselir alçalırken, bir ülkenin «kültürlü» Başbakanı alanlara çıkıp «faşizm yenildi» dedi mi, bugün mezarlarında yatan yüzlerce ve yüzlerce yurtsever bir kez daha kurşunlanırlar, bir kez daha kıvranırlar acıyla ve kinle...

Tekelci sermaye var oldukça faşizm tehlikesi vardır. Onu inine tıkmak, ona geçit vermemek ancak sürekli ve kararlı bir antifaşist savaşımla, tüm antifaşist güçlerin dayanışması ve örgütlü cephesiyle mümkün.

Ama bir yandan IMF'lerle uluslararası tekelci sermayenin kucağına otururken, bir yandan da «faşizmi 1977'de yendik» diye ilan ederseniz, alanlarda toplanan kitleler size elbette «söz hakkı» tanımayacak kadar öfkeli olurlar.

Ülkemizde faşizm olgusu, faşizme karşı savaşımın ilkeleri, antifaşist savaşın terminolojisi üstüne bir dizi kitap yayınlandı. Onlardan herhangi birini dahi okuyan «kültürlü» bir kişi, MC'nin devrilmesini «faşizmi yendik» yargısına dayanak yapmaz.

Dünyada ise faşizm üstüne yayınlanan kitaplar kütüphaneleri doldurur. Onları okumak, belli başlılarını okumak kişiye yeterli bir «kültürel açıklık ve bilinç duruluğu» sağlar. Her dilde binlerce kitap var bu konuda.

Bildiğimiz kadarıyla «İngilizce» olanları da var...

ACILI YILLAR

Eduard Claudius

Alevler içindeki Avrupa'da bir Alman Komünistinin anıları

Gladkov'un Çimento'su gençliğimin güç yıllarında, Ispanya savaşı yıllarında hep yanımda dolaştı

— 61 —

Kent bir çöl, eski arkadaşlarım dar kafalı bir küçük-burjuva grubu, aile mutfağı da bir tutkuydu.

Fakat bir cumartesi öğle sonrası, barakada öğlen azığımızı atıştırırken, babama söylediklerimden ötürü önce kendim şaşkınlığa düştüm:

«— Ben hemen eve dönüyorum. Ötekilerle birlikte geziye gitmek istiyorum!»

Babam susuyordu; sanki dediklerimi anlamıyordu. İş ceketimi çıkardım. Babam durumu iyice kavramaya vakit bulamadan günlük elbiselerimi sırtıma geçiriverdim.

Sonunda şaşkınlığından sıyrılarak:

«— Ne oluyor sana?» diye sordu.

O sıralar genellikle herkesten değişik bir hali vardı babamın. Bir yığın insanla birlikteyken, sanki orada değilmiş gibi, derin düşünceler içinde kaybolup giderdi. Ne istediğimi yineledim. Kızardı ve bu kez sesinin tonunu yükseltti:

— Hasta mısın sen, söyle bakalım?

Ne tuhaf ve beklenmedik şeydir ki, benden yana çıkan Luckenbach oldu bu kez:

— Bırak da gitsin oğlan. Gençliğin eğlenmesi gerek. Açık hava onlara iyi gelir.

Babam ona şaşkınlık içinde baktı. Hiç bir şey söylemedi. Luckenbach'ın oğlu, birkaç hafta önce bir cumartesi öğleden sonra böyle bir geziye gitmişti. Tarikatlarının gençlik kolu bir gezi düzenlemiş, tabii geceyi dışarda geçirmişlerdi.

Yol hazırlıklarıma annem seyirci kaldı. Kısa pantolonumu geçirdim bacağıma, reçelli çöreklerimi paketledim. Evden çıkarken de, kendimi buradan sonsuza dek ayrılıyormuşum gibi bir izlenime kaptırdım. Annem tek sözcük söylememişti. Ama daha arkamdan kapıyı bile kapamadan kendini bir iskemleye bırakıp hıçkıra hıçkıra ağlamaya başladı. «Onun böyle ağladığını hiç görmemiştim.

Bana gelince, acaip bir hafta sonu geçirdim. Haltern'e kadar trene binmiştik; —Rudi Brix, Ernest Büscher ve diğerleri.— Kentten kıra gelene kadar şarkılar söyleye söyleye yürüdük. Ben şarkıların çoğunu bilmiyordum. Bazıları gitarlarını beraber getirmişler, biz söylerken onlar da çalıyorlardı. Tüm söyleyip çaldıklarımız bana çok uyumluymuş gibi geliyordu. Gerçekte ise, herhalde korkunç bir takım böğürtüler çıkarıyor olmalıydık. Çünkü yanımızdan yöremizden gelip geçenler bizim müziğimizden hiç de büyülenmiş gibi görünmüyorlar, çoğu kez de bizimle alay ediyorlardı. Kuşkusuz haksız sayılmazlardı!

Bununla birlikte, grubun ortasında kendimi rahat hissetmiyordum. Süpürge otları, yol kenarındaki cılız kavaklar ve gökteki bulutları gördükçe kızların çıkardığı aptal çığlıklar fena halde sinirimi bozuyordu. Öyle bir duyguya kapılıyordum ki, diğerlerinin sahip olduğu bu zevk ve anlayıştan ben adeta yoksundum. Bir rastlantı sonucu birdenbire gökten bir tımarhaneye indiriliverm işim gibi, yürürlükteki kurallara ve yasalara uyamıyor, yabancı kalıyordum.

Kırın göbeğinde, boş bir alanda durmaya karar verildi. Herkes meyvalı çöreklerini çıkardı. Sonra şarkılar söylendi, danslar edildi.

O dönemde, Haltern gölü daha temizlenmemişti. Sığ gölde yeteri kadar derince bir yer bulunabildiği zamanların dışında, yüzmek için göle girilmesi ender görülürdü. Zaten su da bulanık olup yüzeyinde yağ lekeleri vardı. Gece bir ot yığını üzerine yerleşildi. Ot çıtırdıları ve şurada burada yükselen mırıltılar dışında sessiz ve sakin bir gece geçti. Ürkek birisinin:

— «Bırak beni... bırak beni... istemiyorum!» gibi bir şeyler söylediğini de duyar gibi oldum.

O günü kovalayan haftalar bizim evde tatsız geçti. Benim çevrem sessizlikten bir halkayla çevrilmişti. Annem ağzını açtığında ancak bir iki sözcük söylüyor, babam da şantiyeye ilgili zorunlu bir şey söylemek gerektiğinde konuşuyordu. Bu yüzden, akşam eve dönünce aceleyle soyunuyor ve hemen fırlayıp gidiyordum.

O yaz, sadece geceleri okuyabildim. O saatler benim en iyi anlarımdı ve şimdi bunu içim burkularak düşünüyorum. Gece kelebekleri açık kalan balkon kapısından içeri girer, bahçelerden dört bir yana sebze ve çiçek kokuları yayılırdı. Doğaldır ki bir de o kaçınılmaz kömür kokusu... Okuduklarımın tümünü şimdi anımsamak olanaksız. Yazarların adlarıyla pek ilgilenmezdim. Yalnız Traven'i, Gladkov'u ve Isaac Babel'i anımsarım. Bununla birlikte Gladkov'un Çimento'sunu ancak daha sonraları [illegible] umu sanıyorum. Fakat kitap, gençliğimin güç yıllarında, göç yıllarında, İspanya savaşı yıllarında hep benim yanımda dolaştı. 1 Mayıs 1948'de Moskova'da Gladkov'la karşılaştığımda, ona kendimden ve kitabından sanki ayrılmaz bir bütünmüşüz gibi söz ettiğimde gözlerinden yaşlar süzüldü.

Annem bazen uyanıp kalkıyor ve kötü kötü söylenerek gaz lambasını söndürüyordu: Kendimi de ne sanıyordum!.. Işık dediğin parayladır, hem de az buz değil, yarın işte yorgun düşeceğim. Bu okumalara artık bir son vermeliydim.

Kendim için mum satın aldım. Bundan böyle gece kelebekleri, kanatlarını çıplak alevde kavurmaya başladılar.

-9-

DÖNÜŞ YOLU HİÇBİR YERE ÇIKMAZ

Bir Ağustos gecesi. Kuzey bölgesi yönünde gitmekte olan kamyon, Taunus topraklarının üzerinde, solgun bir gökyüzü altında eksoz patırtıları çıkartmakta. Amerikan bölgesinden Fransız, sonra da İngiliz bölgesine doğru bir geçit bulmak için Westerwald tepelerini tırmanmaktadır. Sauerland topraklarından bu yana rüzgar güçlenmektedir. Serin serin esişi, sıcaktan bunalmış korkulu yüzlere, yorgunluktan kızarmış gözlere ferahlık veriyor.

Kadın ve çocuk bir şilte üzerine, yün battaniyeler altına uzanmış, uyumaktalar. Eşyaların ortasına, sandıklar, valizler ve tahtalar arasına oturdum. Alev renkli tepelere gözlerim kaygı ve kuşkuyla takılıp kaldı.

İşte bir kez daha yollardayım! Gitmek, hep gitmek. Bir yerde kalıp da, rahat nedir hiç bilmeyecek miyim ben? Dönüşümden bu yana ne değişti sanki? Bir tek yedek gömlek, bir çift ayakkabı, bir diş fırçası ve birkaç kitapla, sınırı yayan geçip geldiğim günden bu yana ne değişti? Tek fark bu kez kamyonla yolculuk etmem.

Yanıma kitaplar, elbiseler, yedek çamaşır, bir yazı makinası aldım. Karım ve çocuğum yanımdalar. Acaba bir yerlere yerleşmeyi başarabilecek miyim?

Kamyonu bulan Alfons Schmidt idi. Heybetli bir gövdesi olan, deri pantolonlu ve direksiyon başındaki kamyon sahibinin yanına oturmuştu. Bizi Ruhr'daki Buer'e götürdüler. Dönüşte kömür taşıdılar. Ücret tereyağı, Amerikan sigarası, rakı ve kahve olarak ödenmişti. Sonra sonra düşündüm ki, eşya taşımak için dört kez yolculuk daha yaptılar.

Ruhr'un güneyine geçince, işlerin yönetimini kendi elime aldım. O zamana kadar tarlalar arasından, ikincil yollardan geçmiş ve umduğum gibi, bölgeyi kontrolsüz olarak atlamayı başarmıştık. Bu yerlerden yeni bir yolculuk yapmam için aradan on dört yıl geçmesi gerekmişti. Birçok yerlerin adlarını, köyleri, kentleri unutup gitmiştim. Yer yer yolu tanıyamıyor, bombardımanlardan zarar görmüş ya da yıkılmış bazı kesimler, sanki ömrümde buralardan hiç geçmemişim, bu yerleri hiç görmemişim gibi bana yabancıydı: Yıkıntı kümeleri, uzayıp giden karmakarışık moloz ve lali taş yığınları.

Babamla annem memlekete dönmekte olduğumuzu biliyorlardı. Bir lojman bulana dek onlarla kalacağımızdan haberdardılar. Bunun benim için nispeten bir kolaylık sağlayacağını kuruyordum. Doğduğum, büyüdüğüm ve kovalandığım kente dönmekteydim. Uğradığım kayıpları azaltacak bir şeyler almam pek doğal sayılmaz mıydı? Ama benim tek istediğim bir lojmandan ibaretti.

Kamyon anne ve babamın evinin önünde durduğunda zaman öğleyi geçmişti. Eski Pazar alanını bomboş buldum. Hava korunma sığınağı geçici barınak olarak kullanılacak bir düzene sokulmuştu. Ardına kadar açık çelik kapılardan insanlar girip çıkıyordu. Hareketlerine şöyle bir baktınız mı, savaşın daha sona ermediğini sanırdınız.

(Devamı var)

[*] Rilke (Rainer Maria) Prag'da doğmuş uzun zaman Paris'te yaşıyan Avusturalya'lı şair (1875 - 1926).

Yayınımız etkisini gösterdi; İşçiler spor adına alınterlerinin çalınmasına tepki göstermeye başladılar

MKE işçileri spor kılıflı sömürüye dur diyor...

Ankara (Politika) — Bir süre önce yayınladığımız «MKE emekçileri de spor adına sömürülüyor» başlıklı haberimizin olumlu sonuçları alınmaya başladı. MKE emekçilerinin tek tek yetkililere başvurarak kendilerinden her ay «spor yardımı» adı altında para kesilmesinin önlenmesi için dilekçe verdikleri öğrenildi. Ayrıca MKE işçileri verdikleri dilekçelerde kendilerinden spor adına para kesilmesini toplusözleşme maddeleri arasına koyduran faşist Türk Metal Sendikasını kınadıkları bildiriliyor.

Konuya ilişkin bir açıklama yapan Maden-İş İkinci Bölge Temsilcisi Abdullah Yılmaz şunları söyledi. «MKE işçilerinden Türk Metal-İş ve Yeni Metal-İş Sendikaları geçen dönemde yaptıkları toplusözleşme gereği spor parası altında her ay kesinti yapılmakta ve bu paralar MKE bünyesinde kurulu olan kulüplere aktarılmaktadır. İşçilerden kesilen bu paralar işçilerle hiçbir şekilde bağlantısı ve ilişkisi olmayan kulüplere peşkeş çekiliyor.

Biz 3530 sayılı Yasanın 21. maddesi gereği 500 işçi ve memur çalıştıran işyerlerinde uzman çalıştırıcı ve beden eğitimi öğretmeni olmasını, işçinin daha sağlıklı ve güçlü olmasını sağlayacak tesislerin kurulmasını istiyoruz. Bizim anladığımız spor işçinin daha sağlıklı bedensel ve ruhsal olarak daha güçlü olmasına yönelik olarak yapılmalıdır. Ancak MKE'de yapılan bu değildir. Paraları işçiden toplayıp emekçilere hiçbir yararı olmayan, üretim ile hiçbir ilişkisi bulunmayan fabrika adına kurulan kulüplere veriliyor. Böylece bu kulüplere hasta taraftarlar yaratılıyor. Bu durum ise işçinin sınıf bilincini köreltmek amacıyla yapılıyor. Buna izin vermeyeceğiz.

Bu durum ile ilgili olarak ilk etapta Çalışma Bakanlığı, Çalışma Genel Müdürlüğü'ne işçilerden para kesilmesinin önlenmesi isteğimizi bildirdik. Genel Müdürlüğün bu yasa dışı duruma el koyacağını umuyoruz.» MKE işçilerinin tek tek dilekçe ile Maden-İş 2. Bölge Temsilciliği'ne ve ilgili kurumlara başvuruları sürüyor. Şu ana dek başvuranların sayısının yüzü aştığı bildiriliyor.

● YÜZE YAKIN İŞÇİNİN YETKİLİLERE BAŞVURARAK KENDİLERİNDEN HER AY «SPOR YARDIMI» ADI ALTINDA PARA KESİLMESİNİN ÖNLENMESİ İÇİN DİLEKÇE VERDİKLERİ ÖĞRENİLDİ. İŞÇİLERİN AYRICA SPOR ADINA PARA KESİLMESİNİ TOPLU SÖZLEŞME MADDELERİ ARASINA KOYDURAN TÜRK METAL-İŞ SENDİKASI'NI KINADIKLARI BİLDİRİLİYOR

Arka Pencere

Aydın Ozan

Sporumuzdan insan manzaraları

Adı : YAŞAR
Soyadı: BALLI
Doğum yeri : VAN

Uğraşı : SULTANAHMET PARKINDA ÇAY DAĞITICISI

Yolunuz düştüyse Sultanahmet'e, iki dakika dinleneyim demişseniz, parktaki banklardan birinde, tanırsınız Yaşar'ı... Sekiz-on yaşlarında, zayıfça, sevimli, esmer bir çocuktur. Güneş yağı ile plajlarda yanmaktan değil kışın soğuğu, yazın sıcağı altında çalışmaktandır Yaşar'ın esmerliği.

Futbol sezonu açılırken, gazeteler ünlülerin demeçlerini yayınlayacak, şampiyonluk tahminleri yapacaklar. Yaşar ne düşünür bu konuda?

— Hangi takımı tutuyorsun Yaşar?
— Fener abi.
— Hiç maçına gittin mi Fenerbahçe'nin?
— Gitmedim abi, gidemem ki.
— Spor yapıyor musun Yaşar?
— Top oynardık abi, pazar günü. Ama...
— Evet ama...
— Mahallede bir arsada oynuyorduk abi, sahibi duvarla çevirdi. Sokakta da oynatmıyorlar.
— Peki Yaşar şampiyon kim olur sence?
— Fener abi.
— Gömleğinin üstündeki resim ne?
— Aşk Gemisi abi, televizyonda var ya...
— Seviyor musun o filmi?
— Tabii abi.
— Neden seviyorsun peki?
— Ne bileyim abi, o da Fener gibi seviyorum ama ne bileyim işte.

....

Evet Yaşar, yaşıtların tatil yaparken sen Ağustos güneşi altında ha bire çay koşturarak terle. Gönlünde Fener'in şampiyon olacağı ve Aşk Gemisi'nin oynayacağı günün coşkusu. Koştur ha koştur küçük kardeşim. Yaşar'ım, yaşamaktan payım ne? diye düşünmeden.

at yarışları

ALEV ANAKÖK

1. KOŞU: F: Şehper P: Birben 1 S: Kartaca.
2. KOŞU: F: Vosvos P: Çiçek S: Nil.
3. KOŞU: F: Şefika P: Turgol S: Yağmur.
4. KOŞU: F: Serkoç P: Serdar P: Okşan S: Camra
5. KOŞU: F: Aysın P: Eastern Star S. Emicant Star
6. KOŞU: F: Şirvan P: Minikin P: Fatih S. Bedestan
7. KOŞU: F: Big Ben P: Yaran P: Nilüfer S: Karaal'i
8. KOŞU: F: Nazlı P: Belkıs P: Ziynet S: Rena

Kartal Gençler El Topu Turnuvası pazar günü başlıyor

İstanbul (Politika) — İstanbul Kartal'da Geleneksel Kültür ve Sanat Festivali'nde bu yıl ilk kez Genç Erkekler ve Genç Kızlar El Topu Turnuvası düzenleniyor.

Kartal Belediyesi ve Kartal Kulübü ile ortaklaşa düzenlenen turnuva 5 Ağustos Pazar günü başlıyor. Maçlar Kartal'da yeni yapılan açık hava sahasında oynanacak.

Turnuvaya Genç Erkekler'de. Kartal A, Kartal B, Ümraniye, Pertevniyal, Taç Spor, Alibeyköy,

Genç Kızlarda: Kartal, Ümraniye ve Taç Spor takımları katılıyorlar.

Turnuvanın 5 Ağustos Pazar günkü programı şöyle:
16.00 Taç Spor - Ümraniye (kız)
17.00 Kartal A - Kartal B
18.00 Ümraniye - Alibeyköy

TGS EİSLİNGEN BAYAN EL TOPU TAKIMI FEDERASYON KARMASI İLE KARŞILAŞIYOR

Öte yandan ülkemize konuk olarak gelen Federal Alman Mahalli Liginde 5. durumda olan TGS EİSLİNGEN Bayan El Topu takımı bugün saat 17.00'de İstanbul Bağlarbaşı Kapalı Spor Salonu'nda Türkiye El Topu Federasyonu Bayan Karması ile karşılaşacak. Maçın, zevkli ve çekişmeli geçeceği sanılıyor.

Sinirlenen boksör hakemi nakavt etti

Dış Haberler Servisi — Yugoslavya'nın Nice kentinde yapılan orta siklet boks şampiyonasında sinirlenen boksör hakeme indirdiği yumrukla onu nakavt etti. Miovijick Nito adlı boksörün hakemin sürekli ikazlarına sinirlendiği bildirildi. Hastaneye kaldırılan hakemin beyninde zedelenme olduğu meydana çıktı.

KAZIM KANAT'IN BİR OĞLU OLDU

Dünya gazetesi spor yazarlarından Kazım Kanat'ın bir oğlu oldu. Sevinç - Kazım Kanat çiftini kutlar, Mesut ismi verilen yavruya uzun ömürler dileriz.

Fenerbahçe'li futbolcular sağlık kontrolündan geçti

Fenerbahçe'li futbolcular sabah antrenmanından önce sağlık kontrolünden geçtiler. Bu arada futbolcularla bir toplantı yapan Teknik Direktör Şükrü Ersoy «sizden ilk istediğim hakemlerle uğraşmamanızdır» dedi.

BEŞİKTAŞ'LI FUTBOLCULARDA SAĞLIK KONTROLÜNDEN GEÇTİ

Öte yandan dün sabah saat 08.30'da Taksim'deki ilk yardım hastanesine giden Beşiktaş'lı futbolcular tepeden tırnağa kadar, sağlık muayenesinden geçirildiler. Kaleci Mustafa, Ziya ve Ali Çoban dışındaki tüm futbolcuların katıldığı muayenede futbolcuların kan grupları alındı, röntgenleri çekildi ve göz kulak burun boğaz ortopedi kontrolleri yapıldı. Tüm futbolcular sağlam çıktı.

İzmir'de spor müsabakalarının yapılması tehlikeye girdi

● OLEYİS SENDİKASI'NIN İZMİR BÖLGE MÜDÜRLÜĞÜ'NDE ÇALIŞAN ÜYELERİNİN HAKLARINI KORUMAK İÇİN, İZMİR'İN BÜTÜN AÇIK VE KAPALI SPOR ALANLARINDA GREV HAZIRLIĞINA BAŞLADIĞI AÇIKLANDI. KARARA BÖLGE MÜDÜRÜ ERDENAY OFLAZ'IN İŞÇİ DÜŞMANI TUTUMUNUN YOLAÇTIĞI BİLDİRİLDİ

İzmir (Politika) — Beden Terbiyesi İzmir Bölge Müdürlüğü'nde çalışan işçilerin yasa ve sözleşmeyle sağladıkları hakları ödemeyen ve bölgede çalışan işçileri zorla memur yapmak isteyen Bölge Müdürü Erdenay Oflaz'ın bu tutumu, önümüzdeki günlerde İzmir'de yapılacak olan spor müsabakalarının yapılmasını tehlikeye soktu.

DİSK'e bağlı OLEYİS Sendikası Ege Bölgesi Şube Başkanı Ali Özarkalıoğlu yayınladığı bildiride Bölge Müdürü Erdenay Oflaz'ı «Sadist bir işçi düşmanı» ilan etti.

Ali Özarkalıoğlu'nun açıklaması şöyledir:

«Beden Terbiyesi İzmir Bölge Müdürlüğü'nde çalışan DİSK'e bağlı OLEYİS Sendikasına üye olan işçiler Müdür Erdenay Oflaz tarafından çağdışı bir baskı altına alınmak istenmektedir.

İşçilere geçen yıl yapılan ve ileri haklar getiren toplu iş sözleşmesi Gençlik ve Spor Bakanı Yüksel Çakmur tarafından imzalanmış olmasına rağmen Bölge Müdürü Erdenay Oflaz tarafından uygulanmamaktadır.

Bölge Müdürü işçileri zorla memur yapmak için sahte sınavlar düzenlemekte ve işçileri bu hükümet düştükten sonra işten atmakla tehdit etmektedir. Memur yapmayı başaramadığı İzmir'in kazalarındaki işçileri toplu iş sözleşmesine aykırı olarak Halkapınar Stadı'nda görevlendirerek evinden barkından etmeye çalışmaktadır.

Yasa ve sözleşmeyle sağlanan işçi ikramiyelerini hâlâ ödemeyen Bölge Müdürü, sendika tarafından «sadist bir işçi düşmanı» ilan edilmiştir.

OLEYİS çağdışı baskı altında tutulan, sürülmek istenen ve hakları ödenmeyen üyelerinin haklarını korumak için İzmir'in bütün açık ve kapalı spor sahalarında grev hazırlığına başlamış olup, bu nedenle, önümüzdeki günlerde yapılacak olan spor müsabakaların yapılması tehlikeye girdi.

Beşiktaş bugün Ankara'da G.Birliği ile karşılaşıyor

Ankara — Bu yıl yaptığı astronomik transferlerle, adı transfer hovardasına çıkan Beşiktaş futbol takımı, bugün Ankara'da Gençlerbirliği karşısında, eski - yeni uyumunun sağlanıp sağlanmadığını deneyecek.

Gençlerbirliği karşısında Beşiktaş'ın lige süreceği kadroyu denemesi bekleniyor.

Beşiktaş Futbol Takımı Teknik Direktörü Serpil Hamdi Tüzün, maçla ilgili görüşlerini şöyle açıkladı:

"Beşiktaş'lı taraftarlara bu sezon güçlü bir Beşiktaş izlettirmek için var gücümüzle çalışıyoruz. Futbolcularımızın arasındaki uyum giderek sağlanıyor. Ankara'lı taraftarlarımızı Gençlerbirliği karşısında ortaya koyacağımız oyunla mutlu etmek istiyoruz."

Amerikalı iki atlet parasal istemleri karşılanmayınca Kopenhag yarışmalarına katılmadılar

Kopenhag, (A.A.) — Amerikalı iki ünlü atlet 100 metreci Clancy Edwards ile 400 engellice Qentin Wheeler parasal istekleri karşılanmadığı için Kopenhag uluslararası atletizm yarışmalarına katılmadılar.

Yarışmayı düzenleyenlerden biri olan Heinrich Duholm, iki atletin «masraf parası» olarak yüklü bir istekte bulunduğunu, ancak kendilerinin bunu karşılayamadığını söyledi.

İtici güç yardımını alamayan sporcular BTGM'yi uyardı

● Tüm sporcular adına bir açıklama yapan Tayfun Aygün «Yardım günün koşullarına göre yeniden ayarlanmalı ve zamanında ödenmelidir» dedi

Ankara — 1978 yılında çıkartılan yönetmelikle başarılı sporculara verilen itici güç yardımını iki üç aydır alamayanlar bugün ortak bir açıklama yaparak Beden Terbiyesi Genel Müdürlüğü'nü uyardılar.

Sporcular adına açıklamayı yapan Türkiye sırıkla yüksek atlama rekortmeni Tayfun Aygün, yardımın günün şartlarına göre yeniden ayarlanmasını ve zamanında ödenmesini istedi.

Aygün açıklamasında şöyle dedi:

"1978 yılında yürürlüğe giren ve günümüze kadar bazı çarpıklıklar yüzünden zar zor yürütülen itici güç yönetmeliği artık çekilmez bir durum arzediyor.

İlgisizlik ve kadrosuzluk nedeniyle işletilemiyen bu yönetmenlik gereği elit sporculara verilen ayda 2.700 liralık yardımı 3 - 4 aydır alamıyoruz. Kimse derdimizle ilgilenmiyor.

Her türlü güvenceden yoksun bir kenara itilmiş bir amatör sporculara devletin el uzatması amacıyla çıkartılan bu yönetmeliğin işleyip işlemediği denetlenmiyor.

Biz tüm sporcular olarak bu paranın günümüz koşullarına göre, yeniden ayarlanmasını ve ödemenin zamanında yapılmasını istiyoruz."

BREZİLYA ARJANTİN'İ 2-1 YENDİ

Rio De Janerio, (A.A.) — Latin Amerika Futbol Şampiyonası maçında Brezilya Arjantin'i 2-1 yenerek 1978 Dünya Kupası finallerinin rövanşını aldı.

Her iki takımın da daha ziyade genç oyunculara yer verdiği maçta, Brezilya'da Zico ve Arjantin'de de Maradona, sahanın yıldızları olarak parladılar.

Brezilya, maçın üçüncü dakikasında, Sergio'dan aldığı pası gayet iyi kullanan Zico'nun Arjantin kalecisi Vidalle'yi avlayan golüyle 1-0 öne geçti. Arjantin, geçen dakikalar içinde oyunda denge sağladı ve 29. dakikada, sol açık Coscia Brezilya beki Edinho'nun hatalı bir geri pasını yakalayarak Leao'yuk mağlup etti.

İlk yarıda seyirciler Zico ve Maradona'nın güzel oyununu bol bol alkışladılar. Gerçekten takımlarını sürükleyen bu iki oyuncu bütün pozisyonları yaratan kimseler olarak dikkati çektiler.

Brezilya bu yarıya da gayet etkili ve hızlı girdi. 54. dakikada Zico ile paslaşan Tita topu Vidalle'nin başı üstünden ağlara takarak takımını 2-1 öne geçirdi.

Avrupa Atletizm Kupası bugün başlıyor

Torino, (A.A.) — Aralarında dünya bir mil rekortmeni İngiliz Sebastian Coe'nun da bulunduğu Avrupa'nın bütün kalburüstü atletleri, hafta sonunda Avrupa atletizm kupası için Torino'da bir araya gelecekler.

Erkekler ve bayanlarda yapılacak kupaya her dalda sekizer ekip katılacak. Ancak kupada temsil edilecek olan Avrupa ülkelerinin sayısı sadece on'dur.

Kupada ilk iki sıraya yerleşecek olan ekipler, bu ay sonlarına doğru Montreal'da yapılacak olan dünya atletizm kupasında Avrupa'yı temsil edecek. Ayrıca geri kalan ekipler arasında seçilecek bir karma da, «Avrupa Karması» adı altında dünya kupasına katılacak.

Türkiye Ligleri fikstürü çekildi

Ankara, (A.A.) — Birinci, İkinci ve Üçüncü Türkiye Ligleri'nin 1979-1980 sezonu fikstür çekimleri dün Futbol Federasyonu yetkilileri, kulüp temsilcileri ve basın mensupları huzurunda Ankara 19 Mayıs Yüzme Havuzunda yapıldı.

BİRİNCİ TÜRKİYE LİGİ

1979-1980 Futbol Sezonu'nun Birinci Türkiye liginde Galatasaray ilk haftayı deplasmanda geçirecek. Trabzonspor, Fenerbahçe, Beşiktaş ise ilk haftanın maçlarını kendi sahalarında oynayacaklar.

25 Ağustos 1979 günü başlayacak Birinci Türkiye liginde ilk haftanın maçları şöyledir:

25.8.1979 Cumartesi:
Beşiktaş-Altay
26.8.1979 Pazar:
Fenerbahçe-Adanaspor, Göztepe-Galatasaray, Eskişehirspor-Rizespor, Kayserispor-Diyarbakırspor, Zonguldakspor-Gaziantepspor, Adana Demirspor-Orduspor, Trabzonspor-Bursaspor.

İKİNCİ TÜRKİYE LİGLERİ

İkinci Türkiye Liglerinde ise ilk haftanın maçları şöyledir:

(A) GRUBU:
26.8.1979 Pazar:
Ankaragücü-Konya İdmanyurdu, Kırıkkalespor-Ank. Demirspor, Mersin İd. Yurdu-Şekerspor, Elazığ-Karabük, Urfaspor-Bolu, Samsun-Sebat Gençlik, Erzurum-Sivas, Giresun-Esk. D. Spor.

(B) GRUBU:
8.9.1979 Cumartesi:
Altınordu-Aydınspor
9.9.1979 Pazar:
Vefa-Tekirdağ, Balıkesir-Düzce, Lüleburgaz-Tire, Antalya-Bandırma, Isparta-Sarıyer, Denizli-Sakarya, Kocaeli-Edirne.

ÜÇÜNCÜ TÜRKİYE LİGLERİ

Üçüncü Türkiye Liglerinde yeni sezonun ilk hafta maçları 25 Ağustos'ta başlayacak.

İki grupta oynanacak karşılaşmaların birinci hafta programında şu maçlar oynanacak:

(A) GRUBU:
26.8.1979 Pazar:
Gençlerbirliği-Malatya Konya-Tokat, Çorum-Hatay, Erzincan-Tarsus İd. Yurdu.

(B) GRUBU:
25.8.1979 Pazar
Beykoz-Karagümrük, İzmirspor-Karşıyaka, Yeşilova- Ödemiş.
26.8.1979 Pazar:
Alibeyköy-Kütahya, Kırklareli-Manisa.

Skandal! Federasyon uçakta yer bulamayınca Ulusal Genç Güreş Takımımız Moğolistan'a gidemedi

İstanbul (Politika) — Ulusal Genç Güreş Takımımız Moğolistan'da yapılacak güreş şampiyonasına gönderilmiyor. Güreş Federasyonu'nun bildirdiğine göre, Moskova'dan sonraki uçak biletlerinin alınamaması bu karara yolaçtı. Haberi duyan genç güreşçiler büyük bir moral çöküntüsü içersine girdiler. Şampiyona için ümitli olduklarını söyleyen genç güreşçiler federasyonun bu kararını protesto ettiler ve aralarında söz birliğine vararak kampı terketme kararı aldılar. Bu kararı antrenörleri Hasan Sevinç'e toplu olarak bildirdiler. Sevinç güreşçilere «acele etmemelerini, Federasyonun bu konuda karar vermesini ondan sonra kampı terketmelerini» söyleyerek; «Herşey bitmedi, Akdeniz Oyunları ve büyükler Dünya Şampiyonası seçmeleri için kampta kalın» dedi.

Kamp Müdürü TAŞTAN KOÇAK kampta oluşan ve sürekli gelişen bu olaylar karşısında sessiz kaldı. Genç güreşçiler 4 Temmuz'da kampa geldiklerini belirterek hazırlık çalışmalarında Federasyon yetkililerinin ilgisizliğinden yakındılar ve tüm çalışmalar süresince bilimsel antrenman tekniğinden uzak, düzensiz beslenme, sağlık uzmanının yokluğunda hazırlık yapıldığını öne sürdüler.

Mehmet Can'ı tanıyalım

Turgut KAZAN

(Baştarafı 1. Sayfa'da) Beyoğlu, Eminönü, Beşiktaş ve Fatih ilçeleri birbiriyle bütünleşmiş ilçelerdir. Sınırların nerede başlayıp nerede bittiği belli değildir. Hangi icra memuru, hangi kaldırıma kadar gidebilecektir, hangi sokak hangi ilçenin yargı çevresine girecektir? Bu soruların cevabı bilinemez. O zaman da, adliyeyi bölmek kolay çözülemeyecek yetki sorunları getirir. Yetki sorunları da hak sahipleri için para ve zaman kaybı demektir.

Üstelik, bu ilçeleri kendi yargı çevrelerine ayırma, işleri talimat bürokrasisine boğar. Yani, kolaylıkla mahkeme önüne gelebilecek tanık, yahut sanık için bir kaldırımdan ötekine yazılar yazmak durumu doğar. Bu yüzden davalar uzar, yargılamanın selameti yaralanır. Tutuklu sanıklar açısından yeni yeni sorunlar çıkar. Dosyalar bir adliyeden ötekine dolaşır durur. Kısacası, adli hizmet felce uğrar, kötürüm olur. Çünkü, İstanbul özellik taşıyan bir ildir. İstanbul'un ilçeleri, Van'ın ilçeleri gibi değildir. Kaynaşmış, iç içe girmiştir. Ve tabii, buralardaki ekonomik - hukuksal ilişkiler de içiçe bir bütündür. Bu koşullar, böyle bir ilde adli hizmetin tek merkezde toplanmasını gerektirir. Yani İstanbul'da, ilçeleri kendi yargı çevrelerine ayırmak akıl işi değildir.

Kaldı ki, adli hizmetin işleyişine dönük bu tür girişimler, ilgili kuruluşlarla konuşup görüşmeyi gerektirir. Bu sorun başkanından barolar ve Türkiye Barolar Birliği en ilgili örgütlerdir. Bu örgütler, adli hizmetin işleyişini, örneğin bir kaymakamdan çok daha iyi bilirler. Nitekim, İstanbul adliyesinin ilçelere bölünmeyeceğini, böyle bir girişimin büyük sorunlar getireceğini İstanbul ve Ankara Barolarıyla, TBB bir çok kez söylemiştir. Ama Adalet Bakanı Mehmet Can bu uyarıların hiç birini dinlememiş, kendi görüşünde ısrar etmiştir.

Şunu söyleyelim ki, bakanın ısrarı sadece bir görüş ayrılığı olarak açıklanamaz. Mehmet Can aslında hem İstanbul Barosunu cezalandırmak istiyor, hem de bütün baroları, Hükümet'le karşı karşıya getirmek istiyor. Şimdi, baroların ve TBB'nin demokrasimiz açısından takındıkları duyarlık dikkate alınırsa, Mehmet Can'ın hesabı çok kolay anlaşılır. Mehmet Can ihtisas mahkemelerini kurmak istemiş, barolar ve TBB bunu önlemiştir. Mehmet Can anti demokratik tasarılar getirmiş, barolar ve TBB bunu eleştirmiştir. Mehmet Can sanıksız yargılama yolunu açmış, barolar ve TBB buna şiddetle karşı çıkmıştır. İşte, işin altında yatan bir neden budur.

Mehmet Can ilçe adliyeleri girişimini sağlama alabilmek için, sorunu Milli Güvenlik Kurulundan geçirmeyi planlayıp başarmıştır. Çünkü, orada sanıkların çabuk yakalanması gereği üzerinde durmuş ve bu yolla yargılamaların hızlandırılacağını anlatmıştır. Oysa, bu gerekçelerle başvurulan yöntem arasında en küçük bir bağlantı yoktur. Zaten Mehmet Can'ın sanıkları çabuk yakalatmaya dönük bir niyeti ve çabası da olmamıştır.

Nitekim, Türkeş'le tabutlukta yattığı kendisine bildirilmiş bir savcı yardımcısına, bizzat vermiş olduğu önemli görev bunu gösterir. Örneğin, kurduğu Beyoğlu adliyesi için yetkilendirdiği savcı, "MC düşürülmelidir" sözünden dolayı CHP İstanbul milletvekili Metin Tüzün hakkında dava açmak isteyen savcıdır. Yani, Mehmet Can'ın hesabı, gerçekten bu yolla olayların üzerine çabuk gidebilmek değildir. O, bu ısrarıyla, bir yandan İstanbul Barosu'nu cezalandırmakta, öteyandan da barolarla Hükümet'i karşı karşıya getirmiş olmaktadır.

Bu son nokta, sanırız bir çok insanı şaşırtmaktadır. Öyle ya Kadirli kaymakamı Mehmet Can niçin böyle bir iş yapsın? Bu soruyu soranlar, MHP'nin Meclis Başkanlığı için önermiş olduğu aday adlarına şöyle bir bakarlarsa, her şeyi anlarlar. Türkeş, "anti - komünist nitelikte üç aday gösterin birini seçelim" demiş ve en başta Mehmet Can'ın adını vermişti. İşte, CHP'nin kurduğu takımdan "eleman"... İşte, sanık - şöhretli Kadirli kaymakamı... Daha Doğan Öz için, bu "takım elemanına" yazdırılmış yazılar var, İstanbul Barosu Yönetim Kurulu Başkan ve üyeleri hakkında açtırılmış soruşturmalar ve davalar var... Ama onların hepsini geçiyorum ve Kadirli Kaymakamı Mehmet Can'ı "birazcık tanıyın" diyorum.

F. Almanya'daki Türk işçileri vergi iadesi alabilecekler

Ankara (ANKA) — Federal Almanya'da çalışan Türk işçilerine vergi iadesi yapılmasını öngören yeni bir uygulama başlatılıyor. Buna göre, Almanya'daki işçiler, Türkiye'deki evleri ve yakınları için yaptıkları yardımları gider olarak gösterebilecek ve vergiden düşebilecekler.

Çalışma Bakanlığından verilen bilgiye göre, Federal Almanya'da çalışan Türk işçilerinin Türkiye'deki evleri ve bakmakla yükümlü oldukları yakınları için yaptıkları yardımların gider olarak gösterilmesi Federal Alman mahkemeleri ve Maliye Bakanlığınca benimsenerek bu durumdaki Türk işçilerinin vergi iadesinden yararlanabilmeleri için bir aylık itiraz süresi içinde ilgili maliye dairelerine başvurmaları istendi.

Çalışma Bakanlığı Yurtdışı İşçi Sorunları Genel Müdürlüğünden verilen bilgiye göre, federal yüksek vergi mahkemesinin aldığı bir karar üzerine, Federal Almanya Maliye Bakanlığı bir genelge yayınlayarak, iki ev açan işçilerin masraflarının vergi denkleştirme beyannamelerinde değerlendirilmesini istediğini bildirdi.

Yetkililer, bu durumda bulunan Federal Almanya'da çalışan işçilerin söz konusu genelgeyi gerekçe göstererek bir aylık itiraz süresi için yetkili Federal Alman maliye dairelerine başvurarak itiraz etmelerini öte yandan, Federal Vergi Yüksek Mahkemesinin bir başka kararıyla da işçilerin bakmakla yükümlü oldukları Türkiye'deki yakınlarına yaptıkları yardımların da masraf olarak gösterilmesi yolu açıldı.

Çalışma Bakanlığı yetkilileri, söz kousu kararda yardım yapılan kişinin yaşadığı ülkenin asgari yaşam düzeyine göre saptanacak kısmın vergi denkleştirme beyannamelerine gider olarak yazılabileceğini belirtmişler ve Türkiye'deki asgari ücretin Alman vergi mükellefleri için tanınan 3 bin Dm'lik limiti aşması karşısında daha önce 1200 Dm'lik asgari yaşam seviyesi miktarına işçilerimizce itiraz edilebileceğini belirttiler.

Çalışma Bakanlığı yetkilileri bu itiraz sırasında kullanılmak üzere Türkiye'deki asgari ücret seviyesini gösterir belgeleri sağlayabileceklerini ifade ettiler.

Yetkililer, Federal Almanya'da 1978 yılı vergi denkleştirme beyannamelerinin en geç 30 Eylül 1979 tarihine kadar ilgili maliye dairelerine verilmesi gerektiğini de açıkladılar.

İlaç tekellerinde bir yıllık

(Baştarı: 1 nci Sayfada.) devletin bu stoklara el koyarak halka satmasını önerdi. Sözkonusu İşverenler Sendikasına ilaç üreten firmaların yüzde 70'inin üye olduğu bildiriliyor. Rifat Güney ilaç üretmeme ve satmama kararı alan Türkiye İlaç Endüstrisi İşverenleri Sendikasının bu uygulamayla «toplu cinayet» işlediklerini söyledi.

ANKARA'DA

25 Demkoratik Kitle ve Meslek Örgütü Ankara'da bir ortak açıklama yaparak eczacıların giriştikleri üç günlük boykot eylemini sonuna kadar desteklediklerini bildirdi. Ortak açıklamada hükümetin ilaç tekellerine boyun eğme politikasından vazgeçmesi ve ilaç tekelleri yararına kararlar alınmasında etkin olan üst kademe yöneticilerinin değiştirilmesi istendi.

Tuted, Dev. Maden-Sen, BANK-SEN, TÜS-DER, GENEL-DER TRT-DER ve İ-OD'nin de aralarında bulunduğu 25 demokratik örgüt ve sendikanın açıklamasında CHP ağırlıklı hükümetin tekellerin istemlerine boyun eğme politikasına koşut olarak Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığı'nın da ilaç tekellerinin isteklerine boyun eğerek ilaca yüzde 300 oranında zammı kabul ettiği kaydedilerek ilaç tekellerinin bu zam yapılıncaya kadar piyasaya ilaç vermemeleri karşısında Ankara'daki eczanelerin giriştikleri üç günlük boykot eylemini sonuna kadar destekledikleri bildirildi.

TIP - DER HALKA ÜCRETSİZ İLAÇ DAĞITIYOR

Ankara Üniversitesi Tıp Fakültesi öğrencilerinin birim örgütü tıbbiyeliler kültür derneği (TIP - DER) ilaç darlığı nedeniyle açtıkları kampanya sonucu, hekimlerin ve öğrencilerin evlerinden topladıkları, yaklaşık değeri 100 bin liraya varan ilacı, alım gücü düşük halka ücretsiz dağıtılması amacıyla Ankara Üniversitesi Tıp Fakültesi toplum hekimliği kürsüsüne bağlı sosyalize sağlık ocakları hekimlerine teslim etti.

TIP - DER Başkanı Serdar Akkan bir açıklama yaparak çalışmaların daha örgütlü ve yaygın biçimde önümüzdeki yıllarda da sürdürüleceğini belirterek, "asıl amacımız Türkiye'de var olan ilaç sorununu gündeme getirmek ve bu çok yönlü sorunun kamuoyunda tartışılmasını sağlamaktır. Bu çabalarımızdan benzeri örgütler ve diğer ilgili kuruluşlarca da benimseneceğine ve destekleneceğine inanıyoruz" dedi.

BOYACIOĞLU DİRENİŞ BAŞARIYA ULAŞTI

Ankara Eczacı Odası Başkanı Necati Boyacıoğlu ilaç tekellerinin depolarındaki tüm stokların saptanarak zamlar yürürlüğe girmeden satışa çıkarılmasını istedi. Boyacıoğlu dün yaptığı açıklamada halkın sağlıklı yaşama koşullarını sağlamakla görevli devletin uygulama işlevini yüklenmiş olan Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığı'nın ilaç sanayicilerinin güdümünde olduğunu belirterek ilaç zamlarını protesto etmek ve uluslararası ilaç tekellerinin içyüzünü sergilemek amacıyla eczanelerini kapatan eczacıların direnişlerinin bu akşam sona ereceğini bildirdi. Halka ilacın ucuz olarak ulaştırılmasını bir görev saydıklarını söyleyen Boyacıoğlu açıklamasında şunları söyledi

«2 Ağustos 1979 tarihinde, Ankara'daki tüm eczaneler, halkımızın sağlığıyla oynayan ilaç tekellerine ve yerli işbirlikçilerine duyulan ortak tepki nedeniyle kapanmış bulunmaktadır.

Halka ilacın en sağlıklı ve ucuz olarak ulaştırılmasını görev bilinci edinmiş eczacılar, halktan yana tavır koyarken, birlik anlayışının güzel bir örneğini vermişler ve nöbetçi eczaneler dışında tam bir kararlılıkla kapatma hareketine uymuşlardır.

Ankara Eczacı Odası'nda düzenlenen denetim komitelerinin sürekli çalışmalarıyla, hareketin birlikteliğindeki en ufak bir kırılmanın olmadığı saptanmış bulunmaktadır.

Daha önce de basın ve organlarıyla kamuoyuna yapılan duyurularda oda bünyesinde oluşturulmuş bulunan ve halkın acil ilaç gereksinimlerini sağlamakla görevli komite, çalışmalarını başarıyla sürdürmektedir. Ve kapatma hareketi süresince de özveriyle görevine devam edecektir.

Kendi kârlarını halkın sağlığına yeğ tutan ilaç tekellerinin dayattığı ilaç yokluğu ve pahalılığı konusunda en ufak bir önlem almayan Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığını bir defa daha uyarıyor, ve bakan Mete Tan'ın ilaç firmalarından değil, halktan yana tavır almasını talep ediyoruz.»

İLAÇ İŞVERENLERİNİN TEPKİSİ

Öteyandan Türkiye İlaç Endüstrisi İşverenler Sendikası Genel Sekreteri Dr. Sabahattin Alpan, Ankara Eczacı Odası'nın eczaneleri üç gün süre ile kapatma eylemini, "sorumsuzluğa kötü bir örnek" olduğunu nitelemiş, bu arada Türkiye'nin dünyada ilacın en ucuz satıldığı ülke olduğunu iddia etti.

Ankara Eczacı Odası'nın eyleminin salt kişisel çıkar için hazırlanan bir gösteri olduğunu savunan Dr. Alpan, Türkiye'de yılda 13,5 milyar liralık ilaç üretildiğini ve üç bin çeşit ilaç hammaddesi dışalımı için yılda 95 milyon Dolarlık döviz transferi gerekirken, 1979'un ilk altı ayında yedi milyon Dolarlık tahsis yapıldığını bildirdi. Dr. Alpan, buna karşın ilaç işverenlerinin buldukları krediler ve mal karşılığı dışalım yolu ile ülkenin ilaç gereksiniminin yüzde 60'ını karşılayabildiklerini, "kârsız satış" yapma durumunda işlevlerini sürdürdüklerini iddia etti.

Doğan Öz'ün katili idama mahkum

(Baştarafı 1. Sayfa'da) Çiftçi'ye başkaca bir indirime gerek görülmediğini belirterek ölüm cezası verdi. Mahkemede ayrıca aynı olaya katıldıkları belirlenen ve halen haklarında soruşturma devam eden Hüseyin Kocabaş ile Hüseyin Demirel'in dosyalarının da aynı davaya eklenmesini kararlaştırdı.

MHP, üyeleri ve MHP Milletvekili Kabadayı ile Genel Sekreter Yardımcıları Okuyan ve Köseoğlu ile Çiftçi hakkında verilen karar okundu. Tutanakta şöyle denildi :

"Yoklama yapıldı. Getirilen sanık İbrahim Çiftçi serbestçe yerine alındı. Sanık vekillerinden Avukat Yalçın İlikli hazır. Davaya katılan vekillerin Doğan Öz ve vekilleri Avukat Nevzat Helvacı, Ersan Sansal, Avukat İsmail Çeliz, Avukat Emin Değer, Avukat Nezahat Doğmuş, Avukat Yılmaz Tokman, Avukat Zeki Tayşancı, Avukat Ali Ulvi, Avukat Tuğrul Çakın, Avukat İbrahim Örsan hazır...

Evvelki tutanaklar okundu.

Esasla ilgili karar için duruşmanın bugüne bırakıldığı anlaşıldı.

Sanığın yüzüne karşı açık duruşmaya başlandı.

Dosya incelendi.

Mahkemece yapılacak başka işlem kalmadığından soruşturmanın bittiği açıklanarak mahkeme kurulu karar için müzakereye çekildi.

Gereği düşünüldü.

Yazılmış bulunan ve taraflara birer nüshası elden verilmek suretiyle tebliğ edilecek olan gerekçeli hükümde ayrıntıları ile ortaya konduğu üzere :

T.C. Anayasasının 124'cü maddesinde yer alan, anayasal hür demokratik düzeni, demokratik hak ve özgürlükleri ortadan kaldırmaya yönelen, yaygın şiddet hareketlerini içeren, sebeplerden ötürü Ankara ilinde de ilan olunan, sıkıyönetim nedeniyle kurulmuş bulunan Ankara Sıkıyönetim mahkemesi :

Kendisi siyasal görüşünde olmayan, bu görüşlere katılmayan veya demokratik hukuk devletinin sağladığı güvence ile başkaca bir görüşü benimsemiş olan bir kişi ve kuruluş mensuplarına karşı :

İster "ülkücülük, milliyetçilik, sağcılık" adına olsun, ister :, "devrimcilik - ilericilik - solculuk" denilerek yapılsın, isterse :, bu görüşler bünyesinde yer almak suretiyle "azınlık, ırkçılık, bölücülük" şeklinde sürdürülsün :

Ülkemizde değişik dönemlerde ve değişik yoğunlukta yurttaşlara, kamu görevlilerine, siyasal kuruluşlara, derneklere, sendikalara, öğrenim kurumlarına özel kamuya ait işyerlerinde bulunan silahlı şiddet eylemlerini yürüten eylemcilerin bu tür davranışlarının genel ve ortak amaçları olan Türkiye Cumhuriyet Devletinin varlığına ve devletin güvence altına alındığı, temel haklara saldırmak ve bu yoldan özel hedefleri hukuk devletini ortadan kaldırmak, niteliğini değiştirmek istedikleri belirlendiğinden

1 — Sanık İbrahim Çiftçinin : Bu hedefe ulaşmada bir engel telakki ettikleri Ankara Savcı Yardımcısı Doğan Öz'ü 24 Mart 1979 günü başına altı kurşun sıkmak suretiyle ve önceden diğer suç ortakları ile planlı bir biçimde öldürdüğü, bu fiilin belirtilen nedenlerle tertipleyerek ve tasarlayarak adam öldürmek değil, Türk halkını birbiri aleyhine, hangi sebebe dayalı olursa olsun silahlandırılarak katletmeye, teşvikin sonucunda katletme ve öldürme suçunu oluşturduğu anlaşıldığından : Hareketine uyan TCK'nın 149/2 maddesi gereğince ölüm cezası ile çarptırılmasına,

Başkaca indirime takdiren gerek olmadığına, cezasının niteliği bakımından istemlerin reddine, tutukluluk halinin devamına,

2 — Aşırı eyleme katılmış olduğundan Hüseyin Demirel ve Hüseyin Kocabaş haklarında Ankara Sıkıyönetim Askeri Savcılığınca açılan soruşturmanın sürdürülmekte olduğu dikkate alınarak bu dava dosyasında adı geçen sanıklarla ilgili bulunan beyan ve belgelerin soruşturma dosyalarına eklenmek üzere askeri savcılığa gönderilmesine,

3 — Sanık İbrahim Çiftçiyi ve dolayısıyla suç ortakları ile oluşturdukları gizli suç örgütünün, gerekçede belirtilen şekilde anayasa dışı hedef yönetmeleri için, eğitme, silahlarla eyleme geçmek üzere, azmettirme, tahrik ve teşvik ettirme koruma, kollama konusunda etkinlikleri bulunduğu yolundaki kanıtlar da gönderilmek suretiyle Konya Milletvekili İhsan Kabadayı, MHP Genel Sekreter Yardımcıları Nevzat Köseoğlu ve Yaşar Okuyan ile bunların bağlı oldukları kuruluş mensupları hakkında yasal soruşturma açılması için Sıkıyönetim Komutanlığı ve Sıkıyönetim Askeri Savcılığına duyuruda bulunulmasına,

4 — Bu davada sanığın savunma tanıklığını yapan ve yalan beyanda bulundukları belirlenmiş ülkü ocakları derneği eski başkanı Hasan Tabra, öğrenci Orhan Yüksek ve öğrenci Hayati Korkmazoğlu haklarında yalancı tanıklıktan yasal soruşturma açılması için Sıkıyönetim Komutanlığı ve askeri savcılığına suç duyurusu yapılmasına,

5 — Silahın oluşturduğu kabul olunan suç unsurunu teşkil etmesi bakımından bu konuda ayrıca bir karara gerek bulunmadığına oybirliği ile ve yasal yollar açık olmak üzere karar verildi."

BİR BAŞKASI DA 30 YIL YEDİ

Göztepe Ticaret Lisesi önünde 16 Mart 1978 tarihinde üzerini aramak isteyen devrimci öğrencilerden Mehmet Nuri Ayyıldız'ı öldürmek, Saadettin Şahin'i de yaralamaktan sanık aynı okulun öğrencilerinden komando Necdet Toprakdere İstanbul Sıkıyönetim Mahkemesinde dün 30 yıl ağır hapis, ve 500 lira para cezasına çarptırıldı.

Hilvan

(Baştarafı 1. Sayfa'da) Siverek ilçesinde bir şahıs kimliği meçhul şahıslarca vurularak öldürülmüştür. Bu olayın, yukarıda belirtilen olaylarla ilgisi bulunmadığı saptanmıştır.

2 Ağustos 1979 günü Hilvan olaylarına karıştığı sanılan ve bacağından ağır yaralı bir kişi Viranşehir'de yakalanmıştır. Böylece olaylarla ilgisi olduğu belirlenen 6 kişi gözaltına alınmış, iki Kaleşinkof marka otomatik tüfek ve 2 adet tabanca ele geçirilmiştir.

Bölgede gerekli güvenlik önlemleri alınmış olup, olaylarla ilgili takip ve araştırmalar titizlikle sürdürülmektedir.»

POLİS OTOSU KURŞUNLANDI

Urfa'nın Siverek ilçesinde devriye gezen bir polis otosu ile Siverek Emniyet Amirliği binası önceki gece kimliği belirlenemeyen kişilerce kurşunlandı. Olayda ölen ya da yaralanan olmadı.

Siverek Emniyet Amirliği yetkililerinden alınan bilgiye göre, Urfa'dan takviye olarak Siverek'e gönderilen 63 AA 335 plakalı polis minibüsü henüz kimliği saptanamayan kişilerin silahlı saldırısına uğradı.

Yetkililer bu arada Emniyet Amirliği binasının da kurşunlandığını belirttiler.

Olay üzerine Urfa Emniyet Müdürü Hikmet Mimaroğlu ile Tugay Komutanı Ali Rıza Aydınbel Siverek'e giderek, incelemelerde bulundular

Öte yandan, Siverek ve çevresinde çıkması muhtemel yeni olayları önlemek için sıkı güvenlik önlemleri alındı, operasyonların sürdürüldüğü bildirildi.

Ticaret Odası

(Baştarafı 1. Sayfa'da) vergi ödemelerinin yoğunlaşması, üretim faaliyetlerinin yavaşlaması gibi etkilerle her yıl, "likidite sıkıntısı dönemi" yaşandığını kaydetti ve şöyle dedi :

"Aylık 7 ile 10 milyar dolayında bir meblağın kur farkı olarak ödenmesi yanında bankalar sistemine yönelik kredilerdeki kısıtlama gibi ilave faktörler bu yıl likidite sıkıntısını, olağanüstü boyutlara ulaştırmıştır. Bu olguda, milyarlarca liralık kamu ihalelerine ilişkin ödemelerin yapılmamış olması da rol oynamış, banka reeskont limitlerinin sonuna ulaşılmış olması ise piyasayı güç duruma sokmuştur".

Topuz

(Baştarafı 1. Sayfa'da) nuçları görünür şekilde ortaya çıkmıştır. Bu hükmetin giderek güçlenmesini sağlayan en önemli faktördür. Hükümetin izlediği politikaların olumlu sonuçlar vermesi, hükümete parlamentoda yeni destekler kazanması sonucunu da doğurabilecektir.»

CHP hükümeti dışında başka bir hükümetin kurulmasına olanak olmadığını savunan Topuz, konuşmasını şöyle sürdürdü:

«Terör yuvalarıyla bir takım bağlantıları olabileceği ortaya çıkan olaylarla açıkça görülen MHP'nin herhangi bir hükümet ortağı olmasına da kesinlikle olanak yoktur. Muhalefet partileri içinde teröre karşı çok sayıda parlamenter olduğunu biliyorum. Bu sayın parlamenterlerin milliyetçi cephe gibi bir hükümete taraftar olamayacaklarına inanıyorum.»

İstanbul ve Adana'da 3 kişi

(Baştarafı 1. Sayfada)

ADANA'DA

Ertuğrul Aktoros adlı bir diş teknisyeni, henüz kimlikleri saptanamayan 2 kişi tarafından tabancayla vurularak öldürüldü.

Edinilen bilgiye göre, genç diş teknisyenine Sapici Mahallesinde henüz kimlikleri saptanamayan 2 kişi tabancayla ateş ederek kaçtılar. Yaralı olarak hastaneye kaldırılan Ertuğrul Aktoros, bir kaç saat sonra öldü.

ADANA'DA

Adana'nın Dağlıoğlu mahallesinde bir kahvehanedekilerden kuşku duyan polisler, arama yapmaya yönelince kahvehanede bulunanlar ateş açtı, bir polis vurularak öldü.

Edinilen ön bilgiye göre, Dağlıoğlu mahallesinde kuşku üzerine bir kahvehanede arama yapmak isteyen polis ekibinin üzerine ateş açıldı, Bekir Yücel adlı polis göğsünden vurularak öldü.

ANKARA'DA

Akdere semtindeki su deposu yanında, kimliği belirlenemeyen bir erkek cesedi bulundu.

İmar iskan evleri karşısındaki su deposu yanında bulunan 40 yaşlarındaki erkek cesedinin vücudunda 2 kurşun yarası saptandı.

Ayrıca, olay yerinde 2 adet 7.65 MM çapında boş kovan ve aynı çap ve marka, bir adet dolu mermi bulundu. Olayla ilgili soruşturma ve kimlik tesbit çalışmaları Cumhuriyet Savcılığınca yürütülüyor.

BALIKESİR'DE

Balıkesir'de sol görüşlü iki öğrenciyi yaralamaktan sanık sağ görüşlü öğrenci yakalandı.

Balıkesir'de Soma caddesinde 10 Mayıs günü ilerici iki öğrenciyi tabanca ile yaraladığı gerekçesi ile aranan Hüseyin Yıldız adlı komando yakalandı ve dün Balıkesir Sulh Ceza Mahkemesinde yapılan sorgusu sonrasında tutuklandı.

BOMMM öğrencisi olduğu belirtilen sanık Hüseyin Yıldız'ın Bülent Örtücü ve Mehmet Durmuş adlı öğrencileri yaraladığı gerekçesi ile tutuklandığı bildirildi.

İSTANBUL'DA

● Kartal MHP eski İlçe Başkanı Haydar Çağlar, evinden işine giderken silahlı üç kişi tarafından kurşunlanarak öldürüldü.

Olay dün saat 08.30 sıralarında Kartal Yakacık'ta meydana geldi. MHP Kartal İlçesi eski Başkanı Haydar Çağlar, Yakacık Bahçe Sokaktaki evinden çıkarken silahlı üç kişi tarafından kurşunlanarak ağır yaralandı. Haydar Çağlar, kaldırıldığı hastanede öldü. Haydar Çağlar'ın emlak komisyonculuğu yaptığı bildirildi.

Kartal Emniyet Amirliği yetkilileri, MHP eski İlçe Başkanı Haydar Çağlar'ın saldırıya uğrayarak öldürüldüğü yerde yaptıkları incelemelerde üç adet boş kovan bulduklarını bildirdiler.

● Gaziantep Öğrenci Yurdu Müdür Muavini Mustafa Bölükbaşı, önceki gün Luna Park civarında bir grup tarafından silahla taranarak karnından ağır şekilde yaralandı.

Saat 22.30 sıralarında meydana gelen olaydan sonra saldırganlardan biri olduğu ileri sürülen Edebiyat Fakültesi 1. sınıf öğrencisi Zeynel Abidin Bayhan yakalandı. Bayhan'ın olaydan sonra duvardan kaçmak isterken bacağı kırıldı ve hastaneye kaldırıldı. Diğer silahlı iki saldırgan ise Kızılelma Caddesi yönünde kaçarak izlerini kaybettirdiler.

Çapa Tıp Fakültesi Hastanesi'ne kaldırılan G. Antep Öğrenci Yurdu Müdür Muavini, aynı hastaneye getirilen Zeynel Abidin Bayhan'ın kendisine saldıran gruba dahil olduğunu söyledi.

Olaydan sonra çevrede geniş güvenlik önlemleri alan polis ve jandarma birlikleri şüpheli gördüğü 4 kişiyi gözaltına aldılar. Olay yerinde yapılan incelemede 4 adet boş kovan bulundu.

● Bayrampaşa'da iki işyerine patlayıcı madde atıldı, patlamalarda ölen ya da yaralanan olmadı.

İlk patlama saat 01.00 sıralarında Bayrampaşa Fatih Caddesi 31 sayılı yerde Tevfik Karakaş'a ait konfeksiyon mağazasında meydana geldi. İşyerine atılan patlayıcı maddeden ölen ya da yaralanan olmadı, ancak çevrede ve işyerinde hasar meydana geldi.

Yine dün gece Bayrampaşa Cengiz Topel Caddesinde Mehmet Mollaoğlu'na ait kitabevine patlayıcı madde atıldı. Olayda can kaybı olmadı, işyerinde hasar meydana geldi.

● Beşiktaş Serencebey Yokuşunda 33 sayılı yerde oturan 2 İDMMA öğrencisinin kaldığı evde dün gece saat 02.00 sıralarında patlama meydana geldi. Patlamada sağ görüşlü olduğu öğrenilen Şaban Kazançeşme ile Üner Altan çeşitli yerlerinden yaralanarak hastaneye kaldırıldılar.

Şişli Kuştepe semtinde dün saat 18.55'de kimliği henüz belirlenemeyen kişilerin silahlı saldırısına uğrayan Ahmet Çetin adlı işadamı, olay yerinde öldü.

● Serencebey yokuşunda bulunan ve MHP'li oldukları belirtilen gençlerin oturduğu binada patlama oldu.

MHP Genel Başkanı Alpaslan Türkeş'e ait olduğu bildirilen binanın üst katında meydana gelen patlamada ölen olmadı. Dün sabaha karşı patlayan saatli bombanın, daha önce çeşitli nedenlerle gözaltına alınan ve sorguya çağrılan gençlerin kaldığı bu binada nasıl meydana geldiği polis ekipleri tarafından araştırılıyor. Özellikle Ortaköy'deki kahvehanelere atılan bombalara benzeyen bir bombanın MHP'li gençlerin kaldığı bu binada patlaması dikkati çekti.

İZMİR'DE

TÖB-DER İzmir Şube Başkanı Muammer Toprakçı derneği üyelerinin soyut suçlamalarla ikinci kez toplu sürgün ile karşılaştıklarını söyledi.

TÖB-DER İzmir Şubesi Başkanı Muammer Toprakçı dün düzenlediği basın toplantısında Çınarlı Meslek Lisesinde görevli 13 öğretmenin çeşitli il ve ilçelere dağıtıldığını açıkladı.

İlerici öğretmenlere yönelik bu saldırılara bir an önce son verilmesini isteyen muammer Toprakçı «anti demokratik uygulamaya son verilerek suçsuz öğretmenlerimizin göreve döndürülmesini istiyoruz.» dedi.

Yağ

(Baştarafı 1 Sayfa'da)

AP'LİLERLE GÖRÜŞME

Ülkedeki yağ darlığının nedeninin hükümetin beceriksiz politikasından, ve döviz dar boğazından çok tekellerin tutumundan kaynaklandığının saptanması üzerine durumu inceleyen politika muhabirleri bir süre önce AP Genel Sekreteri Nuri Bayar'la bazı yağ tekelleri yöneticilerinin bir toplantı yaptıklarını saptadılar.

Hükümeti düşürmek üzere bir süre önce başlayan «Çevirme Operasyonunu»na bağlı olarak yapılan toplantıda fabrikaların düşük kapasitesi ile çalışmaları karara bağlandı. Hükümetin gerekli hamyağı ithal edemeyeceğini de düşünen tekeller ve AP yetkilileri böylece ülkede yağ sorununun ramazan ayına da gelinmesi yüzünden çok daha büyük boyutlara ulaşacağını buna karşın hükümetin bir şey yapamayacağını belirlediler.

Ancak, hükümetin dış bağlantıları yaparak gerekli hamyağı ithal edip fabrikalara gereken ölçüde hamyağ verince oyun bozuldu. Bu kez de fabrikaların üretimlerini düşük düzeyde tutarak yağ sorununu devam ettirme yoluna gittikleri öğrenildi. Bilindiği gibi hükümet yağ üretiminin yüzde 75 ini kendi eline almış ve dağıtımını yapmak üzere örgütlenmiş bulunuyor.

ADANA'DAKİ ARAMA

Adana'da türlü uyarılara ve Ticaret Bakanlığı'nın tam kapasite ile çalışmamaları halinde ham yağ istinkaklarını keseceğini bildirmesine karşın üretimi tam kapasiteye çıkarmamakta direnen üç büyük yağ fabrika sı Temmuz ayının son günü Adana Valiliği, Çukobirlik, Bölge Ticaret ve Sanayi Müdürlüğü yetkililerinden oluşan bir ekip tarafından Marsa, Karataş ve Paksoy fabrikalarında arama yapıldı. Yapılan arama sonucunda Marsa'da 5 bin, Karataş'da 1.500, Paksoy'da da 4 bin 700 ton ham yağ ile Marsa'da 669 bin 774 kilo, Karataş'da 67 bin 500 kilo, Paksoy'da da 60 bin 345 kilo mamül yağ ele geçirildi. Ayrıca her üç fabrikanın da yüzde 40 - yüzde 60 kapasite ile çalıştıkları saptandı. Fabrikalara kapasitelerini artırmadıkları takdirde ham madde verilmesinin durdurulacağı bildirildi.

Öğrenildiğine göre, yapılan baskından sonra Marsa'nın günlük 150 ton olan kapasitesini 247 tona, Karataş 55 ton olan kapasitesini 75 tona, Paksoy da 50 ton olan kapasitesini 80 tona çıkarmak zorunda kaldı.

KOÇ'UN FABRİKASI DA DENETLENİYOR

Öte yandan Çorlu'da bulunan ve Vehbi Koç'a ait olduğu bildirilen AYMAR Yağ Fabrikasının da türlü uyarılara karşın düşük kapasite ile çalıştığı saptandı. Bu fabrikaya Ticaret Bakanlığı'na mensup bir müfettişle TARKO'dan bir yetkili denetleme yapmak üzere gittiler. Yapılan denetlemenin sonucu ise henüz öğrenilemedi.

BAKAN'IN SÖZLERİ

Ticaret Bakanı Teoman Köprülüler, ülkedeki yağ darlığı ile ilgili olarak Politika Gazetesi'ne verdiği demeçte son yapılan bağlantılarla 5, 5,5 aylık yağ gereksinimi karşılayacak ölçüde ham yağ ithalatının gerçekleştirildiğini bildirdi. Fabrikaların tümüne tam kapasite çalışabilmeleri için gerekli olan hammaddenin verildiğini de kaydeden Bakan özetle şunları söyledi:

«Türkiye'nin aylık yağ gereksinimi 20 bin ton margarinle, 15 ton likit yağdır. Bunun için gerekli olan ham yağ miktarı alındı şu anda Türkiye'nin 5, 5,5 aylık yağ gereksinimini karşılayacak kadar ham yağ bağlantısı yapılmış ve ithalat gerçekleştirilmeye başlanılmıştır. Bütün fabrikalara gereksinimini duydukları, tam kapasite ile çalışmaları için gereken ham yağ verildi. Fabrikaların tam kapasite ile çalışıp çalışmadıkları sürekli olarak denetleniyor. Ve bu denetleme devam edecek, biz fabrikalara tam kapasite çalışmadıkları takdirde bundan böyle ham yağ vermeyeceğimizi de bildirdik. Elimizdeki ham yağ ile ayrıca önümüzdeki günlerde Ağustos'un 15'inden itibaren ayçiçeği alımlarının başlaması nedeniyle şu günlerde Türkiye'de yağ darlığı çekilmemesi, yağ bolluğu bulunması gerekiyor.

MESS

(Baştarı: 1 nci Sayfada.) lemez.»

İmzalanacak toplu sözleşmelerle ilgili olarak MESS ilkelerini açıklayan Özal şöyle devam etti: «İşyerlerimizde çalışanların memleket gerçeklerini göz önünde bulundurma koşuluyla haklarını almalarını, MESS camiası olarak göz önünde bulunduruyoruz. Toplu sözleşmelerin, iş yerlerinde verimliliği arttırması, işverenlere memleketin muhtaç olduğu yeni iş sahalarının açılması üzerine çalışma imkanı vermesi, hareket noktamızdır. Memleketin içinde bulunduğu enflasyon'u körüklememek, bilakis bu gidişi yavaşlatarak Türk toplumuna hizmet etmeyi göz önünde bulundurmak gerekmektedir.»

Öte yandan, METAŞ Fabrikasında TÜRK-İŞ'e bağlı TÜRK-METAL sendikasının sürdürdüğü grevle ilgili olarak da Özal şöyle dedi: «Ücret artışlarını mamul fiyatına göre ayarladınız mı ücretleri de o kadar arttırmak gerekmektedir. Bununla da enflasyonu önlemek mümkün değildir.» Bilindiği gibi TÜRK-METAL sendikası 9 Temmuz da, günlük ücret karşılığının 42 kilo demire bağlanması istemiyle grev'e başlamıştı. Grevin uzaması halinde işçilerin geriye dönük menfaatlerinin tehlikede olduğunu açıklayan Özal, toplu sözleşmenin geçerlilik tarihinin imzalandığı günde başlayacağını belirterek, «MESS demire bağlı ücret talebinden vazgeçilmediği takdirde görüşme masasına oturmayacaktır» dedi.

Çiftçiyi

(Baştarafı 1. Sayfa'da) yönetim mahkemesinin parti yöneticileri hakkında verdiği soruşturma kararının ele alınacağı öne sürülüyor.

Ankara Sıkıyönetim Mahkemesi, dünkü duruşmada Savcı Yardımcısı Doğan Öz'ü öldürdüğü saptanan ve ölüm cezasına çarptırılan İbrahim Çiftçi'nin, MHP yöneticilerinden Yaşar Okuyan, Nevzat Kösoğlu ve İhsan Kabadayı, tarafından, "eğitildiği, silahlandırıldığı ve suça azmettirildiğinin" belirlendiğini açıklayarak bu kişi ve bağlı bulundukları kuruluş (MHP) mensupları hakkında soruşturma açılmasına karar vermişti.

İzmir'de

(Baştarafı 1. Sayfa'da) nın rahatlıkla bunları temin ettikleri saptandı. Bu durum üzerine araştırmasını derinleştiren polis, bir ecza deposunda stoklanmış bol miktarda ilaç buldu.

Mali polis, dün bu ilaç deposuna yaptığı baskında bodrum katında stoklanmış iki kamyon dolusu 20 ton ilaç elegeçirdi.

ISO Yönetim

(Baştarafı 1. Sayfa'da) rek, kamu ve özel kesimin işbirliği içinde hareket etmesinin yararlı olacağını belirtti.

Politika
SAVAŞSIZ SÖMÜRÜSÜZ BİR DÜNYA İÇİN

● Sahibi: Politika Basım ve Yayım A.Ş. adına ... ... KEMAL TÜRKLER
● Yazıişleri Müdürü ... ... Tomer KAYAŞ
● İstanbul: Yerebatan Cad. Taşsavaklar Sok. No: 5 Cağaloğlu Tel.: 27 77 12 - 27 69 09 - Teleks: 23 290
● Ankara: İzmir Cad. No: 20/27, Kat: 7 Kızılay Telefon: 18 79 59 - 17 65 36 — Teleks: 42 486 - 42 879
● İzmir: Cumhuriyet Bul. Aslan Kapani İş H. K.: 5 No: 510 Konak Telefon: 13 69 61
● Dizgi: ... ... Politika Tipo Tesisleri
● Baskı: ... ...Cumhuriyet Matbaacılık ve Gazetecilik T.A.Ş.
● Dağıtım: ... ... Hürriyet Holding A.Ş.
● İLAN KOŞULLARI: 2-3-7. sayfalar (sütun / cm): 300 TL. - 4-6. sayfalar (sütun / cm): 250 TL. - 8. sayfa (sütun / cm): 700 TL. Yayın ilanları (tek sütun, 5 cm): 250 TL. - Ölüm, Teşekkür, Nişan, Doğum vb. (tek sütun, 5 cm): 500 TL.
● ABONE KOŞULLARI: 3 Aylık: 450 TL., 6 Aylık: 900 TL., 1 Yıllık: 1800 TL. Avrupa ülkeleri: 1 Yıllık 200 DM., 6 Aylık: 100 DM. Diğer ülkeler için 1 Yıllık: 120 Dolar.

Viranşehir'de binlerce aile toprak istiyor

Viranşehir, (THA) — Viranşehirde topraksız binlerce aile, toprak reformuna bir an önce başlanmasını istediler.

Viranşehir'in İki Curcup deresi bölgesinde bulunan binlerce dönüm hazine arazisinin belirli kişilerce işletildiğini ileri süren topraksız aileler, söz konusu hazine arazilerinden yararlandırılmaları için ilgili bakanlığa başvurdular.

Viranşehir'de THA muhabiri ile görüşen çok sayıda topraksız aile yaptıkları ortak açıklamada, «biz yıllardır, ağanın yanında tarım işçiliği veya yarıcılık yaparak geçimimizi sağlıyoruz. İki Curcup arasında kalan ve hazineye ait olan binlerce dönüm arazi ise yıllardanberi belirli kişilerce işletilmektedir. Bu haksızlığın önüne geçilmesini bekliyoruz» dediler.

Viranşehir'in Hellohello, Aburmana, Muratlı, Aysok, Savato, Hirbittez, Ağırtos ve Hirsitbiz köylüleri ayrıca, iki curcup deresi arasında kalan hazine arazilerinden yararlandırılmaları için toprak tarım reformu Urfa Bölge Başkanlığı ve Devlet Bakanlığına da başvurduklarını, ancak bugüne kadar bir sonuç alamadıklarını bildirdiler.

Adli tatilin kaldırılması isteniyor

İzmir (A.A.) — Türkiye Barolar Birliği Başkanı Baruk Erem, adlı tatilin kaldırılarak yerine kişisel tatil sisteminin getirilmesini isted.

Adl tatilin »artık nedenini yitirmiş bir uygulama» haline geldiğini belirten Türkiye Barolar Birliği Başkanı Erem «Adaletin gecikmesinden doğan şikayetler, son günlerde çok yoğunlaşmıştır. Bu gecikmenin nedenlerinden bir tanesi de adli tatildir. Adlı tatile girerken aceleyle verilen kararlar isabetli olmamaktadır» dedi. Bu nedenle adli tatilin kaldırılmasının ve yerine kişisel tatil sisteminin getirilmesinin yerinde olacağını Adli tatilde nöbetçi mahkemelerin yeterli olmadığını da kaydeden Türkiye Barolar Birliği Başkanı Faruk Eref şöyle devam etti:

«Bu gün, il veya ilçe merkezlerine kolayca gidip gelme olanağı vardır. Kaldı ki böylesine bir neden geçerli ise bu tatil ülkemizin her bölgesinde ayrı ayrı mevsimlerde yapılmalıdır. Örneğin doğudaki yargıçlarımız adli tatilin yazın değil, kışın olmasını istiyorlar. Çünkü, Doğuda kar yolları kapayınca keşfe gidebilmek olanaksız hale gelmektedir. Bu nedenle, doğu adliyesinde keşfe gidilemediği için pek ço kdosya beklemektedir.»

IMF 7 ana koşul dayatıyor

Stand-By anlaşması IMF'nin izni olmadan yayınlanamıyor

● Türkiye ile IMF yetkilileri arasındaki, kur ayarlamasına ilişkin görüşmeler 21 Kasım 1979 günü başlayacak

Ankara, (ANKA) — «Standy-by» düzenlemeleri, uluslararası para fonu'nun kararı kabul ediliyor. «niyet mektubu» ise, fon'dan «Stand-by» düzenlemesi karşılığında kredi isteyen ülkenin, uygulamayı kabul ettiği politikaların açıklandığı belge oluyor. Fon, «Stand-by» düzenlemesi kararında, bu politikalar arasından, «Performans kıstasları» adı verilen ve uyulması zorunlu olanları belirliyor.

«Niyet mektubu», para fonu ile ilişki kuran ülkenin kendi belgesi olduğundan, yayınlanmasında bir enge lbulunmuyor. Ancak, yayınlanmasından önce fon'a haber verilmesi yoluna gidiliyor.

«Stand-by» düzenlemesi ise, uluslararası para fonu'nun kararı olduğundan, fon'un izni olmaksızın yayınlanamıyor. Uluslararası para fonu, bugüne değin «stand-by» düzenlemelerinin yayınlanmasına hiç bir koşulda izin vermedi.

KUR GÖRÜŞMESİ 21 KASIM'DA

Türkiye ile Uluslararası Para Fonu arasında, 21 Kasım'a kadar, uygulanacak yeni kurların belirlenmesine ilişkin görüşmelerin tamamlanacağı bildiriliyor. Uluslararası Para Fonu tarafından Türkiye için verilen "Stand - By" düzenlemesi kararında, 21 Kasım'a kadar yeni döviz kurlarının belirlenmesinde, Türkiye ile "başlıca ticaret ortakları" arasındaki enflasyon hızı farklarının esas alınacağı belirtiliyor.

7 KOŞUL

Para fonu'nun "Stand - By" düzenlemesi kararında, Türkiye'nin "Niyet Mektubu"nda açıklanan ekonomik politikaların yedisi, uyulması zorunlu yükümlülükler olarak kabul edildi. Buna göre, Türkiye, "Performans Kıstasları" adı verilen bu yükümlülüklere uymadığı takdirde, Uluslararası Para Fonu'ndan kullanım yapma hakkını yitirecek.

"Stand - By düzenlemesinin "Performans Kıstasları" uyarınca, Türkiye, para fonu'ndan kullanım yapma hakkını aşağıdaki koşullarda yitirecek:

1 — Merkez Bankası'nın net iç varlıkları ile kamu kesimi kredilerine koyulan sınırlar aşıldığında,

2 — "Stand - By" düzenlemesinin 21 Kasım'dan sonraki dönemi için, "Niyet Mektubu"nun 17, 18 ve 23' üncü paragraflarında belirtilen konularda görüşbirliği sağlanamazsa,

Bilindiği gibi, "Niyet Mektubu"nun 17'nci paragrafı, 1979 yılında kamu kesiminin toplam borçlanmalarını 155 milyar lira düzeyinde sınırlamakta ve kamu maliyesi alanında Türkiye ile para fonu arasında Kasım 1979'dan önce anlaşmaya varılacağını vurgulamaktadır.

Niyet Mektubu'nun 18'inci paragrafı, Merkez Bankası'nın net iç varlıkları ile kamu kredilerine konulan sınırların ekonomik gelişmelere göre gözden geçirileceğini belirtmektedir.

Mektubun 23'üncü paragrafında ise, Türkiye ile başlıca ticaret ortaklarının enflasyon hızları farklılıklarına göre gerekli kur ayarlamalarının yapılacağı ve katlı kur politikasının geçici olarak sürdürüleceği kaydedilmektedir.

3 — Türkiye, "Stand - By" döneminde fiili rezerv ve likidite gereksinimini azalttığında,

4 — Uluslararası piyasalarda belirlenen kur pariteleri ile Türk lirası'nın resmi kuru arasındaki çapraz kur farklarının yüzde 2'yi aşmasına karşın gerekli düzenlemenin yapılmamasında,

5 — Ticari ve uluslararası işlemlerde yeni ödeme gecikmelerine yol açılması durumunda,

6 — Devlet borçları ile garantili ticari borçların, "Stand - By" döneminde 10 yıldan daha kısa süreli olanlarının 1 milyar Dolar düzeyini, 5 yıldan az olanlarının ise 500 milyon Doları aşması halinde,

7 — "Stand - By" döneminde Türkiye'nin yeni katkı kur uygulamalarında yönelmesi, uluslararası cari işlemlerle ilgili ödeme ve transferler üzerindeki kısıtlamalarının genişletilmesi ya da yenilerinin eklenmesi, fon üyeleri ile yeni ikili ödeme anlaşmalar yapılması ve ödemeler dengesi nedenleriyle ithalata yeni kısıtlamalar koyulması koşullarında.

Ankara'nın içme suyuna zehirli maddeler karışıyor

Ankara (Politika) — Ankaralılar Çubuk çayına dökülen zararlı fabirka artıkları yüzünden zehirlenme tehlikesiyle karşı karşıya bulunuyor. Çubuk çayı civarındaki fabrikaların arıtma tesisi kurmamakta direndikleir bildirildi. Bu fabrikalar için Sanayi Bakanlığınca hazırlanan raporun hasıraltı fade ediliyor.

Çubuk çayı çevresindeki sağlık ocakları tarafından Çubuk 2'yi, Çubuk 1'e bağlayan çay üzerinde 16 noktada tahlil yapıldığı ve büyük ölçüde zehirli madde ve hayvan artıkları bulunduğu öğrenildi. Yetkililer, bu zehirli maddelerin Ankara'ya içme suyu götüren kanallara karıştığını bildiler.

Çubuk çevresinde kurulu bulunan 20 kadar fabrikanın çaya çeşitli artıklar akıttıkları, bunların arasında zararlı yağlarla Coca Cola da bulunduğu bildirildi. Yine çevrede büyük ölçüde hayvan kesimi yapıldığı, hayvan artıkları ve kirli maddelerin de Çubuk çayına atıldığı belirtildi.

Bu durum karşısında bölgedeki sağlık ocağı tarafından fabrikalara arıtma tesisleri kurmaları yolunda bir sözlü ihtar yapıldığı ancak her hangi bir girişimde bulunulmaması üzerine yazılı bir ihtarda bulunulduğu ifade ediliyor.

Pendik Belediyesi çöp toplama işini bir kooperatife verdi

Türkiye'de ilk kez yapılan uygulamayla belediye çöp toplama işini SS Kartal Taşıyıcılar Kooperatifine devrederken, 129 kişilik çöp kadrosunu iptal etti

Mehmet BARAK

Pendik Belediyesi DİSK'e bağlı Genel - İş Sendikasıyla uyuşmazlığa düşünce 129 kişilik çöp kadrosunu iptal ederek, işi Sınırlı Sorumlu Kartal Taşıyıcılar Kooperatifi'ne ihale etti. Pendik Belediye Meclisi'nin aldığı karar gereğince bundan böyle Pendik'te çöpü bu kooperatif kendi işçi ve araçlarıyla toplayacak. Eğer bölgenin herhangi bir yerinde çöp toplanmamış olursa kooperatif belediyeye günde 5 bin lira ceza ödeyecek. Türkiye'de ilk kez ortaya çıkan uygulamaya 6 Ağustos'ta başlanacak.

Konuyla ilgili olarak Politika'ya görüşlerini açıklayan Pendik Belediye Başkanı Seyit Burhan Toprak, DİSK'e bağlı Genel - İş Sendikasının istediği ücret artışının çok yüksek olduğunu ve bunu karşılayamayacaklarını belirterek, "Bugün çöpün toplanması bize ayda bir milyon liraya mal olmaktadır. Oysa SS Kartal Taşıyıcılar Kooperatifi bu işi 270 bin liraya yapacak" dedi.

Pendik Belediye Başkanı konuşmasını daha sonra şöyle sürdürdü:

"Belediye Meclisi'nin aldığı kararla çöp kadrosunu iptal ettik. Ancak bu işçileri işten çıkarmayacağız, fen işçisi olarak çalıştıracağız. Bundan böyle çöpü SS Kartal Taşıyıcılar Kooperatifi temizliyecek. İşçi ve araç bu kooperatife ait olacak. Ve tonuna 560 lira ödeyeceğiz. Bu bizim için çok uygun bir fiyattır. Bugün bir temizlik işçisi ortalama 14 bin lira brüt aylık almaktadır. Genel - İş'in isteklerini kabul edersek bu rakam 28 bin liraya çıkacaktır. Ben sendikaya 1979 yılı için toplam 6,5 milyon lira ödeyebileceğimi söyledim. Kabul etmediler. Sendikanın istekleri toplam 15 milyonu buluyor. Bunu ödemeye belediyenin gücü yetmez".

Uyuşmazlık aşamasında Türkiye'de ilk kez gerçekleşen bu ihale olayının başarıya ulaşması halinde diğer belediyelerin de bu yolu seçecekleri öne sürülürken, DİSK'e bağlı Genel - İş Sendikası yöneticileri konuyla ilgili görüş bildirmekten kaçındılar.

Seçim yasakları dün başladı

Ankara (A.A.) — 14 Ekim Pazar günü yapılacak Cumhuriyet Senatosu üçte bir yenileme, Cumhuriyet Senatosu ve Millet Meclisi ara seçimleri dolayısıyla seçim yasakları dün sabahtan itibaren başladı.

Yüksek Seçim Kurulu kararı gereğince, seçim yasakları, sadece seçim yapılacak bölgeler de değil, tüm yurtta uygulanacak. Yasak süresince temel atma ve hizmete açma törenleri yapılamayacak. Başbakan ve Bakanlar Kurulu üyeleriyle parlamenterler, yurt içinde yapacakları gezilerde makam otomobillerini ve resmi araçları kullanamayacaklar. Ne maksatla olursa olsun, protokol gereği karşılaşmalar da yapılmayacak.

CEZALAR

İlgili yasalar uyarınca, seçim yasakları süresince, kamu görevlileri ile kamu yararına çalışan dernekler, siyasi partilere veya adaylara bağış ya da yardımda bulunamayacaklar. Bu yasaklara uyulmaması halinde sorumlulara, üç aydan bir yıla kadar hapis ve 10 bin liraya kadar para cezası verilebilecek.

Bir parti veya aday lehine çalışan kamu görevlileri de, üç aydan bir yıla kadar hapis, 2 bin 500 liradan 10 bin liraya kadar para cezasına çarptırılabilecekler.

ÖZETLE

Eskişehir'de sınav soruları satıldı

ESKİŞEHİR — Sağlık kuruluşlarında açık bulunan kadrolara atanacak yardımcı hizmetler personeli için açılan yetenek sınavı sorularının imtihan gününden önce teksir edilip bazı kişilere dağıtıldığı ileri sürüldü. Bir grup sağlık emekçisiyle sınava katılan bazı kişilerin bildirdiğine göre 27.7.1979 günü yapılan yetenek sınavının soruları üç gün önce kağıtlara teksir edildi ve sınava katılan bazı kişilere dağıtıldı. Böylelikle bazı kişilerin haksız olarak sınavı kazanmalarının sağlandığı bildirildi.

ODTÜ'de baskı yapıldığı belirtildi

ANKARA — Orta Doğu Teknik Üniversitesi öğrenci temsilciler kurulu bir açıklama yaparak yeni öğrenim dönemiyle birlikte baskı hazırlıklarına hız verildiğini, bu uygulamadan vaz geçilmesi gerektiğini bildirdi ve gerekçesiz olarak mahkemeye çıkarılmaksızın tutulan arkadaşlarının serbest bırakılmasını istedi.

ODTÜ OTK Yürütme Kurulu adına yapılan açıklamada yurt'ların kapatıldığını, yurtlarda bulunmayan kişilerin dolaplarının arandığı ve öğrenciler tarafından dekanlığa bağlı olarak işletilen pastane mutfağının da yiyecek kolileri yırtılarak arandığı ve bir işçinin gereksiz olarak gözaltına alındığı bildirildi.

Kayseri Belediyesi'nde sözleşme yapıldı

KAYSERİ — Kayseri Belediyesi ile Genel-İş Sendikası arasında 4 ay önce başlayan Toplu İş Sözleşme görüşmeleri imzalanan sözleşmeyle sonuçlandı. Genel-İş Sendikasına üye 1850 işçi adına sürdürülen toplu iş sözleşmesi görüşmeleri bundan bir süre önce kesilmiş ve uyuşmazlık çıkmıştı. Uzlaştırma Kurulu kararına da uymayan Genel-İş Sendikası Kayseri Belediyesi'nde grev kararı almıştı.

TÜS-DER'lilerin bırakılması isteği yinelendi

ANKARA — Ankara'da TÖB-DER, Genel-İş, TEK-GES-İŞ, KAUÇUK-İŞ, T. ZİRAAT-DER, GENÇ-ÖNCÜ, İGD, TÜS-DER gibi sendika ve demokratik kitle örgütlerinin Başbakan ve İçişleri Bakanı'na TÜS-DER yöneticilerinin tutukluluk hallerinin sürmesini kınayan telgraflar gönderdiler. Telgraflarda emekçi yığınların desteğiyle iktidara gelen hükümetin bu tür anti-demokratik eylemlere girmesi eleştiriliyor.

Elazığ Cezaevi yönetimi protesto edildi

ELAZIĞ — Elazığ Cezaevinde önceki gün ilerici mahkumlar, görüşmecileri kabul etmeyerek idarecilerini protesto etti. Mahkumların protestolarına kendilerini ziyaret etmek için gelen eş ve çocuklarına sağ görüşlü mahkumlarca hakaret edilmesine cezaevi ilgililerinin göz yummasının neden olduğu bildirildi. Olay üzerine cezaevi müdürü, mahkumların babalarıyla görüştü ve bundan sonra sağ görüşlü mahkumlara engel olunacağı konusunda söz verdi.

Ankara Demiryolu Derneği kongre yaptı

ANKARA — Ankara Demiryolu Memurları Derneği 5. Olağan Genel Kurulu yapıldı. Yeni seçilen yönetim kurulu emperyalizme faşizme ve şovenizme karşı tüm demokratik güçlerle dayanışma içinde olacağını açıkladı.

Ankara Demiryolu Memurları Derneği'nden yapılan açıklamada yönetime demokratik birlik grubunun seçildiği, başkanlığa İbrahim Lafatan'ın getirildiği bildirildi.

Radyolardan seçmeler

TRT - 1

09.02 Çocuk Saati
10.01 Arkası Yarın
10.30 Hafta Sonu
13.00 Haberler
16.05 Ankara Radyosu Çok Sesli Korosu
16.40 Tangolar
17.02 Dilek Kutusu
21.30 Dinleyici İstekleri
23.00 Haberler

TRT - 2

09.20 Gönül Telimizi Titretenler
09.40 Atatürk Yolunda
11.00 Türkiye Tarihi
13.30 Halk Ozanları Bölge Sanatçıları
15.00 Dilden Dile
16.20 Arkası Yarın
21.00 Müzik Söyleşileri
23.00 Caz Sevenler İçin

TRT - 3

09.03 Merhaba
10.00 Müzik Stüdyosu
13.00 Müzik Köşesi
13.45 Müzik Bahçesinden
16.00 Anıların Müziği
18.00 Gençler İçin
21.00 Günümüzde Caz
22.06 Gecenin Getirdikleri

TRT Program-Haber-Eleştiri

Karacabey Harası'nda çekim yapılan "Obalar, Atl ır,,da göçerlerin töreleri sergileniyor,

Amerika'dan gelen Bayan Redmaws orada tanıdığı bir Türk öğrenciden aldığı adresle İstanbul'da gecekondu mahallesindeki öğrencinin yakınlarının evine gelir. Birinci bölümde izlediklerimiz, gerçekten İstanbul'un arka sokaklarının, gecekondu bölgesinin gerçekleriydi. Seyahatname'nin yazarı Aziz Nesin Amerikalı kadına uzaya giden yakınını radyodan izletmekle bir çelişkiyi ortaya koymayı amaçlamış.

Oyuncular, bu hafta yine Amerikalı bayanı İstanbul'da gezdirmeye çalışacaklar. Bu arada kentin birçok sorunuyla yüz yüze gelecekler. Karşılaşılan garip durumlar, yine konuğa yerel adetlerin bir gereğiymiş gibi sunulacak. Amerikalı bayan ise, bu yalanlara inanarak çok ilginç bulduğu olayları izleyecek.

Amerika'dan gelen konuk bayan Redmaws'ı canlandıran sanatçının, dünyaca ünlü yönetmen Elia Kazan'ın sekreteri ve Amerika'da doğup büyüyen bir Türk kızı olduğunu biliyor muydunuz? Türkiye'nin eski Bern Büyükelçisi Cemil afi'nin kızı Canan afi. Canan,ünlü yönetmen Elia Kazan Türkiye'ye geldiğinde onunla birliktey miş ve ona Türkiye'yi gezdirmiş. İşte, Seyahatname'nin çekiminin düşünüldüğü o günlerde Canan afi'nin gelişi ilginç bir rastlantı olmuş ve bu dizide oynaması o zaman önerilmiş. Şimdi Dr. Selçuk Gerede'nin eşi olan Canan, bu dizide oynamak için Amerika'dan özel olarak Türkiye'ye geldi. İki de çocuğu olan Canan, seslendirme sırasında İstanbul'da olamayacağı için, Meral Taygun'un konuşmasını özel olarak istemiş.

TV DAİRE BAŞKANI DAĞDEVİREN ABD'YE GİTTİ

TV Daire Başkanı Yılmaz Dağdeviren, 20 günlük resmi bir ziyaret için Amerika Birleşik Devletleri Hükümeti'nin davetlisi olarak Amerika'ya gidiyor.

Gezisi sırasında New York, Washington ve Los Angeles'de televizyon merkezlerinde incelemeler yapacağını bildiren Dağdeviren, Amerika'nın reklam yayınlanmayan tek televizonunda, devlete ait PBS'de özellikle çalışmalar yapacağını da söyledi.

Dağdeviren'in gezisi sırasında, yerine Tarcan Gönenç vekalet edecek.

TELEVİZYON PROGRAMI

17.00 — HABERLER

17.05 — Oyun Treni

Sami Öneü'nün hazırladığı «OYUN TRENİNİN ELAZIĞ'A GELİŞİ» adlı programda, kukla, folklor, bando, Beste ve Murat kardeşlerin sihirbazlık gösterileri ekrana getirilecek.

17.55— Flipper

Programın bugün yayınlacak olan «KAYIP KAPSÜL» adlı bölümünde, Corel Key'e bir füze kapsulü düşmüştür. Sandy, Bud ve Pol olayı radyodan öğrenir öğrenmez araştırmaya koyulurlar. Oysa kapsulün peşinde bir sürü insan daha vardır.

18.20 — Avrupa Kupa Finali

Avrupa Atletizm Kupası Finali, İtalya'nın TORİNO kentinden naklen yayınlanacak. Yayını Kenan Onuk ile İlhan Ömür sunacak.

19.51 — İftara Doğru

Programda, Yunus Emre'nin «AŞK NEYLEDİ» adlı şiirini Kerim Afşar okuyacak. Ankara Radyosu sanatçıları, doğadan görüntülerin eşliğinde müzik sunacaklar. Ayrıca, Hafız Kâni Karaca, En'am Suresi 1-10, ayetleri ve fatiha okuyacak. Türkçe açıklamayı ise Mahmut Balçın yapacak. İftar duası, Nur Subaşı'nın sesinden dinlenilecek.

20.06 — Avrupa Kupa Finali

Avrupa Atletizm Kupa Finalinin naklen yayınana devam edilecek.

20.30 — HABERLER

21.15 — Seyahatname (2)

22.00 — Yurdun Sesi

23.00 — Baretta

Sürekli filmin bugün yayınlanacak olan «EVLAT» adlı 33. bölümünde, Nicolas'ın oğlu Avukat Jessi gece yolda yürürken silah zoruyla soyulur. Az sonra polis hırsızı yakalar ve Jessi'nin cüzdanıyla, kapalı bir zarf bulur. Polis merkezine giden Jessi Brayn, kapalı zarf içinden çıkan binlerce dolarlık hamiline yazılı olmayan tahvillerin adlarını vermiyeceği bunların, bir müvekkiline ait olduğunu söyler. Baretta, tahvillerin sahibini araştırırken Jessi Brayn'nın babası Nicolas'la karşılaşır. Nicolas, zarftaki tahvillerin 600 bin dolarlık olduğunu oysa oğluna 100 bin dolarlık tahvil ödendiğini ve 500 bin dolarlık tahvili Baretta'nın aldığını iddia eder.

23.50 — HABERLER

Yerli dizi:

Seyahatname-2

Ankara (Politika) — Televizyon Tiyatro Şubesi'nce çekimi yapılan «Obalar, Atlar»da göçerlerin töreleri sergileniyor. «Karacabey» harasında 25 günde tamamlanan program, yeni yayın döneminde ekranlarımıza gelecek.

Yapıcılığını İsmail Çoruh ve yönetmenliğini Tuncay Öztürk'ün yaptığı «Obalar, Atlar»da Kadir Savun, Atilla Ergun, Süha Tuna, Sermin Hürmeriç, Abdullah Ceran ve Tolga Hürmeriç gibi sanatçıların yanı sıra, yörede bulunan köylüler ve Karacabey harası görevlileri rol aldılar.

Yapımcı İsmail Çoruh, «Obalar, Atlar» programında, oba olarak tanınan göçerler ile göçerlerin törelerini bilmeyen şehirli ağanın seyisi arasında geçen olayların sergilendiğini belirterek şöyle dedi:

«Obalıların en değerli şeyleri, önce namusları, sonra da atlarıdır. Oba Ağası (Kadir Savun)'a düğün davetiyesi getiren Kent Ağası'nın seyisi (Atilla Ergun), gece obada konaklamak zorunda kalır. Ancak, obalıların gelinine göz koyar. Bunu oba halkı sezer. Törelerine göre, Seyisin atının kuyruğunu keserler. Oba törelerinde bu bir ihtardır. Anadolu köylerini, yaylalarını gezdiğimiz zaman bu tür kuyruğu kesilmiş birçok ata rastlamamız mümkün. Atının kuyruğunun kesilmesinin anlamını bilmeyen Seyis, olayların gelişmesine neden olur.

Bu kır insanları, «namusları» söz konusu olunca canlarından bile üstün belledikleri en iyi atlarını dahi vurabiliyorlar. «Obalar, Atlar»da göçerlerin tüm yasalarını ve törelerini en ince ayrıntılarına kadar işlemeye çalıştık.»

Dünya'da en çok dizi satışını İngiliz Televizyonu yapıyor

İngiliz Yayın Kurumu «BBC» dış ülkelere yaptığı program satışında ABD televizyon şebekelerini bile geride bıraktı. Toplam 92 ülkeye satış yapan BBC'nin yanında, bağımsız Thomes Televizyon Şirketi'nin 106 dış pazarı bulunuyor ve yılda İngiliz Televizyonu 35 milyon sterlin dolayında gelir getiren satış gerçekleştiriyor.